گنهکار

مقتصد ستهی

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	::	ګنهګار
لیکوال	::	مقتصد ستړی
کمپوزوونکی	::	خپله لیکوال
د چاپ شمېر	::	(۵۰۰) ټوکه
کال	::	۲۰۱۷م
د چاپ ځای	::	لاهور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوون

د درد د باچا
د کندهاري پېغلې
او د وطن د عسکر په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقتصد ستړی او ګنهګار

د شلمي پیړۍ وروستۍ دوې او د یوویشتمي پیړۍ په لومړۍ لسیزه کي د نړۍ خونړۍ پېښه افغان جنګ دی چي ټوله نړۍ یې ولړزوله ، د روس ماتیدل امریکا ته دا موقع په لاس ورکړه چي هغه دې د نړۍ واحد واکمن او بدمعاش هیواد وګرځي ،په دې موده کي چي پر افغانانو او افغان وطن کوم قیامت تېر سو هغه ډېرو لیکوالو د خپل بحث موضوع وګرځوله خو دا هرڅه پخپله لیدل، سهل او زغمل که یو لیکوال پخپله کړي وي او بیا یې هغه ته د قلم ژبه ورکړي وي نو په هغه لیک کي به څومره زور وي ؟

مقتصد ستړی د ژوند په هغه پړاو کي دی چي موږ ورته د مستي ځوانۍ پیل ویلای سو ، که څه هم ما دی د مخ په سترګو لیدلی نه دی یوازي می رېغ اوریدلی او عکس لیدلی دی خو دومره پوهیږم چي د اتلسو کالو څخه به زیات نه وي د ټولنیزي رسنیو له لاري د ده شاعري یو جهان د ځان کړی دی په دومره کم عمر او مهاجرت کي د یو شي ادراک کول او پر هغه لیک کول که موږ په نظر کي ونیسو او بیا د ده کیسې ته ځیرسو نوهر لوستونکی باید پوه وي چي هغه د کوم معیار لیکوال کیدلی سي ؟
د دې کیسې د هنري ژانر په هکله به خبره وروسته وکړو خو په دې مرحله دا ویل به بې ځایه نه وي چي رښتیا لیدل ، زغمل او لیکل د نن سبا په مطلبي نړۍ کي تر ټولو مشکل کار دی ځکه د رښتیا ویلو انجام ښه نه وي.

تر ډېره وخته دا خبره کېدله چي افغان جنګ د اسلام او کفر جنګ دی ، چا به دې جنګ ته یوه پیمانه ایښوله چا به بله په اصل کي دا جنګ د دوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستو غوایانو جنګ وو، چي یوازنۍ او یوازنۍ موخه یې پر نړۍ خپل سیاسي، پوځي او اقتصادي واک تر لاسه کول وو، د مستو غوایانو سره د دوئ ځو نور وړي مطلبي سخوندران هم ګډ سول او پر افغان خاوره یې داسي غوبل جوړ کړی چي د څلورو ملینو څخه زیات افغانانو ژوند له لاسه ورکړی، پدغومره شمېر افغانان ټیپان او په هم دغومره شمېر له کوره بې کوره سو.

په دې ټول غوبل کي د هر افغان د ژوند کیسه ځان له بیلا بیل مضمون او لیک غواړي خو خپلي کیسې ته د قلم او جرات ژبه ورکول که د ټولو لپاره ناممکن نه وي نو مشکل ضرور دی.

د مقتصد ستړي دا کیسه څه ده؟ د ژوند د تلخو حقایقو څخه پرده پورته کول، د خپلي خاوري خاینان په ګوته کول، پردي ګوډاګیان غندل، د افغانانو د قربانیو او بې وزلیو داستان لیکل او تر ټولو مهم هغه افغاني هیت، مړانه او جرات نړۍ ته ښکاره کول دي چي د دې ټول غوبل وروسته هم افغانانو خپل افغاني او ملي هوډ بایللی نه دی هم دا د دې کیسې ټوله خلاصه ده، خو د دې کیسې کمال دا دی چي لوستونکي له مړي مخ څخه نیولې تر پایه له ځان سره داسي لاس تړلي بیایي چي بلي خوا ته یې نظر او فکر اوښتی نسي هغه ځکه چي دا ټوله کیسه رښتونې ده، بل د لیکوال دا کمال دی چي هغه دومره سوچه، مهینه ا خوږه ژبه کارولې ده چي سړی یې په څکلو نه مړیږي ښه جمله بندي، مکالمه نګاري، زور ور پلاټ او تلوسه د دې کیسې هغه ځانګړني دي چي لږ تر لږه په پښتو ادب کي د دې عمر په بل لیکوال کي موندل که ناممکن وي نو مشکل به ضرور وي خو زه چي کوم شي زیات وځورولم هغه، هغه درد ونه څړیکي، اوښکي او غمونه دي چي پر دې تنکي ځوان تېرسوي او موږ ته یې په هغومره هنر د قلم په ژبه وړاندي کړي دي لکه دا هر څه چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوستونکي پخپله ليدلي او سهيلي دي هم دغه کرېدټ د دې ځوان په برخه دی او په راتلونکي کي له ده څخه نور زياته طمع کېدی سي .
د دې کيسې د ژانر په هکله به دومره ووايم چي دا د يو ژوندي ليکوال خپله کيسه ده ، دې ته ژوند ليک ويل کېدی سي لاکن ژوند ليک د يو چا د ټول ژوند احاطه کوي ، دلته تر اوسه د ژوند ډېر پړاونه تر سره سوي نه دي ځکه دا بشپړه ژوند ليک نسي کېدی .
دويم داستاني اوچرک دی ، اوچرک د هغه انسان کيسې ته ويل کيږي ، چي کار او جنګ کوي او له نورو ژانرو څخه يې يوازينی توپير دا دی چي په جګړه ، وطن دوستي او حماسه پنځونه کي ګرم زړونه او تودې ميني زيږوي خو تر اوسه په پښتو ادب کي په بشپړه توګه د اوچرک د ځانګړنو ټاکنه سوې نه ده ، يوازي دومره چي ليکوال به په هغه کيسه کي پخپله موجود وي او د داستان په ډول به وي او د جنګ سره تړلي خبري به پکي تکراريږي ځکه تر اوسه موږ په پښتو کي په بشپړه توګه د اوچرک داسي مثال نلرو ، يوازي د پښتو د دوو کيسو په اړه ويل کيږی چي دا اوچرک ته ورته دی .
خو زما په اند د مقتصد ستړي دا کيسه د ناولټ په ژانر بشپړه پوره خيژي ځکه خپله کيسه په دومره مقدار په افسانويي انداز د بشپړه پلاټ، کردارونو ، مکالمه نګاري ، جمله بندي او تلوسې سره بيانول د ناولټ تعريف کېدلی سي خو دا هم هيرول نه دي په کار چي د يو ژانر هنري توکي هلته ارزښت لري چي په کيسه کي نور څه نه وي نو لوستونکی د ژانر و ځانګړنو ته به ځير وي خو يوه کيسه چي د لوستونکي په ذهن او زړه دومره اغيز وکړي چي ګوتي يې د کيسې د پاڼو په اړولو بوختي ، ستړګي يې د کيسې له زوره پُرنمي د زړه درزا يې د کيسې د تلوسې او فکر يې د هغه جرات او پيغام سره څنګ په څنګ روان وي نو بيا د ژانر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې ضمني توکو ته د چا پام نه اوړي ، هم دغه ټول توکي د مقتصد په ګنهګار ناولټ کې موجود دي ...
راسی تاسو يې پخپله ولولی چې دې ګنهګار خپلې کيسې ته کوم انداموته ايښې دي .

په درنښت
ډاکټر لياقت تابان
۱۶ می ۲۰۱۷ء ګيلاني روغتون کوټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګهنګار باندي به زړه د آسمان چوي

درد چي ترحد سېوا سي نو دردمن او پرهر،پرهر زړه خو به د درد له څړیکو یو څو ګهنګاري چیغي باسي ،یو حساس او ویښ لیکوال ، یو سپېڅلی شاعر او سالم ضمیر لرونکی د شعور څښتن چي د تیارو مخالفت ونکړي ، د ټولنیزو ناخوالو او ستونځو په خلاف احتجاج ونکړي او د درد چیغه ټپه نکړي نو به نور څه کوي ...

" ګهنګار" ډېري تاندي هیلي زندۍ کوي ، د خپلو ارمانونو په مرۍ پښنه ږدي او په ډېر ورڅوکوالي د ستړي ژوند په مبارزه ځان ورګډوي ، دردونه په اوښکو مینځي او ژوند ته په ډېر اعتماد سره دا باور ورکوي چي زه ستا د ستړیا قابل یم خو ګوره چي ته را څخه ستړی نسې .

د " ګهنګار" په هر رنګ کي د درد رنګ جوت دی د لوستونکي په روح کي وڅخیږي ، لوستونکي د تلوسې سره مخامخ کول ، یو ښه ګړی یې د ماضي نندارې ته په کتلو اړ باسي ځکه چي " ګهنګار" په خپل ماضي هیڅ شرمندګي نلري نه ورپسي ساړه اسویلي کوي ځکه چي د هیلو ډک زړه یې په برخه دی او یو روښان مستقبل ته غوړېدلي تاندي هیلي غېږي ، غېږي ګرځوي ژوند سره په بدترینو ، ستونځمنو ستړو حالاتو کي هم مینه کوي او ژوند خوښوي ...

" ګهنګار" منافقتونه بربنډوي او د واقعیتونو د روښانولو په پلمه د ژوند ازغن بار ته لوڅه شاه ورکوي ، دا رنګ " ګهنګار" د ژوند د تېرولو دا ګهنګاري په ګهنګارو چیغو ورسره قبلوي د ژوندپر پل ، پل ورسره ایږدي ارمان قتلوي او د هیلو پر ایرو د درد څلي دروي د اوښکو په دعاوو د هر ګنهګار روښان سباوون ویادوي ، په تنهاکو پښو د شپې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازيتوب په قبرونو کي د هيلو شمعي ولګوي تر ازغن دېوال وړر سي...
"ګهنګار" باندي به زړه د اسمان چوي
ژوند مشال دی، ښه به څه کړم، اور دي واخلم

په درنښت

عصمت الله زهير پښين
۱۶-۵-۲۰۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

کېدای سي د دې کتاب (ګناهګار) په لیکلو قلم رنګ را تمام کړي او مرور غوندي د کتابچې څنډې ته ورغړي، فکر نه کوم دا کتاب هم د لیکلو ارزښت لري یا به یې څوک په آرام زړه ولولي، داسي کوم څه دي چي په لیکلو یې قلم تمام او مروریږي ،داسي کوم څه دي چي زه یې په لیکلو کښي زړه نا زړه یم او نشم کولای ستاسو تر غوږونو پوري یې در ورسوم؟

یه رښتیا کولای سم وو ایم ژوند د یو وحشتناک ځنګل مزل دی ګام په ګام د داړونکي ځناورو، د اوبو په نیستۍ، د تیارو په غېږ کښي د ځو رنګه خوځندو سره یو ځای سړې شپې تېرول دي ،لاکن زه څرنګه دا خبر کولای سم د هغو خلکو په مخ کښي چي د ژوند خوندونه یې څکلي دي، اصلي خبره به هم دا وي چي زه په ړندو سترګو قضاوت کوم هغه کسان چي په رڼو سترګو د ژوند مزل کوي زما منفي خبري نه راسره مني له هم دې وجي مي قلم مروریږي او نه غواړي زما د ګنهګار ژوند کیسه ولیکي، که چیرته زه وو ایم ژوند ښکلی دی لوړي او ژوري لري، خوږې، ترخې، ورځي او شپې لري، ژوند خوندونه او څومره ډېر رنګونه لري ناممکن څوک به یې نه ولولي ، ممکن په لیکلو به یې قلم رنګ را تمام کړي او د کتابچې څنډې ته به ورغړي.

وخت تر ټولو ښه کره کتونکی دی هغه کولای شي ښه او بد سره بېل او راتلونکي زمانې ته یې د اصلاح لپاره وړاندي کړي .

د دې کتاب تر لیکلو وروسته آرام سوم او د ماضي د درد کیسه مي له زړه او روح څخه پاکه وشنډل سوه ، ما نه غوښتل دا کیسه دي له ما پرته بل څوک هم ولولي کله چي مي دا کیسه د درد د باچا مخي ته کېښوده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ښکې یې را وبهیدې،زما د درد اختیار یې واخیست او هغه کتابچه یې له ځانه سره یووړه چې زما د ماضي کیسه ورباندې لیکل سوې وه او هم دا ده نن یې ستاسو تر لاسونو هم دررورسوله.

مقتصد ستړی
لاهور
۹/۵/۲۰۱۷ سه شنبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ژوند د کیسې لیکلو تلوسه راسره پیدا سوه، ادې ته ورغلم هغې دا مهال په خونه کښې بالښتونه ګنډل زه هم د کړکۍ سره نږدې یوې خواته کښېناستم او پوښتنه مې وکړه:

_ ادې غواړم پوه سوم زه څومره بدبخته وم کله چې دې نړۍ ته راغلم؟

هغې وویل:

_ خدای مه کړه چې ته بدبخته سې ، خو له کومې ورځ چې ته پیدا سوی یې زه ناروغه یم، ډاکترانو ته ځم او راځم، آن تردې چې ستا د پیدا ینښت په لومړي کال دومره ناروغه سوم چې پلار دې د پاکستان هیواد ته درملني لپاره یوړم .

و مې ویل:

_ ولې دلته ډاکتران نه وو ؟

ستن یې په بالښت کښې وتومبله، تاریې مزی کړ غړند یې وویل:

_ نه وو ډاکتران چیرته وو ، په ټول کلي همدا یو بې سواده ډاکتر و و، چې هر وړ ناروغ ته به یې یو وړ ګولۍ ورکولې.

له شنه چای څخه یې پیاله را ډکه کړه، بالښت ته یې سوربخن پوښ ور واچاوه، ما را ښنګ ته کړ تکیه سوم او و مې ویل:

_ انا به ویل زه کوچې یم دا ربښتیا ده؟ که دا ربښتیا وي نو ولي کوچې یم؟

یو سوړ اسویلی یې وکیښ، ولاړه سوه، او بالښتونه یې په نیالۍ کتار کړل څه یې نه وویل ما بیا پوښتنه وکړه:

_ ادې ! انا مې ولي کوچی بولي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې ویل:
_ مشر ماما دې په یوه لرې پرته سیمه کښې له کوچیانو سره اوسېده، د دوئ کره تللې وم، ناروغه سوم او له هغه سره ډاکتر ته ولاړم ته مې په کېږدۍ کې پرېښودې.
ومې ویل:
_ بیا څه وشول؟
_ زه چې راتلمه را وېښ سوی وې ژړلي دې وو، یوې کوچۍ میرمنې خپلې شیدې درکړې وې.
یو دوه غوړپه تریخ او ګرم چای مې تر ستوني تېر کړ بیا مې پوښتنه وکړه:
_ ادې ! اوس مې هم هغه مور ژوندۍ ده، که زه وغواړم لیدلی یې سم؟؟
ادې د نخودو څو دانې خولې ته واچولې او وې ویل:
_ هم هغه مور دې لا پخوا د کورنۍ تاوتریخوالي له امله ځان په ټوپک وویشت او مړه سوه.
ویش خوارکۍ ...
ادې مې مخامخ راته کښېناسته ټیکري ته یې ورپام سو په خټو ککړ دی، لړیې سره وسرووړو، ور پوه یې کړل خاوري یې باد سوې.
ومې ویل:
_ مقصد زما دوهمه (رضایي) مور کوچۍ وه او په هم دې ډول زه کوچی هم یم، که کوچی یم نو بیا ولې په کېږدۍ کې نه اوسم، مېږې او اوښان نه ساتم ؟
ادې وخندل او پیاله یې ځان ته ور ډکه کړه، بالښتو ته یې کتل لکه چې سم نه وو، زه د کیسې په لیکلو بوخت سوم، پیالې ته مې ورپام نه و سړه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د ادې تر ټولو ګران زوی وم او په ما هم ډېره ګرانه وه، ما نه غوښتل له کوره دباندې ووځم، او هغه وخت چې د ورځې په اوږدو کې یې ترلاسه کوم، تل یې باید د ادې تر څنګ تېر کړم، مشر ورور به د ځان سره لوبو ته بیولم که کومه ورځ به نه ورسره تلم وهلم به یې، یوه ورځ چې مشر ورور او تر ما کشر ورور راسره وو د تره له ځامنو سره مائیګر مهال مو تر ماښام قضا پوري دهغوئ د کور سره نژدې کاغذ پرانونه الوزول، ماښام ناوخته مې ورونو ته وویل:

راځئ نور به کور ته لاړ شو پلار به راته غصه وي!

زما په خبرو کښې چا چرت هم نه واهه، خپله مخ مې ونیوه او کور ته ولاړم، دوئ هلته پاتې شول، ادې ته مې ډېرې ګیلې وکړې، هغې زما د زړه لپاره دا خبر بیا، بیا تکراروله چې "بلا دې ورباندې وګرځه" ماخستن ناوخته کله چې پلار مې له جومات څخه راغی پوښتنه یې وکړه، زما چې زړه ښه ډک وو، ګیلې مې پیل کړې، پلار مې پر ورونو سخت غصه شو او زه یې په نیمه شپه د هغوئ په راوستلو پسې ولیږلم.

د تره کور مو دومره لرې هم نه دی متل دی چې "په توره شپه کښې هر سړی ډارېږي څوک حال وایي څوک یې نه وایي" زه هم تر هغه ځایه په داسې حال کې چې د خپلو څپلکو له څرپا به هم ډاریدم ورغلم هغوئ مې را وستل، ټوله لار یې سوړتک واهه او له ځانه سره غړمبیدل چې ولې یې په دا نیمه شپه راوستل، سترګې یې له خوبه وې، پښې یې کښنولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي کور ته راغلم پلار مي ورونو ته د يوې شيبې په نيت ور ځنځير کړی تر څو د خپل عمل سزا ووينې، زه هم د باندې ورسره پاتې شوم هر څومره چي مي وژړل چا زما غږ نه اوريده، خدايه څومره زور غواړي چي يو څوک دې بې ګناه ځوروي، له لږ ځنډ وروسته مي خور را ووته ستر ګې يې را باندې ولګيدې، په خوا پورې يې ونيوم په خپل خيرن او شينبخون پړونې يې زما اوښکې را پاکې کړې، زما په حق کښې يې له مور او پلار څخه ګيلې کولې:

تاسې له خدايه نه ډاريږئ ! ها؟

_ ددې خوارکې څه ګناه وه چي بېچاره مو په نيمه شپه د دوئ په راوستلو پسې وليږو او س بيا سزا هم ورکوئ.

پلار مي پر سر خپل تڼاکې او ځيږ لاس راتېر کړ، مور مي په نرمو شونډوسره په تڼډه باندې ښکل کړم، په خوا پورې يې ونيوم بيا يې په خپل کناويز کميس کښې له ځان سره نيژدې ځملولم.

خورکۍ دواړه ورونه په دسترخوان کښېنول، لاسونه يې ورومينځل، ډوډوۍ يې ورکړه، که څه هم د تره کره يې خوړلې وه، بيا يې هم غټې، غټې ګولې له الوګانو څخه پورته کولې، فکر کوم په هم دې چي ولې يې ماځيګر زما خبرې نه منلې، او د تره کره پاتې شول پښيمانه وو، يوه شيبه لا نه وه وتلې چي د مور په مينه او غيږه کښې ارام خوب وړی وم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالبانو حکومت او د پسرلي موسم دی، ښوونځی پیل شوی، د تره ځامن، د ګاونډیانو کوچنیان، لیري او نژدې ټول ماشومان ښوونځي ته روان وو ، ماښام چې پلار مي له جوماته راغی، ډوډۍ مو لا نه وه راخیستې چې ادې ته یې زما په اړه وریاده کړه:

_ نور باید مقتصد ښوونځي ته ولاړ سي، اوسهار، سهار به یې ور واچوم!

ادې څه نه وویل، خورکۍ ووته د دې لپاره چې ډوډۍ را واخلي، مشر ورور راپسې وخندل او زه یې وډار کړم چې تر دېوال به دې ښوونځي ته ور واچوي او په ما باندي یې ټوکي وهلې، دا وخت زما مشر ورور په دریم ټولګي کښې وو .

سهار چې ښوونځي ته تلم پلار مو تر موږ وختي تللی وو ځکه هغه د کلي په جومات کښې امام وو او په ښوونځي کښې ښوونکی ، له لمانځه وروسته به یې د کوم کلیوال په میلمستیا د هغوئ په کور کښې سهارنۍ خوړله او بیا به ښوونځي ته راته .

ښوونځي ته په لاره کښې مشر ورور ښه ډېر تنګ کړم او بلا اخر مي ورته وژړل، ده بس هم دا یوه خبره کړه چې ښوونځي ته به دي تر دېوال ور اچوي، زه کوچنی وم، په هره خبره مي باور کاوه او ډاریدم، که تر دېوال مي ښوونځي ته ور واچوي زه به خوږ سم، عموماً په ماشومانو ځان ګران وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښوونځي ته له رسیدلو سره سم مي په خپل پلار سترګي ولګیدې، هغه هم زما په لیدو خوشحالي احساس کړه په شونډو کښي یې وخندل او تر لاس یې ونیولم، ټولګي ته ننوتل ما ولیدل چي یو ښوونکی زده کوونکو ته په درس ورکولو بوخت دی، پلار مي په دوئ سلام وو ایه، ما شومان په خپلو ځایونو کښي نیغ ودریدل، ښوونکي هغوئ ته په قهرجنه لهجه وویل:

چي یو ښوونکی په ټولګي کښي ولاړ وي بل ښوونکي ته مه دریږئ.

زه پوه سوم چي ټولګي ته د ښوونکي په راتګ سره باید ټول زده کوونکي پخپل ځای کښي د احترام لپاره ودریږي او دا کړنه یې د ښوونځي له ځانګړو اصولو څخه ده .

ښوونکی تردې وړاندې زه پېژنم، چي زمونږ د کلي د یو بل ملا امام زوی او اوریدلي مي وو چي په ولسوالۍ کښي د طالبانو قوماندان هم دی، زما د سر په ویښتانو یې لاس راتېر کړ او په مخامخ لومړنۍ څوکۍ یې کښېنولم، پلار مي په شونډو کي وخندل او له ټولګي څخه ووت.

ښوونکي درس پیل کړ په ښه او بد یې نه پوهیدم، پټه خوله ناست وم کله چي ښوونکي درس تمام کړ، زه یې په مخ باند مي مچ کړم، او ماته یې وویل چي سبا به کتابونه، کتابچې او قلمونه هم درکړل شي، د دې خبرو په اوریدلو سره خوشحاله سوم ښوونکی ووت، د تره زوی مي چي د ټولګي د پای په څوکۍ ناست و، زما خواته راغی، د ځان او ټولګیوالو صفت یې راته کاوه، تر څو زه ډاډه ووسم او زړه مي تنګ نه سي.

د تفریح ترنګۍ ووهل شوه، ټول زده کوونکي د ښوونځي انګړ ته راووتل، له مشر ورور او د تره ځامنو سره مي پټیره مړۍ او شړومبې وخوړلې لوبي مو پیل کړې، د تفریح وخت ډېر ژر تمام سو، ښوونکو زده کوونکي د لښتو په زور ټولګیو ته دننه کړل، او یو ځل بیا درسونه پیل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ځل چي ټولګي ته ننوتل، هم هغه ښوونکی راغی په راتګ سره يې موږ په خپل ځايونو کښېني نېغ ودرېدل، سلام او مونږ ته يې د کښېناستلو وويل، ښوونکی په ځانګړې څوکۍ چي د توري تختې خواته نژدې ايښودل سوې وه کښېناست، لږ ځنډ يې د کتابچې پاڼې اړولې را اړولې، او توري تختې ته ودريد، زده کوونکو ته يې وويل:

د رسم کتابچې راوکاږئ! ټولو زده کوونکو کتابچې را ويستلې، ښوونکی په رسم ليکلو بوخت سو، يوه ګلدانۍ يې رسم کړه په څو رنګه تباشير يې رنګ کړه او بيا يې زده کوونکو ته د ليکلو امر وکړ، ښوونکی له ټولګي ووت، د ښوونکي په نشتون کي د زده کوونکو شور ماشور تر حوصلې پورته سو، چا رسم ليکلی وو چا ته نيم پاتي دی چي يو شوخ زده کوونکی د توري تختې مخي ته راغی، تخته يې پاکه کړه او له هم دې سره د زده کوونکو تر منځ جګړه پيل سوه نه پوهيږم کوم يو به وو چي د ټولګي له پای څخه يې يوه درنه څپلۍ راخطا کړه په څټ کښې يې وويشتم، ما وژړل، زده کوونکي ټول پخپلو ځايونو کښېناستل دوئ ډاريدل که ښوونکی راشي موږ به ټول ووهي چي ولي يې هم دا نوی زده کوونکی وهلی.

د چا مخ نوکاري او دچا په تباشيرو سپېره سوی، ترڼګۍ ووهل سوه، نارې سوې، زده کوونکي له ټولګيو راووتل او کورونو ته رخصت شول، زه هم په داسي حال کي چي سلګۍ مي وهلې مشر ورور تر لاس ونيولم او د تره له ځامنو سره په ګډه د کور په لور وخوځيدلو.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته له رسېدو سره سم ادې په دواړه مخ ښکل کړم، د ژړا علت یې وپوښتو، ما هم په ژړغوني حالت کښې ادې ته د ښوونځي لومړنۍ ورځ ټوله کیسه وکړه، په خپل ټیکري باندې یې اوښکې راوچې کړې، دا وخت مې پلار هم راغی، زما او نورو وروڼو په سر یې لاس راتېر کړ، خور چې توده ډوډۍ یې په لاس کې د دالان په وره کې ولاړه وه او خندل یې، زموږ خور چې تر ټولو مشره ده ، له پلار سره یې سترې مشې وکړه، لاسونه یې راووینځل، دسترخوان یې را ویړ کړ او ډوډۍ مو وخوړله، له غرمنۍ خوړلو وروسته د نور کله سره سم ټول ویده شول ماته به خوب نه راته کله چې به دوئ ټول ویده شول را پورته کیدم زمونږ کور د غره په لمن کښې دی، د پسرلي په موسم کښې به د کوچیانو ګاونډیان وو، د پسونو او اوښانو رمې به تېریدلې غره ته به وختم ننداره به مې تر سترګو تېرولې، تر ټولو په زړه پوري ننداره یې هغه وه کله چې به ما کوچیانۍ پېغلې او انجونې په کاڼو ویشتلې، دوئ به خپل خوروي سپي "چې لکۍ او غوږونه یې غوڅ کړل سوي وو" راپسې ښکارل، که څه هم زه به ورڅخه ډاریدم خو له دې ننداری مې ځانګړی خوند اخیست .

ما سپښین مهال چې پلار به مې د لمانځه لپاره جومات ته راووت زه به ژر خوني ته ننوتم، ځان به مې د خوب په پلمه واچوی، بیا چې کله به د کورنۍ غړي ,,ادې، خور او وروڼه ،، راویښ شول، وروڼو له ما څخه شکایت کاوه چې نن بیا نه یم ویده سوی او ټوله غرمه لمر ته ګرځیدلی یم ، د ادې تر ټولو ډېره اوسخته سزا دا وه چې زه باید پرش سیوري ته ژر

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوار او ګیلاسونه تیار کړم، دا کار باید ما کړی وای ځکه له یو مشر ورور پرته نورڅلور وروڼه تر ما کشران وو، کېدای سي ګیلاسونه مات کړي، خور به مي د ماسپښین د لمانځه تر ادا کولو وروسته سمدستي په چای پخولو پسي دالان ته ننوته .
ما ځیګر مهال چي د لمر سترګه به غره ته ورتیټېده د کوچیانو نندارې ته ورتلم یو لوښی به هم راسره وو، چي له مېږو او وزو څخه تازه لوشل شوي شیدې له کوچیانو څخه راوړم، ,, رمې به کیږدۍ ته راغلې، وري به یې د غره په بله لمن واړول کله چي به ټولي مېږي او وزې ولوشل سوې، بیا به یې وري او سېرلي ورته را پرېښودل، بغاري به سوې هر وري او سېرلي به خپله مور پسې غوښته ،، دا وخت یوازې زه نه اکثر کلیوال راتلل او له هم دې ننداري یې خوند اخیست.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې تېرېدلې، په ښوونځي کښې يې کتابونه راکړل درسونه پيل شول، په ټولګي کښې د اکثر همزولو تر پام بد ورتلم ځکه چې زه په نګران ښوونکي ګران وم او نازولم يې .

يوه ورځ ښوونکي ټولو زده کوونکو ته وويل چې کتابونه په يو پوښ کې وګنډي تر څو څيري نشي، کور ته له راتګ سره مي ادې ته د ښوونکي خبره وکړه، ادې ډاډه کړم چې کتابونه به خامخا په يو پوښ کې راته ګنډي، نه پوهيږم څه وجه به وه يو علت يې دا هم وو چې زمونږ آنا(د ادې مور) ناروغه وه، تمامه ورځ به يې د هغې په خدمت کښې تېره کړه، سبا ورځ مي بيا ادې ته وريادة کړه چې کتابونه راته وګنډي خو تر څه پوري سره پاتي شول، بله ورځ چې ښوونځي ته ولاړم، ښوونکي د زده کوونکو کتابونه وکتل ټولو ګنډلي وو، زه او يو بل زده کوونکی چې کتابونه مو نه وو ګنډلي د توري تختې مخي ته يې را وغوښتل، په لښته پسي يې وليږل، دواړه را ووتل دوري، دوري وګرځېدل کومه خاص لښته مو پيدا نه کړه بيرته ټولګي ته ورغلو او ښوونکي ته مو وويل :

_ لښته مو پيدا نه کړه !

ښوونکی په غصه سو او د ماتي څوکۍ دړه يې را کش کړه دومره يې ووهلو چې په دواړو يې پښې او لاسونه تک شنه کړل .

کور ته چې راغلم ادې ته مي ښه ډېر وژړل، سبا ته يې کتابونه په يو پوښ کې راته وګنډل، دا چې وهل مي تر مخ وخوړل له ادې زښته ګيلمن وم، په سبا چې ښوونځي ته ولاړم ښوونکی د کتابونو په ليدلو خوشحاله سو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکمرغه هغه بل همزولي هم ګنډلي وو، مونږ دواړو ته يې ښه ډېر نصيحت وکړ او د کتابونو په ارزښت يې خبر کړو .
هغه وويل:
_ کتاب د انسان شخصيت جوړوي او د يو ښه فکر درلودونکی انسان د ټولني لپاره ګټه ور شخص ګرځيدلی سي، د انساني ټولني د تکامل او لوړتيا لپاره اسماني دينونه او د بشر د تاريخ شخصيتونه د کتاب له لاري تلپاتي شوي دي، د بشري ټولني اړيکي هم د کتاب له پوښ سره پيا وړي او ترړل شوي دي .
د نور کله په څېر نن هم په خپل وخت باندي کور ته راغلم او له معمول سره سم مي کورنۍ دنده وليکله، لوبو ته ووتم، ماخستن چي کله موږ ټول ډوډۍ خوړلو ته را ټول شو ادې مي پلار ته له مشر وروره شکايت وکړ او ورته وويل:
_ حکيم مي هيڅکله په اسانۍ سره خبره نه مني !
پلار مي يوه ګوله وچه مړۍ ور پورته کړه او د شړومبو غړپ يې پسي وکړ په ډکه خوله يې وويل:
_ ماشوم ته تعليم په ښوونځي کښي او تربيه يې بايد په کور کي ورکړل شي دا ځکه چي ماشومان په کور کښي لويانو ته ګوري او دهغوئ کړني له ځانه سره تکراروي .
يو بل غړپ يې وکړ ګوله يې زووله خبري يې اوږدې کړې:
_ تر تعليم تربيې ته ډېره اړتيا ده ډېر تعليم يوازي د کار وسيله ګرځېدلی شي، په ټولنه کښي بهترينې تربيې ته اړتيا ده، زه به يې پوه کړم، ته هم په خوږه لهجه ورسره خبري کوه او خوشحاله يې ساته .
ادې په ما باندي ږغ کړ، او دخوب کولو يې راته وويل ځکه چي سهار به بيا په وخت نسم پورته کېدلی، زما پام سو چي مشر ورور مي لا وختي تللی ويده دی. ★★★.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی او شوخي دواړه سره ګډ وو ، مستي مي کړه، د ژوند له هري شیبې مي خوند اخیست، خوشحاله وم، لمر خپلي نیمګښي وړانګې تازه په غرونو غوړولي وې، پروني باران ونو او بوټو ته لا سمسورتیا وربښله ، لري پرتو هندارو پړق واهه، زه او پلار مي دښوونځي په لور وخوځېدل، ځادر یې ورټول کړ د رڼو اوبو تر ویالې یې ټوپ کړ، شا ته یې راوکتل او ماته یې څو ډبري د اوبو په منځ کښي کتار کښېښودې، ورو، ورو مي الویزاند ګامونه اخیستل زړه نا زړه تر اوبو راتېر سوم ، تر لاس یې ونیوم زما په تګ دواړه په ورو ، ورو قدم رهي شو .
پلار مي وپوښتل:
_ کورنۍ دنده دي لیکلې ده ؟
فکر مي وکړ پرون ورځ مي چي کورنۍ دنده نه وه لیکلې حتماً استاد ورته شکایت کړی دی بیا مي په او چت ږغ چي پروني پل پټ کړم وویل:
_ لیکلې مي ده څو پاڼي د حساب مضمون دنده یې راکړې وه ماخستن مي ستا تر راتګ مخکي بشپړه کړه او ویده سوم.
ربښتیا مي هم لیکلې وه، پرون مي استاد په نه لیکلو وهلی وم، تا به ویل استاد مي تر شاه ځارنه کوي ماخستن مي تر ټولو لومړی خپله کورنۍ دنده ولیکله.
یوه شیبه مو د یو بل د بوټونو په ځرپا کښي غلي، غلي ګامونه واخیستل، د باسیکل ترنګۍ مي تر غوږ سوه، د پروني باران د خړو اوبو په ډنډ کښي یو سړی د سلام په ویلو زمونږ تر څنګ تېر سو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مي خپل لاسي ساعت ته وکتل ګامونه يې ګړندي کړل لکه چي ناوخته وه ، زما په ماشوم ذهن کښي را پيل کېدونکې خبري په زړه کښي د ساتلو نه وې ومي ويل:

_ پلاره تا به هم ځان ته يو بايسکل اخيستی وای ښوونځي ته به دواړه ژر رسېدلی له کوره به هم دومره په وختي نه راوتل .

غلی شو لکه چي زما خبري ته يې ځواب نه درلود ، بيا يې هغه دوکان ته اشاره وکړه کوم چي ما کله هم په خلاص وره نه دی ليدلی .

وويل:

_ هغه زمونږ دوکان دی دا ځل چي د ښوونکو تنخوا راشي لږ سودا به پکښي واچوو ، د ښوونځي له ځانګړي وخت وروسته به پکښي ناسته کوم ته به هم راسره لګيا يې .

نوی نوم مي تر غوږ شو ، ماشومان په ژوند کښي هره ورځ له نويو نومونو او تجربو سره کرار، کرار اشنا کيږي او د هغوئ په اړه پوښتني کوي .

ومي پوښتل:

_ تنخوا ! هغه څه شی وي؟

په داسي حال چي ګړندي ګامونه يې اخيستل، څمکي ته تيټ سو ، د لاري په منځ کښي پرته ډبره را پورته او يو څنګ ته يې غوځاره کړه ويې ويل:

_ زوی جانه ! روپۍ در يادوم، هغه چي ماته يې په ښوونځي کښي د ښوونکي په توګه د دندي ترسره کولو په بدل کښي راکوي .

په چورتونو کښي تر ښوونځي ورسېدم، درس پيل شو ، زمونږ د دريم ټولګي نګران استاد په ختو ککړ کالي ټولګي ته راغی، ما فکر کاوه چيرته به د باران او بو ته لويدلی وي .

د تنخوا ليدلو چرت راسره وو ،کړکې وټکيده پلار مي دی، هره ورځ چې به د درس وخت خلاص شو پلار به مي ماته راتله او زه به يې له ځان سره کورته راوستم، د ښوونځي له دروازې را ووتلو ، جيب ته يې لاس کړ څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنه او سره لوټونه يې وشمېرل بيرته يې په جيب کښي واچول ، زما په خوله کښي خبره نه تم کېده و مي ويل:

_ پلاره تنخوا دي واخيسته ؟

تر ډېره يې څه نه ويل لکه چي زما څخه يې دا خبره پټوله، بيا مي وپوښتل:

_ پلاره اوس به خپل دوکان ته سودا راوړې کنه ؟

اول يې څه نه ويل کله چي پوه شو ځواب ته يې داسي غلی يم لکه پيشو ، ويې ويل:

_ کمي يې راکړې، څو ګونۍ اوړه او غوړي به اوس کورته يوسو ، راتلونکې تنخوا چي واخلم که خير او ژوند وو ، دوکان ته به سودا راوړم .

د پلار بې وسي ورځي مي ماشوم زړه ته لاره وکړه په ذهن کښي مي ډول، ډول خبري را وګرځيدې، زړه نا زړه مي پلار ته له خولې ور ووتل:

_ پلاره زه چي دولسم ټولګی خلاص کړم ښوونکی به سم ته دي په خپله تنخوا کورته اوړه را وړه او زه به پخپله تنخوا دوکان ته سودا .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکایانو د راتګ اوازې سوې، او په ډېر لږ وخت کښې دا اوازه په حقیقت بدله سوه، د طالبانو په امر ټول ښوونکي او زده کوونکي یې د ولسوالۍ بازار ته وبلل او د طالبانو په حمایت یوه لویه غونډه وشوه، زه نه پوهیدم څوک ښه دي او څوک بد خو پلار به مې ویل که دا حکومت رنګ سي کیدای سي حالت بدل سي څنګه بدل سي دا یې هم نه راته ویل.
پلار مې یو ماخستن چې راډیو ته یې غوږ نیولی، کرار ناست وو، زه له کړکۍ سره نژدې په خط لیکلو بوخت وم، ادې ته یې وویل:
_ حکومت بدل سو، امریکایان به واک "کرزي" ته وسپاري؛ ما ولیدل ادې توبې ایستلې او ډاریده چې کفار رابانديې مسلط شول اوس به څه ډول حالت سي څه به کیږي یو خدای خبر.
د اوسني خبرونو په بنیاد دطالبانو حکومت د ۲۰۰۱ میلادي کال په پای کښې رنګ سو، واک د امریکایانو لخوا حامد کرزي ته ور وسپارل سو او درې کاله یې دوام وکړ.
د بیا ځلي ټاکنو لپاره کمپاین روان وو، که څه هم طالبانو ویره او ډار د خلکو په زړونو کښې ور اچولی وو، جوماتونو ته یې داسې پرچې رالیږلې وې چې که چا رایه واچوله ګوتې به یې غوڅې کړل شي، بیا هم لږ او ډېرو خلکو د رایې اچوني کارتونه واخیستل او د خپل هیواد مستقبل ته یې رایه ورکړه په دوه زره او څلورم میلادي کال کې د خلکو په رایه حامد کرزی واک ته ورسید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ چې د هم دې ولایت محترم والي صاحب له خپل پلاوي سره سیمې ته راغلی وو، مونږ د ښوونځي ټول زده کوونکي د مدیر او سر ښوونکي په امر د ښوونځي مخې ته د سړک دواړو غاړو چې لاسونه مو سره ورکړي وو کتار ودرول، د والي استقبال مو وکړ، څو دعسکرو او څو نور تور موټرونه په بیړه، بیړه تېر شول زما په شمول هیڅ یو زده کوونکی نه پوهیده چې والي به څرنګه ښکاریږي او څه دنده لري.

زما سره د خپل پلار د کړي ژمني غم وو، تل به مې هغه دوکان ته دوه سترګې نیولي وې کوم چې پلار راته ویلي وو، دا زموږ دوکان دی یو وخت به سودا ورته راوړو، دا هغه دوکان دی چې د طالبانو په وخت کې زما د پلار په شمول ټولو ښوونکو ته ورکړل شوی وو، او بلا اخره یوه ورځ داسې هم راغله چې پلار مې د سویډن کمیټې معاش اخیستی وو او دوکان ته یې سودا راوړه.

دا زما لپاره د خوښۍ ځای وو چې دوکان لرو، خو دا چې ادې به دوکان ته نه پرېښودم زور به یې راکاوه، موږ به کور ته اوبه له کاریز څخه راوړې،، چې زمونږ له کور سره یې تر منځ دوه غونډۍ وې،، کله نا کله یا که ووایم هره ورځ، تر لمانځه وروسته اوبه به مې راوړې، بیا تر سهارنۍ وروسته به چې اوبو ته ولاړم لاسي ریړۍ به مې د غونډۍ په سر پرېښوده او زه به دوکان ته وتښتېدم.

په کور کې په مور او پلار ګران وم همدارنګه په ښوونځي کښې هم په ټولو ښوونکو ګران وم، یوه ورځ چې ښوونځي ته د سویډن کمیټې غړي راغلي وو، د زده کوونکو تر منځ یې درسي سیالۍ ترسره کولې، زمونږ له ټولګي یو تن زه او یو بل زده کوونکی، بل ټولګي ته د سیالۍ لپاره وغوښتل شول زه او ملګری دواړه تکړه وو، ملګری مې د ټولګي اول نمبره او زه دوهم نمبره وم دا چې ولې دوهم نمبره وم او ولې اول نمبره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یم له دې ملګري مي کرکه کیده او ما نه غوښتل مخ یې ووینم؛ سیالۍ څو د ریاضي سوالونه وو او بس کله چي سیالي زمونږ په ګټه پای ته ورسیده، د سویډن کمیټې غړو ماته په ډالۍ کښي یو قلم، کتابچه او مجله راکړل، خو زما ملګري ته یې یوازي قلم او کتابچه ورکړل.
له ټولګیوالو سره مي مینه لرله او راته ګران وو، خو دا هیڅکله راته د زغم نه وه چي یو زده کوونکی دي په درسونو کښي ترما مخکي او تکړه وښودل سي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

پينځم ټولګي کښي وم، د څلور نيمو مياشتنيو ازموينو ورځي وې نن مي د عقايد او رياضي د مضمون ازموينه وه، پلار مي په ښوونځي کښي د عقايد مضمون استاد دی، د رياضي مطالعه مي وکړه ډاډه وم په ازموينه کښي به کومه ستونزه ونلرم، دا وخت مي پلار په دوکان کښي پيتاوي ته ناست او زمونږ ټولګي ته د سوالونو په ترتيبولو بوخت دی، سوالونه يې چمتو کړل تر څرک مي ورکتل، د سوالونو پاڼه يې د خپلي يوې کتابچې په پاڼو کښي کېښوده او مسجد ته ولاړ ...

له ځايه پاڅيدم هم هغه د سوالونو پاڼه مي را واخيسته له ځان سره مي ټول سوالونه وليکل، له کتاب څخه مي ځواب کړل، پاڼه مي د خپلو کتابونو سره يو ځای کښېښوده، اوس مي زړه ښه ارام وو، لوبو ته ووتم ټوله ورځ مي په لوبو تېره کړه ...

ښوونځي ته لاړم لومړی د رياضي ازموينه وه، ازموينه مي ورکړه فکر کوم ټول سوالونه مي سم وو، د عقايد مضمون ازموينه پيل شوه، پلار مي زما په شمول ټولو ته سپيني پاڼې ورکړې، سوالونه يې وويل د ځوابولو لپاره يې وخت راکړ هر زده کوونکي په خپله پارچه کښي سترګي خښي کړي وې، د سوالونو په ځوابونو يې فکر کاوه، ما هم ځان غلی کړ له جيب څخه مي د حل شوي سوالونو پاڼه را ويسته لاندي مي په ميز کي تر نظر لاندي کښېښوده، د سوالونو په ځوابولو بوخت سوم، دا به څنګه وو ايم چي څومره ويره راسره ده اوس به مي پلار ويني اوس به ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم سوال مي حل کړ، څلورم هم ځواب شو، ټولي نهه پوښتني دي دا دی د پینځمي پوښتني په ځوابولو بوخت وم.
د تیاري ځواب شوي پارچې څخه د سوالونو ځوابول څومره آسانه دي واه...
پلار مي څنګ ته راغی لکه چي لیدلی یې یم زړه مي ټکان پیل کړل، وجود مي پړک واخیست او دا دی لیدلی یې وم، تر غوږ یې کش کړم، پارچه یې راڅخه واخیسته د ټولګیوالو ترمخ یې څیري، څیري کړه، نیم تمام شوم داسي چي په خپل کمیس کي له خپل ځانه پټیدمه، ټولګیوالو به دا خبر تر غوږ را تېروله، خپل پلار په نقل ونیو بیا به یې هم نمبرې پوره وي، دې خبرو به لا زور غوښت، په کور کښي به هم د پلار تر راتګ مخکي ویده کېدم دې لړۍ څو شپې دوام ونیو.
ازمویني خلاصي شوې، رخصتۍ شوې، کله چي بیا ځلي ښوونځي ته راغلم، هر شاګرد سترګي د نتایجو ورځي ته نیولي وې، د څلور نیم میاشتنۍ ازمویني نتایج له څو شپو ځنډ وروسته زمونږ د ټولګي د نګران لخوا اعلان شوې، پلانکی کامیاب،پلانکی ناکام، د ټولګي دوهم نمبره او د پلار نازولی زوی په ټولو مضمونو کښي ښې نمبرې وړي، خو په عقاید مضمون کښي مشروط دی.
له زده کړو سره مینه که زموږ وه، تادو یې بیا زموږ پلار ایښی وو او هر وخت به یې راته د درس ویلو وصیت کاوه، ښوونځي ته به د "معلم" مجله راتله، هر کله چي به دا مجله راغله پلار به مو کور ته هم راوړه، یوه ورځ مي ورته وویل چي دا کوم معلم دی پلاره چي ته یې مونږ ته مجله راوړې؟
وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ زويه دا د هر معلم مجله ده که زه ژوندی وم ته به درس و وايې او ستا مجله به نور معلمان کور ته وړي، کوشش وکړه چې درس ووايې تر څو ژوندی یم .

ما وپوښتل :

_ نو ته به چيرته ځې ؟

را غبرګه يې کړه :

_ مرګ حق دی او حقيقت نه پټيږي، دا چې تاسو به ولې زما تر شتون پوري زده کړي کولای شئ په دې زه هم نه پوهيږم .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو سهار چې ښوونځي ته روان وم، نور هلکان د دې پر ځای چې ښوونځي ته ولاړ سي بیرته کورونو ته روان وو، زه دې منظر حیران کړم د هلکانو په دې خبره مي باور نه کاوه چې ,, ښوونځی تړل سوی ،، ځان مي تر ښوونځي پوري ورساوه، که ګورم په ښوونځي کي ډېر کم ښوونکي او زده کوونکي دي، په حیراني سره مي له خپل همزولي وپوښتل:

_ څه کیسه ده آیا دا رښتیا ده چې ښوونځی تړل سوی که دا رښتیا وي نو ولي تړل سوی؟

زما همزولي چې سترګي یې له اوښکو ډکي وې ,, او زه پوه سوم چې د اوښکو او ژړا لامل یې هم دا د ښوونځي تړل دي ،، راته وویل:

_ مونږ نه پوهیږو ښوونځی ولي تړل سوی خو دا چې سرښوونکي صاحب مونږ ته پخپله وینا کي پرته له دې چې څه ووایي وژړل د ټولو زده کوونکو اوښکي یې و بهولې.

زه د ښوونځي اداري ته ننوتم، ما ولیدل چې په مخامخ څوکۍ مي پلار هم ناست دی، زه کوم بل ښوونکي وتړټلم او له اداري یې را وشړلم، کله چې زه بیرته ناهیلی را ووتم، همزولو راپسي وخندل چې ماته یې ډېر زور راکړ...

د اداري وره ته ناهیلی ولاړ وم، چې تحویلدار راغی او زه یې وپوښتلم چې ولي دلته ولاړ یم؟

ما هیڅ نه وویل، هغه تر لاس ونیوم او له ځان سره یې اداري ته د ننه کړم، دا ځل چې اداري ته ننوتم سرښوونکي چې ولیدم ژړلي مې دي او سلګۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهم خپل څنګ ته کښېنولم، یو بسکټ او نیم ګیلاس چای یې راوا چول، زه د پیالې تر سرېدو پوري په تمه وم چې یو تن ښوونکي پخپلو خبرو کي وویل:

_ طالبان څه غواړي چي ښوونځي یې وتړل؟

له هم دې خبري سره زما هغه پوښتنه هم ځواب سوه چي ښوونځی ولی تړل سوی، ښوونکي خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

_ ښوونځی د ماشومانو راتلونکی روښانه کوي، له تیارو څخه مو رڼا ته راباسي که ښوونځی وتړل سي دا ماشومان چي زمونږ د هیواد راتلونکی دی ړانده او کاڼه به لوی سي .

هیڅا څه نه ویل لکه ټول ښوونکي چي ملامت وي کله چي ښوونکي خبري پای ته ورسولې، ټولو ښوونکو او سرښوونکي په دې موافقه وکړه چي سبا به د ولایت تر مقام پوري یو لوی لاریون کوي ترڅو د طالبانو له لوري تړل شوي ښوونځي ژر، تر ژره پرانیستل سي .

لاریون ته د ښوونځي په انګړ کي ښوونکي او زده کوونکي راټول شول، د لاریون له اجنډا سره سم لومړی یې د ولسوالي بازار ټول دوکانونه وتړل او بیا ورپسې د ولایت په لور وخوځېدل، د لاري په اوږدو کي ټول دوکانونه وتړل شول، ولایت ته له رسېدو سره سم د ولایت امنیتي کسانو د لاریون مخه ونیوه او دې ته یې نه پرېښودل چي لاریون کوونکي د مرکز بازار ته ننوځي له ډېر مقاومت سره، سره لاریون کوونکي ولایت مقام ته په رسېدو بریالي نه شول او نه یې هم کوم چا ږغ ته غوږ وګراوه .

تر ماځیګر وړاندي لکه سکروټي چي سړې سي کراره، کراري سوه، لاریون کوونکي ټول خپلو کورونو ته ستانه شول، په دوهمه ورځ بیا لاریون د ښوونځي له انګړ څخه پیل سو دا ځل یې د ولسوالي بازار تر تړلو وروسته د لاریون مخ ولسوالۍ ته وګرځېد، کله چي لاریون کوونکي د ولسوالۍ دروازې ته نژدې شول ، د ولسوالۍ عسکرو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاریون کوونکو ډزي وکړې چي په پایله کښې پینځه تنه ځوان زده کوونکي ټپیان شول، دا چیغه مو هم په مری کښې بنده پاتي سوه.
له هغه وروسته چي د حکومت په وړاندي د خلکو چیغو کومه ګټه و نه مونده، قومي مشران د طالبانو له ډلي سره کښېناستل، ښوونځي یې پرانیستل او درسونه پیل شول، د طالبانو له غوښتني سره سم د لیسې او متوسطي دورې زده کوونکو او ټولو ښوونکو به ښوونځي ته پټکي(لونګۍ) په سر کول که د چا به خولۍ وه، وهل ټکول به وو او له ښوونځي څخه شړل.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حامد کرزي له راتګ سره په هیواد کښي د بیار غوني کارونه پیل سوي وو، زموږ د ښوونځي په ودانۍ، په بازار کي په روغتون او هم دا رنګه د عمومي سړک په جوړولو هم کار روان وو،د ښوونځي تر پرانیستلو څو ورځي وروسته په درسي ساعت کي د ښوونځي انګړ عسکرو واخیست، او په منډه، منډه یې څلور واړه کونجونه او هغه ځای چي ماتي څوکۍ او میزونه به پراته وو وکتل، د امنیتي کسانو له خولې په ښوونځي کي د باردو پټ‌ځای دی او وسله پکښي ساتله کیږي، خو پیدا یې نه کړه او نه هم داسي څه وو، څنګه چي دوئ فکر کاوه.
نه پوهیږم ولي چي ښوونځی له تړلو وروسته پرانیستل سو، زړه به مي نه ورته ښایي ښوونځی لکه دجنګ میدان یا د مورچې غونډي ګرځیدلی وو.
یو ماځیګر باران پیل وکړ، جومات ته هم نه ولاړم، ماښام مي ډوډۍ وخوړله، کتابچه مي راوخیسته د کورنۍ دندي په لیکلو بوخت وم، په کتابچه مي پرله پسې څاڅکي ولګیدل، له پاسه خونه راباندي څڅېده، کتابچه او کتابونه مي په بکسه کي کېښودل، په خپل ځای کښي پرېوتم، مورکۍ څڅوبي ته یو لوښی کېښود، ټک، ټک یې خوب ته نه پرېښودم، کورنۍ دنده مي هم پوره نه ولیکله زړه مي ښه دی سبا به هم ټوله ورځ باران اوري ښوونځي ته به نه ځم، کله، کله دا فکر هم کوم که باران تیز شي خونه به را ړنګه شي مونږ ټول به مړه شو، بیا مي ویل که مورکۍ، پلار، ورونه ټول مړه شي زه پاته شم چیرته به ځم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان ته به مي ډاډ ورکړ د ماما کره به یم د ماشومتوب او خام عقل پاخه فکرونو به له ځانه سره واخیستم، خوب وړی وم لږ ځنډ لا نه وو وتلی باران تیز شي، تالنده او توپان ورسره وي زمونږ د غوا کوډله ړنګه شي، پلار مي ور وځي، باد او باران دومره تیز وي چي یو قدم لار نه لیدل کیږي، توره تیاره جوړه وه، د بریښنا له رڼا سره به د کوډلي ړنګ دیوال ښکاره شو، د غوا رمباړي به مي تر غوږ سوې، باد په انګړ کښي د ولاړي وني له ښاخونو سره شپېلۍ ته زور ورکړ قیامت شو، زمونږ خونه هم راباندي ړنګه سوه چیغي مي کړې په خپلو چیغو راویښ سوم، د باران ځاځکو ټوله شپه کړکۍ را ټکوله ، سهار چي د ښوونځي وخت رانژدې شو باران کرار، کرار ودرید ، زړه نا زړه ښوونځي ته روان سوم.

کله چي بازار ته ورسیدم د ډزو ږغونه مي تر غوږ شول چي ور نژدې سوم ما ولیدل هغه عسکر چي د عمومي سړک د جوړولو له کمپنۍ سره د ساتونکو دنده لري په ډک بازار کي ډزي کوي، په غوږونو کي مي ګوتي ونیوې او دخپل دوکان پر لور مي منډه کړه، مشر ورور مي چي تر میز لاندي سر ټیټ نیولی ناست وو، زه یې هم له ځانه سره کښېنولم، لږ شیبه وروسته ډزي کراري سوې را ووتل، په ټول بازار کي چوپه چوپتیا جوړه وه، یوازي هم دا عسکر یوه بله خوا ګرځیدل،ما غوښتل ښوونځي ته ولاړ سم، تر څلور لاري لا نه وم رسېدلی چي څلور پینځه تنه دوکانداران په مخه راغلل یو تن چي مخ او جامې یې په وینو لړلي وې تر لاس یې نیولی وو، زه یې منع کړم او له نیمی لاري بیرته راوګرځیدم، په بازار کي د وحشت ننداره وه، په ډېر لږ ځنډ کي ټول دوکانونه وتړل شول، خلک کورونو ته ولاړل.

ماخستن مي پلار په هم دې اړه له ادې سره خبري کولې چي اوس نو زموږ خور چي تر ټولو مشره ده پېغله سوې پلار مو غوښتل چي هغې ته باید پخپل ژوند د ژوند ملګری پیدا کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه په خبرو کې ور ولویدم او د بازار د جګړې په اړه مې ور یاده کړه، پلار مې وویل:

_ زوی نه پوهیږم څه کیسه به وه، په جومات کې خبر سوم چې درې، څلور دوکانداران ټپیان شوي دي او هم دا رنګه د ډېرو دوکانونو شیشې هم ماتې دي .

هره ورځ به جرګې تلې او راتلې د قسمت برخې دي، زموږ خور یې نژدې خپل د اکا زوی ګلاب ته ورکړه .

دلته چې څومره شپې او ورځې تېریدلې د پلار ناروغي ورځ تر بلې لا پسې زیاتیدله، ډاکترانو به شل کیسې ترې جوړولې، حقیقت څه وو په دې هیڅ نه پوهیدل یا یې هم مونږ ته نه ویل، څو میاشتې پرلپسې تیرې شوې خو د پلار ناروغۍ هم هغسې پسې زیاتیده، له خبرو کولو هم ولوید، د ولایت په روغتون کښې مو بستر کړ، کوم مثبت بدلون یې په ژوند کښې نه راغی .

کومه شپه چې پلار مو د سختې ناروغۍ له امله په روغتون کې بستر وو، ادې هم ورسره وه، مونږ په کور کښې یوازې پاتې وو، په ولسوالۍ د وسله والو طالبانو لخوا برید وشو او تر سپیدو یې دوام وکړ.

سهار ناوخته چې زه روغتون ته ورغلم ادې راته ژړل او ویل یې زما د کور اندیښنه ده، پرلپسې یې د کور او ماشومانو پوښتنه کوله، چې هرڅومره مې ډاډ ورکاوه زړه یې نه منل .

ما چې کله د عسکرو په وینو لړلي جسدونه ولیدل، حالت مې خراب سو په زړه مې اوبه را اوښتې، دا وخت یو بل نظامي موټر د روغتون مخکې ودریده او یو عسکر چې جامې یې په وینو لړلې وې راښکته کړ، په سخت ټپي حالت کې یې روغتون ته دننه راوړ، ادې مې تر لاس ونیوه، په مړاوو قدمونو د پلار بستر خوني ته ننوتلو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځو ډاکترانو ټيم بستر خوني ته راغی او ژر، ژر يې د ناروغانو درملنه وکړه، هغه ناروغان چې صحت يې تر پخوا ښه وو زما د پلار په شمول ټول رخصت کړل، تر ځو د تپيانو لپاره بسترونه خالي شي، پلار ته يې په يوه پرچۍ باندي درمل وليکل او د صحت ډاډ يې ورکړ، د روغتون خدمتګاري سيروم له پايې ايسته کړ او هغه پايه چې سيروم وربانديې ځوړند وو، په بيړه، بيړه له ځانه سره يووړه.

زه د خدمتګاري عطرو واخيستم چې د سينځلي بوئ يې راته، په بستر خونه کښې د درملو بوئ ورک سو، فضا د سينځلي خوشبويي ونيوه.

له روغتون څخه کور ته راغلل، د پلار صحت کوم مثبت بدلون نه راوړ، د خدای په تمه مو شپې تېرولې، د علاج لپاره يې چې څومره پيسې ډاکترانو غوښتې زمونږ په وس پوره نه وې، مګر مونږ بيا هم هڅه وکړه دوري، دوري مو ډاکترانو ته ووړ او راوړ.

له هم دې سره، سره پلار به مې په ناروغۍ کښې هم جومات ته ورته او لمونځ به يې په جمع ادا کاوه، يوه شپه ناوخته د موټر هارن ووهل سو کله چې مونږ ور ووتل زموږ د پلار د مقتديانو موټر وو، په داسې حالت کښې يې پلارجان له موټر څخه راښکته کړ چې په دوو کسانو يې نيولی وو مونږ چيغې کړې.

چې رانژدې شول مقتديانو يې مونږ ته ډاډ راکاوه او ويل يې:

_ ستاسو پلار بيخي ښه دی، انديښنه مه کوئ.

زه ژر تر دوئ مخکې سوم، ورونه مې ورته خلاص کړل، پلارجان يې خوني ته دننه راوړ او په کټ باندي يې څملاوه، مقتديان يې پرته له دې چې يوه شيبه د ساه اخيستلو لپاره کښېني يا څه وخوري بيرته خپل کور ته روان شول، دا وخت زه ويده سوی وم نه پوهيږم چې پلار جان به مې داشپه څنګه تېره کړې وي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځې وروسته مو پلار د هغه د مقتدیانو په مرسته او همکاري باندې د پاکستان لاهور ښار ته په درملنه پسې ولېږو، مشر ورور مې او کشر تره ورسره ملګري شول، زه ادې، خور او څلور واړه ورونه په کور کې د خدای تمعې ته لکه یتیمان پاتې شول، د پلار بیرته راتګ او روغ صحت ته مو دعاګانې کولې، دلته په سیمه کښې د نا امنۍ پیښې هم زیاتې شوې وې، د پرونۍ ورځ د ماین چاودنې پېښه چې د ولسوالۍ بازار ته نژدې د سړک له غاړې سره په امنیتي کسانو ور چاودلې د سیمې ټول خلک نا ارامه کړي وو، که به یوه شیبه چیرته ناوخته سوم د ادې د زړه به توره ټکا وه، ځمکې به ارام ته نه پرېښوده، تر هغه وخت پورې به په خپل ځای کښې ګرده ګرځیده چې زه به کور ته را ورسیدم، زړه به یې تسل سو، چې په ما به یې زړه تسل سو بیا به یې په مشر زوی او خاوند پسې زړه وخوت، هغوئ به کله راځي، چیرته به وي او څه وړ به وي هیڅ یې له حاله خبر نه وو.

شپې او ورځې تېریدلې یوه ورځ مې د تره تلیفون راغی او دا خبره یې وکړه چې مونږ درځو او پلار جان به دې خپله خور هم چې په لاهور ښار کې واده ده له ځانه سره د څو شپو په مخه وطن ته راولي.

روژې ته یو څو شپې او ورځې پاتې وې چې د نن ورځې په اوږدو کښې باید پلار او ... مې را ورسیږي ځکه راته ویلي یې وو چې در روانیږو، تر ماځیګر ناوخته پورې ورته انتظار وو هیڅ حال یې نه راغی، انتظار لکه خرابه ګړۍ شیبه تر شیبې نه تېریږي، ماښام ناوخته د پلار، ورور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تره په شمول دواړه تروری دوئ هم راغلې، له یوې ترور خو وار له مخه خبر وم چي راځي به، دا چي په وانه کنبي واده شوې ترور هم راغله خوشحالی مو یوه په دوه سوې، پلار مي تر پخوا ډېر ښه سوی، رنګ یې تازه وو، دومره هم ښه نه وو څومره چي باید وای، د ناوختی علت یې د غزني او مرکز ښرني په لویه لاره هغه نیښته وه چي د امنیتي کسانو سره د دولت او خلکو دمخالفینو لخوا رامنځ ته شوې وه، توروی به تل د هغو عسکرو میړانه ستایله چي دوئ یې د نیښتي له ډګره روغ رمټ را ایستلي وو .

د روژې هر ماښام اختر وي دا یوه عامه خبره ده، رښتیا هم د دې ټولو په راتګ سره زمونږ د روژې هر ماښام اختر، اختر سو . خو یو ماښام دا اختر په ماتم بدل سو، داسي یو ماتم چي نژدې ټول کلی له خفګانه پټه خوله سو، هیچا څه نه وویل چوپه، چوپتیا سوه .

ماځیګر مهال چي په بازار کي ګڼه ګوڼه جوړه وه، هرچا غوښتل تر بل هر سړي ژر د روژه مات لپاره توکي راونیسي او ځانونه کورونو ته ورسوي، یو پاکټ خرماوي مي واخیستې که ګورم تر شاه مي مشر ماما ولاړ دی، زما په لیدو یې وخندل، نه پوهیږم څه به یې په زړه کي ور ګرځېدلي وي، لږ روان سو او شاته یې راوکتل ویې ویل:

_خوریی جانه ! راځه زما سره په موټر کي ولاړ سه درباندي ناوخته کیږي .

ورته ومي ویل:

_ زما سره بایسکل دی او زه غواړم پخپله ولاړ سم.

بایسکل ته مي پام سو، هوا یې کمه کړې وه، نژدې د مستري دوکان ته ور وګرځیدم، ترڅو سایکل ته هوا ورکړم، ماما پرته له دې چي نور څه ووایي موټر ته پورته او د کور په لور روان سو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه چې کور ته رسیدم، اذان په لاره کي راباندي وشو روژه مي په خوله وه کور ته لا نه وم رسېدلی ، د ماما کورته له نژدې کېدو سره سم مي ژړا تر غوږ سوه دا د یو تن ژړا نه وه ډلیزه ژړا وه، پښه نیولی سوم ددې لپاره چي پوه سم څوک او ولي ژاړي خو له چا څخه مي د پوښتني کولو جرئت نه درلود، کرار، کرار د کور په لور وخوځېدم، په کور کي هیڅوک نه وو یوازي پلار او خور مي د چوترې په ژۍ ناست دي ادې او تروری دوئ نه وې، پلار مې وپوښتل:

_ ماما دي؟ او تر دې زیات یې هیڅ نه وویل

د بیا، بیا په پوښتني سره د خور له خولې خبر سوم چي ماما مي وسلوالو ویشتلی، په هم دې وخت کښي مي مشر ورور هم راغی، پرته له دې چي مونږ څه ووایو هغه وویل:

_ ماما زخمي دی او یوازي یوه پښه یې لګېدلې ده ، ژر به ښه سي او کور ته به یې راوړي .

مشر ماما زمونږ د پلارستره هیله وه دهغه باور و و که چیرته زه ړومبی سم په کورنۍ او ځامنو به مي اول خدای بیا دی پام کوي، د ماما د نوي واده لسمه شپه وه او دا یې دوهم واده وو، ما کله هم د خپل پلار په سترګو کې اوښکي نه وې لیدلي، هغه به همېشه زموږ حوصله لوړه ساتله، له ژوند سره د مبارزې درس به یې راکاوه، ځني وخت انسان دومره مایوسه سي چي د امیدونو ټول تارونه یې وشلیږي، دا به کوم وخت وي دا هر څوک تجربه کولای شي او داسي وخت په انسان له ډېر سخت توپان وروسته راځي، داسي توپان چي د زړه ښار ټول په یو وحشتناک منظر بدل کړي، ناهیلي که څه هم پکار نه ده خو د کوم درد څرېکي چي د زغم له دایرې ووځي نارینه هم ژاړي .

د پلار په سترګو کي مي اوښکې ډنډ ولیدې، نور یې ما سترګو ته کتلی نه شول، اوس مي هم یاد ته نه راځي هغه ماښام به زموږ په کور کي کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا روژه ماته کړې وي او که نه، که يې ماته کړې هم وي نو پخپلو اونږو به يې ماته کړې وي.

د شپې تر ناوخته پورې زمونږ د خونې څراغ بليده، زه، پلار او خور مې د چوترې په هغه ژۍ ناست وو چې د ماما دوئ کور را ښکاريده، کله، کله به ځوک را ووتل او د بتۍ رڼا به يې ګرځوله، فکر کوم لاره يې څارله، شپه د وير په تور څادر کې نغښتې تېره سوه، سهار وختي له جومات څخه د ماما د مړيني اعلان خپور سو او زمونږ ټولو د هيلو مراندې يې وشکولې.

جنازه وشوه، ځوانيمرګ شهيد خاورو ته ور وسپارل سو، د خلکو له خبرو پوهيدم چې ماما مې طالبانو دولت ته د جاسوسۍ په تور وژلی، هر څه خفه او مرور ښکاريدل، زمونږ په کور کې پروني ماښام ته جوش سوی چای په کړکۍ کې لا اوس هم ايښی وو، کړکۍ مې په درز رابنده کړه، وره ته مې قلف واچول، د کور سپی په خپل غار کې کرار پروت وو نن يې نه غپل فکر کوم خبر سوی او زمونږ غم يې احساس کړی وو، ميږو ته مې اوبه او واښه واچول، نن په کور کې له ما پرته بل هيڅوک نه وو، خورکۍ هم د ماما کره تللې وه، چوپه چوپتيا جوړه وه، شمال له ونو او بوټو سره ساړه اسويلي ايستل، نن يې د ميني او خوښۍ په ځوږ سره شپيلۍ نه غږوله، ورو، ورو په مړاو قدمونو د جومات په لور روان سوم چيرته چې د ماما فاتحه اخيستل کيده.

کله چې جومات ته ورسيدم و مې ليدل ډېر خپل او نا بلده خلک ناست دي، ملاصاحب د قران اياتونه په جهر لوستل، له وره سره نژدې کښيناستم، مخامخ مې سترګې پخپل پلار ولګيدې په خړبخون څادر کښې نغښتی او د پټکي ول يې په تندي راښويدلی ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قرات له لوستلو وروسته دعا وسوه، هغه کسان تر وره لا نه وو وتلي چي څو نور کسان هم فاتحې ته راغلل زه د باندي راووتم، د جومات له دېوال سره غلی ودریدم، د هغه دوو کسانو خبري مي اوریدلې چي د جومات په چوتره کښي یې لمر ته پښې غځولي وې دوئ په پرونۍ پیښه کې له یو بل سره بږغیدل، د کاکا زوی خپل ملګري ته کیسه کړه:

_ د ماځیګر او ماښام تر منځ دوه وسلوال کسان چي مخونه یې پټ وو د جومات مخي ته راغلل او تر ډېره پوري یې هلته انتظار کاوه، د جومات مخي ته ډېر کلیوال را ټول شوي وو، ماښام اذان ته لا لږ وخت پاتي وو چي "محمدشاه" د بازار له خوا په خپل موټر کښي راغی، وسلوال ور مخي ته شول او نوموړی یې له موټر څخه راښکته کړ، هغه چي څومره هم مزاحمت وکړ د وسلې مزاحمت یې نه شو کولای، کلیوال یې ننداري ته ولاړ وو هیچا وسلوالو ته مزاحمت و نه کړ، له موقعې په استفادې سره یې په محمد شاه ډزې وکړې او هغه یې وویشت، وسلوال وتښتېدل له ډزو وروسته کلیوال د پیښې ځای ته ورغلل او نوموړی یې پخپل موټر کي واچاوه، او د ښرني مرکزي روغتون ته یې یووړ، دوئ فکر کاوه ګوندي بچ سي لا ژوندی وي په لاره کښي په موټر باندي یوځل بیا ډزي شوې، دا چي موټر په تیز رفتار کښي وو اوښتی، د ملاصاحب زوم، ملګری یې په خبره کښي ور ولویده وویل:

_ کوم ملا صاحب!؟

د کاکا زوی مي ماته ګوته ونیوه او ویې ویل:

_ د هغه اخښی یادوم ګلاب! هغه هم زخمي دی ځکه چي روغتون ته د تګ په وخت موټر کي ورسره وو .

زما پر زړه لکه د ستنو وار چي وشو، وارخطا سوم او د کاکا له زویه مي پوښتنه وکړه:

_ کوم ګلاب ! ته رښتیا وایې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې ويل:

_ ستاسې زوم ګلاب ...

نور ما هيڅ نه وويل پټه خوله له جوماته کور ته راروان سوم .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماخستن له لمانځه وروسته په کور کښې د چای څښلو پر وخت پلار ناهیلی ښکاریده ځکه چي دی هم د ګلاب له تپې کېدو خبر سوی وو، دا وخت ما د خورکۍ ستر ګو ته کتل، په ستر ګو کښې یې بې وسي ښکاریده، چوپتیا یې د درد احساس راکاوه.

پلار مي د تراویح لمانځه ته نور د تګ نه وو، او نه یې هم په وجود کي دومره طاقت پاتي وو چي شل رکعته تروایح په جمع سره ادا کړي، د امامت دغه دروند مسؤلیت چي نور زما د پلار په وس پوره نه و له مقتدیانو سره یې د صلاح او مشوري وروسته په دې موافقه وکړه چي هغوئ باید کوم بل امام ونیسي ترڅو د روژې په بختوره میاشت کي د تراویح لمونځ په جمع سره ادا کړي؛ زمونږ د اکا زوی چي ملا هم دی او په هم دې ورځو کښې یې کوم چیرته امامت نه کاوه خو زموږ د پلار سره د همکاري په پاریې د نوموړي جومات مسؤلیت پخپله غاړه واخیست.

زه به سهار وختي دیني مدرسې ته تلم او له هغه وروسته به بیا دوکان ته راتلم دا چي ښوونځي رخصت وو ټوله ورځ به په دوکان کي وم، څه چي به مي په قسمت وي خدای را رسولې، د دوکان الماری خالي، خالي ښکاریدلې، څو د صابون او شیمپو پاکټونه، د ګوتو په شمار بیسکوټونه، کتابچې او قلمونه، د بورې او چایو بوجۍ هم دوه برخې خالي وې، له دوکانه شی تمامېدل، کمېدل، مونږ ټولو کشرانو وروڼو اختر ته جامې وګنډلې، د مشر ورور مي اختر ته جامې نه وې د اختر په ورځ یې وینځل شوي جامې اغوستي وې، د تیرو اخترونو په څېر یې نوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوټونه او واسکټ هم نه وو اخیستي، ځکه څومره پیسې چي وې هغه ټولي د پلار په درملنه ولاړې، دا لړ او ډېر دوکان بنه وو، چي د کور خرڅ یې تر یوې اندازې پوري نیولی وو.
د اکا زوی ته چي زمونږ د پلار د امامت مسؤلیت یې په غاړه اخیستی وو، مقتدیانو ده ته اختر مبارکۍ او زمونږ د پلار لپاره یې د سرسایې روپۍ ورکړي وې ټولي له ځانه سره کېښودلې؛ زمونږ پلار که څه هم هیڅ نه ویل خو مقتدیان یې ددې پیسو په طلب پسي څو واره ورغلل، او زمونږ بې وسي یې ورته بیانوله، خو هغه دهیڅچا عذر او زاری و نه منلې او دا یې خپل حق ګاڼه.
ګلاب لومړی په مرکز بنرنه او بیا د کابل په کوم روغتون کي بستر سو، د اکا ځامن یې د روژې په ورستیو کي کور ته راغلل او هغه یې په روغتون کي پرېښود، د ګلاب اخښی چي خبر سو له هم دې ځایه په منډه ورغی، ډاکترانو د ګلاب لاس ته چي د موټر او ښتو په وخت کې ټپي سوی وو، کومه خاص توجه نه ورکوله ځکه د نورو خلکو په څېر یې واسطې او پیسې نه درلودې چي د ډاکترانو ضمیر یې اخیستی وای، بلآخره یې ځواب ورکړ او له روغتونه یې رخصت کړ، اخښي یې په پېښور کي د ګلاب له ماماګانو سره اړیکه ونیوه او نوموړی یې د پېښور تر روغتون پوري ورساوه؛ یوه میاشت په کابل او بیا څلرویشت ساعته وروسته کله چي یې د ګلاب لاس معاینه کړ د جوړېدو نه وو، ځکه چي د ډېر ځنډ له تېردو سره یې د هډوکي کینسر پیدا کړی او له څنګل یې متې ته رسېدلی.
ډاکترانو کومه بله لاره نه لرله او هم دا یوه خبره یې کړه:
باید لاس یې غوڅ شي، که لاس یې غوڅ نشي میکروب به یې ټول وجود ونیسي، چي بیا یې د ښه کېدو هیڅ تمه نشي کیدای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلآخره همداسي وشول په هم هغه ماخستن يې د بې هوښۍ څو ستني ورکړې او د ګلاب لاس يې غوڅ کړ .

د ګلاب لاس پرې کېدل او د دې درد زغمل زما د پلار تر وسه تېره خبره وه، مګر دا چي صبر او حوصله يې لرله، دا درد يې د خدای ج له لوري په ژوند کښې يوه ډېره سخته ازموينه بلله ، ما له خپل پلار څخه اورېدلي وو چي خلکو ته به يې ويل:

زما دواړه لوڼي ,,چې يوه يې زمونږ ناسکه خور وه ،، خواري سوې که څه هم دغه اوسنۍ لور مي خاوند لري او لا ژوندی دی خو د ټولو عمر به محتاجه وي .

زمونږ د پلار پخوانۍ ميرمنه چي زما نه په ياد کيږي او يوازي همدا لور يې ده چي د ځوانيمرګ ماما ښځه وه پېژنم او ليدلې مي ده .

يو ماځيګر چي له دوکانه کورته تلم تر پرون مي ګامونه ګړندي وو په ځان نه پوهيدم خو لکه چي څه ته مي انديښنه وي کورته په رسېدو مي څپلۍ له پښو ويستې مور مي په وره کي ولاړه وه څراغ او بخار ديګ يې لاس کښې نيولی الويزانده وويل:

_ پلار دي ويل نن شپه به په هديره کي تېره وو .

سترګو ته مي مړي نېغ ، نېغ کېدل کله کله به په دې خپل سوچ کي مړ شوم په قبر کي به ماران را باندي را غونډ وو ،ځکه هر د جمعې ماښام له لمانځه وروسته به دجومات ملا امام د قبر اوله شپه بيانوله، زما په ذهن کي هم هغه صحنې ګرځېدلې، تش هډوکی به پاتي سوم، بيا مي پر زړه پښې کېښودې او ادې ته مي وويل:

_ کومې هديرې ته؟

_ حاځي بابا ته ځو ښه دي ليدلی! هغه چې پلار دي ويل زمونږ نيکه دی، موږ او تاسي يې د کرامات اوريدلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هم دې شپه زمونږ کورنۍ هلته د هم دې زيارت په دالان کي تېره کړه د بابا په مخ کي مو رب تعالی ج له دربار څخه دعا غوښته تر څو مي پلار د روغ صحت څښتن شي,,مونږ هغه شپه نه هم شمعي روښانه کړې او نه مو کوم ميخ د زيارت په لرګو وهلی پلار مي ويل دا کار ناروا او ښه نه دی له دې کاره پرهيز وکړئ که څه هم هلته ډېري شمعي د روښانه کولو لپاره ايښودل سوي وې ،، په ژوند د هديرې شپه درنه وي ما هيڅ ډار احساس نه کړ په بې غمه خوب ويده شوی وم، په هم دې شپه مي يو سړی په خوب وليد چي د هديرې په منځ کي پر مصله ولاړ دی لمونځ کوي، سهار چي کورته راغلو پلار ته مي د خوب نښي وښودې هغه ووې چې دا به دي حتماً حاځي بابا په خوب ليدلی وي ګوندي خدای ج مي روغ کړي، ښه وو څو مياشتي، شپې او ورځي يې تر پخوا صحت ښه سو خو هغه چي مري د ګور شپه په کور نه تېروي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماما تر مړیني وروسته زمونږ پلار هم د یو ډول اندیښنې ښکار سو ، له ماما سره مو د پلار ناسته ولاړه د یوې ښې ملګرتیا په بنیاد وه، په حقیقت کي دوئ یو بل ته ډېر ګران وو ؛ تل به یې رازونه سره شریکول، د یو بل له ستونزو سره، سره به یې د هیواد او خلکو د ستونزو په اړه هم خبري کولې، د هغه له تګ وروسته مو د پلار ناروغي ورځ تر بلي لا پسې زیاتیدله، جسمي او ذهني قوت یې بایللی وو ، یوه ورځ چي ادې د لږ ځنډ لپاره زمونږ د انا تر کوره تللې وه، او مونږ هم پخپلو کارونو پسې بازار او ښوونځي ته وتلي وو هیڅوک په کور نه وو کله چې ماښام کور ته راغلم دا وخت ادې هم په ډېره تلوار سره کور ته راغله تر څو د خپل خاوند (زمونږ د پلار) احوال واخلي، که ګورم پلار مي ژړل او په ژړا کښې هم دا لنډۍ تکراروله ...

پهاو داسه لمونځ مي قضاء کړ

نوی مین وم په دیدن نه مړیدمه

نه پوهیږم ولي یې د ماځیګر لمونځ قضاء کړی وو ، یوازي دومره پوهسوم چي ادې ته یې ویل د ماځیګر لمونځ مي په او داسه راڅخه قضاء سو .

زما تبه وه کور ته له رارسېدو سره سم په خپل ځای کښې وغځیدم، بدن مي لړزیده، یخ، یخ مي کېده، سړې تبې نیولی وم، ادې راته ګولۍ راکړې په کمپل کښې پټ کړم په ډېر لږ ځنډ کي آرام ویده سوی وم، کله چي راویښ سوم شپه نیمي ته رسیدلې وه، ما ولیدل په خونه کي لا هم څراغ بلیده، کشر ماماهم راغلی، ادې، خور او مشر ورور مي چي قران

(c) ketabton.com: The Digital Library

کريم يې مخي ته نيولی وو، د پلار کټ ته نژدې ناست دي، زه هم را پورته سوم او د پلار کټ ته ورغلم دا وخت مي پلار زما لاس پخپل لاس کښي ونيو او راته وويل يې :

_ زوی اوس دي هم تبه ده، ويده سه زه ښه يم.

زما لاس يې پرېښود او د ادې لاس يې ونيو، بل لاس يې غوږ ته يو وړ، ورو غوندي يې وويل:

_ لمونځ کړم !

ادې ژر په کټ برسېره د پلار مخي ته يو بالښت کېښود، په بالښت باندي يې مصله ور هواره کړه، تر څو په اشاره لمونځ ادا کړي، کله چي هغه دواړه لاسونه غوږونو ته ورسول يوه شيبه يې هم داسي نيولي وو، چي ماما مو ږغ کړ:

_ ښې او لاسونه يې درسم کړئ.

پلار مي په هم دې ډول د خپل خالق پور ور ادا کړ، روح يې ور وسپارله. مونږ ټولو د اسلام دوهمه کلمه شهادت په زوره، زوره ويله:

,,اَشهَدُ اَنَ لا الهَ الا اللهُ وَحدَهُ لاشَرِيکَ لَهُ وَاَشهَدُ اَنَ مُحَمّداًعَبدُه وَرَسُولُه،، خو ادې ژړل، زموږ مشر ورور يې لومړی مولوي صاحب ته چي زموږ ګاونډی دی، ورپسې يې غاغا (زموږ د ادې تره کيږي) او جومات ته د کټ او غسل تختې لپاره وليږه، کله چي د غسل، کفن انتظام وسو، او زما پلار يې د غسل لپاره د باندې را ويست، نرمه، نرمه پرخه اوريده او دا د هم هغه کال د ژمي لومړنۍ واوره وه چي را ووريده، زما اوس هم تبه وه او تر ډېره پخپلو ښو د دريدلو توان مي نه درلود خوني ته راغلم کله چي مي د پلار خالي کټ او د ادې ژړا وليده، حوصله مي وبايلله، د ادې غېږې ته ور ولويدم، ما او ادې تر سهاره پوري وژړل، اوس مي هم ياد ته نه راځي چي خورکۍ به چيرته وه، په څه اخته وه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیرته به یې ژړل هیڅوک مي نه په یاد کیږي، خو تر لمر خاته پوري زمونږ ټوله خونه د خپلو او پردو ښځو ونیوه، چیغې او نارې وې.
د جنازې تر ادا کولو وروسته د اسقات پیسې چې څه یې زمونږ او څو یې د خپلو او پردو لخوا را ټولې سوي وې، بیرته مونږ ته را وسپارلې، او هم دا یې ویل چې یتمیان دي، اړتیا ورته لري.
زما په دوه لس کلنۍ کښې پلار وفات سو، او مونږ یې له سیوري بې برخي شول مشر ورور مي تر ما دوه کاله مشر دی، مونږ دواړه لا تر اوسه په عقل خام وو، چې د بې پلاره ژوند درونډ پیټي ته مو اوږه ورکړه ؛ څومره چي شپې او ورځي تېریدلې همدومره د پلار د نشتون احساس راسره پیدا کېده، د هغه د ناستي ځای چیرته چي به هغه ناست وو، تر سترګو، سترګو به مي کېده او د هغه خبري به مي په ذهن کي راګرځېدې، کله، کله چي په دې به پوه سوم څوک نسته او یوازي یم ښه ډېر به مي وژړل.
د پلار تر مړیني څو میاشتي وروسته په دوکان کي شته سامان ورو، ورو په تمامیدو سو، او بلاخره یوه ورځ داسي هم راغله چي د دوکان هغه شیان چي موږ ورته اړتیا لرله کور ته راوړل،دوکان مو د یو کال د مودې لپاره په کرایه ورکړ، د خور واده هم په هم دغو شپو ورځو کي چمتو سو او په پټه خوله تېر سو، هیڅ چا د نورو وادونو په څېر اتڼ او سندري نه وویلې، د ماما شهادت، د اخښي ټپي کېدل او ورپسې زموږ د پلار مړیني ټوله کورنۍ او خپلوان ځورولي وو.
د ژمي له رانژدې کېدو سره سم د هغې مدرسې پرځای چي لیري وه، یوې بل نژدې دیني مدرسې ته ورغلم، او درسونه مي پیل کړل دا چي د ژمي توند یخ وو، داسي یخ چي د بدن په پوستو کي به لکه د ستني ننوت، د ادې په خوښه به د شپې مهال هم په مدرسه کښې پاتي کېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هم دې مدرسه کښې څو يې زما همزولي او نور ټول ترما کشران او سيدل، د مدرسې د زده کوونکو تر منځ يو ډول مينه او ګرانښت وو، د يو بل په درد به درديدل او د ډېرو، ډېرو خبرو د زغملو حوصله يې لرله، په تېره بيا زه د هغه ړانده چنې حوصلې ته حيران وم چې د څومره ډېرو چنيانو خبرې او ظلم يې په ځان تيراوه، نه پوهيږم د ده څه مجبوري وه چې دومره وهل او ټکول يې خوړل، ښايي ځکه يې زغمل چې د دوئ په وړاندې ځان ورته کمزوری ښکاريده .

ړانده چنې چې غوښتل يې د قرانکريم حافظ شي، ډېره ښه ږغ يې درلود او د قرانکريم تلاوت به يې په يو ځانګړي انداز سره کاوه، زه به اکثر په يوه نه بله پلمه ورته کښيناستم او د ده تلاوت ته به مې غوږ نيوه، ما قرانکريم تردې وړاندې له خپل پلار څخه زده کړی وو، وخت نا وخته به مې د نوموړي ړانده غلطي هم ور په ګوته کوله، په هم دې خاطر يې زما خاطر کاوه ، کله چې به يې قاري صاحب ته قرات تکرارولو، تر سام به لاندې سو او په هر دوهم آيات کښې به دريده، د سام علت يې هم دا و چې قاري صاحب به ددې پرځای چې غلطي يې ور اصلاح کړي، واهه به يې او دومره به يې وواهه چې د ده له چيغو به ټول چنيان په تکليف شول او له قاري صاحب څخه به يې ډار پيدا کاوه، د ډار له وجې به ټول چنيان غلطيدل او وهل، ټکول به يې خوړل، زه د قاري صاحب له دې حرکت ډېر نا خوښ وم خو د ده په وړاندې مې د څه ويلو جرئت نه شوی کولای .

دا ښه وه چې ما له مولوي صاحب څخه د عقايدو کتابونه لوستل، قاري صاحب ته مې کومه اړتيا نه لرله، قران کريم مې له مخې ښه زده وو، له ما پرته نور ټول چنيان به قاري صاحب ته د قرانکريم زده کولو لپاره کښيناستل او له يو ټکي غلط ويلو سره به يې ښه خوندور وهل، ټکول خوړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مدرسې خواړه ,, لوبيا ، مې او دال،، وو کله نا کله که کوم څوک به مهربان سو غوښه به يې راوړه يا چيرته به چا خيرات کړی وو، وچه مړۍ به مو له کورونو راټولوله او هر چېړي ته به يې په حساب څو کورونه ورکړي وو، که به کوم چا تر حساب کمه مړۍ راوړه وهل، ټکول او د مړۍ نه خوړولو سزا يې ورته ټاکلې وه.

يوه ورځ چې د کوم چېړي ملګري سره د وچې مړۍ راټولولو ته ووتم، زما ملګری چېړی به په نيمکښه دروازه کې ودريد او د ,,وظيفه راوړئ ! ،، نارې به يې ور وهلې، څو کورونو ته تر ورتګ وروسته زه هم راضي سوم چې کوم کور ته يو بږغ ور وکړم؛ کله چې ما د يو کور په دروازه کښې د ,, وظيفه راوړئ ! ،، ناره کړه، سپي وغپل ما ژر دروازه ور پورې کړه، ملګري راپسې وخندل، يو ځل بيا مې جرئت وکړ دروازه مې نيمکښه کړه او ور بږغ مې کړ، که ګورم يوه وړه نجلۍ چې توده مړۍ يې په لاس کښې وه راغله، دروازې ته په رانژدې کېدلو سره يې را خطا کړه او منډه يې واخيسته، مړۍ زما پښو ته ولويده، په بسم الله سره مې راپورته کړه، زما ملګري چېړي څه نه وويل لکه چې ورسره عادت سوی وو.

يو بل کور ته ورغلم کله چې مې بږغ کړ يو ځوان هلک راووت زما سره يې ستړی مشې وکړه، موږ ته يې د انتظار وويل او بيرته لاړ، له لږ ځنډ وروسته کله چې راستون سو په يو پلاستيکي بوتل کې شړومبې او په بل لاس کښې يې توده مړۍ راوړه، زما په ليدو خوشحاله سو او چېړي ته يې وويل:

_ دی زه پېژنم زموږ د ښوونکي زوی دی د ده پلار دي خدای وبخښي او جنتونه يې ځای شه.

کله چې موږ را روانيدل، د خدای پاماني په وخت يې زه په غېږه کي ونيولم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدرسې ته د لارې په اوږدو کې زما ملګرې چنې خپل ټادر هوار کړ او بشپړې مړۍ يې په څو برخو وويشلې ترڅو دهغه کورونو حساب پوره سي چې مړۍ يې رانکړه او مونږ له سزا خلاص سو.

مولوی صاحب د مړۍ په راټولولو وترټلم نه پوهېږم چيرته يې ليدلی وم که چا ورته ويلي وو؛ او زه يې د مړۍ له بيا راټولولو منع کړم دا ځکه چې تر ما ډېر کشران سته چې وچه مړۍ يې راټوله کړې وای.

له دې وروسته يې ماته د پخلي دنده را وسپارله او هر ماخستن به مې پخلی کاوه، زه په هم دې مدرسه کښې ډېر وخت پاتې سوم، يوه ورځ چې په ښوونځي کښې د نتايجو د اعلان ورځ وه مولوی صاحب اجازه رانکړه چې ورسم او خپله اطلاعنامه واخلم، زما اطلاعنامه زما مشر ورور اخيستې وه زه يو ځل بيا په دوهمه درجه اتم ټولګي ته بريالی سوی وم، ټول ژمی په هم دې مدرسه کښې ووسيدم؛ د پسرلي له راتګ او د ښوونځي له پيل سره سم ښوونځي ته ورغلم او درسونه مې پيل کړل.

زه او مولوی صاحب په دې خبره سره راضي شو چې د ماسپښين مهال به ښوونځي ته ځم او له هغه وروسته به د شپې لخوا بيرته مدرسې ته راځم؛ د معمول په څېر مې دواړه ځايه خپل درسونه ويل؛ زما په شمول ټول زده کوونکو ډېر په خوند سره درسونه ويل او دا زموږ لپاره يو بريالی کال وو، ځکه چې د ښوونځي نوې ودانۍ هم جوړه وه، د نوي نصاب کتابونه، قرطاسيه او د بلجيم هيواد په مرسته زده کوونکو ته د بيسکوټونو مرسته هم رارسېدلې وه، چې د تفريح په وخت به يې شاګردانو ته ورکول.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ورځ بيا د رڼاګانو په کور کې شمعې مړې سوې، او د طالبانو لخوا د ټولي سيمي ښوونځي وتړل شول، ما هم له هغه وروسته دمدرسې له قاري صاحب سره مي ددېني زده کړو لپاره د لوګر ولايت ته دتګ نيت وکړ ځکه دلته نژدې شا او خوا ټول ښوونځي تړل سوي وو او هيچا ښوونځي ته زړه نه ښه کاوه .

کله چې ادې اجازه راکړه او له قاري صاحب سره د لوګر ولايت ته روان سوم د لارې په اوږدو کې مي ځای، ځای ټوټې، ټوټې سړک او پلچکونه وليدل چې د بمونو په زور ويجاړ سوي وو؛ له غزني ښاره د کابل په لور ووتلو د سړک له غاړې سره د تيلو ټانکرونه او اکمالاتي موټرونه سوځول سوي وو، ځينې يې داسي هم وو چې زمونږ تر راتلو لږ موده وړاندې اور وراچول سوی او لا هم لوګی ترې پورته کېده؛ موټروان له دې حالت سخته ځوريده، خو په موټر کي ناستو کسانو يې خبرو ته چندان اهميت نه ورکاوه او زموږ په شمول ټول کرار، کرار پخپلو ځايونو ناست وو . د کابل ښار عمومي دروازې ته له رسېدو سره سم امنيتي کسانو موټر د تلاشي لپاره ودراوه، داسي يې تلاشي کړ لکه بيخي چې يې تلاشي کړی نه وي، عسکرو يوازې د خلکو ځېرې ته کتل، تر دې وړاندې ما د مرکز ښرني امنيتي کسان ليدلي وو چې په ډېره سختي سره يې تلاشي کوله ان تردې چې د خلکو جيبونه به يې هم پلټل؛ موټروان هم دعسکرو په بې غوري نيوکه وکړه او ويې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولې امنيتي ادارې بايد خپل وظايف په سمه توګه سرته ورسوي؛ تلاشي وکا، څارنه وکړي او پلټنه وکړي؛ ښار ته پر راغليو لارويانو زيات پام وکړي، د دوی دا لړ بې غوري د ډېري لوی ورانکارۍ سبب ګرځېدلی سي.

قاري صاحب وويل:

, _ د کابل ښار ډېر بدل سوی ښکلي دنګي ماڼۍ او ودانۍ لري، څو کاله وړاندي چي زه راغلی وم دا ښار داسي نه وو اوس يې ډېر پرمختګ کړی او دا د يمکراسۍ زور دی چي ځواني ښځي او پېغلي په خلاصو ويښتو ګرځي.

غرمه مهال مو د کابل ښار په يو ريسټورانټ کښي کابلي پلاو، او د پسه قورمه سوې غوښه له تودې وچي مړۍ سره وخوړه، ټيکسي ته وختلو او د لوګر ولايت په لور مو حرکت وکړ، د يوې، يوه نيمي بجې شاوخوا د محمداغي ولسوالۍ سرخ آباد کلي ته ورسيدلو.

سرخ اباد کي د عمومي سړک سره نژدې د يو پترول پمپ تر څنګ له ټيکسي موټر څخه ښکته سو، لږ.ها خوا مو مخ او لاسونه د روانو اوبو په وياله کښي ووينځل او به مو وڅښلې، قاري صاحب تر مخ او زه ورپسې په نابلده قدمونو روان سوم.

دا سيمه له طبعي اړخه ډېره ښکلي وه، ښايسته باغونه او د اوبو کاريزونه يې لرل، د لاري دواړه غاړي په دنګو ،دنګو چنارونو پوښل سوي وې، پريمانه د مڼو باغونه يې لرل، د شمال له ځوږ سره د تازه مڼو وږم راته، او هري خوا ته د مرغانو بيلا بيل اوازونه اوريدل کېدل د طبعيت دا ننداري په ما ډېري ښې لګيدې او د خوشحالۍ احساس مي کاوه، تر ډېره پوري مي سترګي په هغې بوډۍ کښي خښي وې چي د سړک له غاړي سره يې پسونه څرول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قاري صاحب په قدم، قدم زما احوال اخیست، چې زړه مې تنګ نه سي، مونږ تر څو باغونو او نهرونو تېر شو، بیا هغه جومات ته ورسېدلو چې تر مخ یې د رڼو اوبو ویاله بهیده، ما تر ویاله ټوپ کړ څپلۍ مې اوبو ته ولویده، قاري صاحب په خندا سو او ژر یې څپلۍ را ونیوه، په خټو ککړه پښه مې ووینځله، څپلۍ مې په پښو کړه، دواړه د جومات انګړ ته ننوتلو، په انګړ کښې څو نوري خوني هم وې چې د مدرسې چڼیان پکښې اوسېدل، که ګورم زموږ یو بل کلیوال چڼی هم هلته دی چې تردې وړاندې یې زموږ سره د کلي په مدرسه کښې د قرانکریم حفظ کاوه.

دوی زمونږ په لیدو خوشحاله شول، خولې یې له خندا نه سره ورتلې، ټولو ستړې مشې راسره وکړه، سړې اوبه یې راکړې دا چې مونږ ډېر ستړي شوي وو، ساه مو بنده، بنده او سترګي مو پټې، پټې کېدې نو د خوب غېږي ته مو ځانونه ور وسپارل، آرام ویده شو.

کله چې راویښ سوم یوازې پروت وم، قاري صاحب نه وو، دباندي راووتم که ګورم په جومات کښې د ماسپښین جمع ادا کیږي، ژر، ژر مې اودس وکړ او جومات ته ننوتم، په اخیري رکعات کې مې له امام سره لمونځ ونیو، څو چې ما لمونځ پای ته رساوه ټول کلیوال له جومات ووتل، یوازي قاري صاحب له مولوی صاحب سره د محراب خواته په خبرو بوخت وو؛ قاري صاحب ماته اشاره وکړه او زه یې د ځان خواته ور وبللم له مولوی صاحب سره یې معرفي کړم، دوی زما او زما د درس په اړه ډېري خبري وکړې، چې زما ستاینه به یې کړه شرمیدم، غوږ به مې کوڼ واچاوه، ځکه زه پوهیدم دومره ځیرک نه یم څومره چې دوی وایي.

مولوی صاحب زما کتابونه بدل کړل، هغه کتابونه چې نیمی مې ویلي وو په نیمي کښې پرېښودل او ماته یې د علم صرف د کتابونو ویل چې باید سهار یې پیل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له جومات څخه مدرسې ته راغلم کلیوال ملګري مې شین چای چمتو کړی وو، یوه، یوه توده، توده پیاله مو نوش کړه او دباندې را ووتلو .
ما د دې سیمې له طبعي هوا څخه خوند اخیست، ګام په ګام د مڼو ونې، باغونه، دنګ، دنګ چنارونه او د کاریزونو اوبه بهیدې، زړه او روح دواړه به مې تل تر و تازه وو، تر ماځیګر پورې د مدرسې په ځانګړي د مڼو باغ کې وګرځیدلو او مڼې مو وخوړلې، د ماځیګر لمانځه ته جومات ته راغلو، دا چې مولوی صاحب نه وو، د یو طالب په امامت مو لمونځ ادا کړ، تر ماښامه په جومات کښې پاتې شو ټولو د مدرسې طالبانو د قرانکریم تلاوت کاوه او کتابونه یې مطالعه کول، د ماښام تر لمانځه وروسته د یو کوچي طالب په میلمستیا د هغوی کیږدۍ ته لاړو .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچیانو په ازاده فضاکښي د کیږدۍ مخي ته پرش هوار کړی وو، بالښتونه وربانديي کتار وو، مونږ کښېناستلو د تیز شمال له وجي څراغونه مړه کېدل، یوه شیبه یې تراکتور چالان کړ،چي بیټرۍ یې ډکه سوه نو د تراکتور د بریښنا رڼا ته دسترخوان ویړ سو، شوروا او توده مړۍ یې راته کیښوده ورپسې یې خوندوره د وري غوښه چي تازه یې حلال کړی وو راوړه، ټولو په ښه خوند سره خواړه وخوړل ګوتي مو وڅټلې د خیر او برکت دعا یې وکړه، شین چای مود ساړه شمال په څوړ کښي نوش کړ، د ماخستن د لمانځه وخت په رانژدې کېدو سو، موږ هم کرار، کرار بیرته خپلي مدرسې ته راستانه شو .

ماخستن خوب نه راته، په ځای کښي مي د مړۍ اتامونه پراته وو، څو، څو واره راپورته سوم په نیالۍ مي دسمال تېر کړ، میړان رابانديي ګرځېدل، چیچلم یې تر نیمي شپې پوري ویښ وم، یو ناڅاپه لوی درب سو، یو ځل بیا درب سو، تر ډېره مي غوږونه څک وو ما ویل لکه چي جنګ سو، ذهن ته مي کور راغی او هغه په ولسوالۍ د شپې لخوا د طالبانو برید، سوچ واخیستم، ډار راسره وو، ټوله شپه ویښ وم د سهار خواته کله چي لږ، لږ رڼا سوه او قاری صاحب اوداسه ته پورته سو سترګي مي سره تللي وې، یو چا مي په پښو سرې اوبه را توی کړې، پخپل ځای کښي راکښېناستم، کلیوال ملګري مي رابانديي بږغ کړ:

ـ پورته سه لمونځ دریدلی او ته لا ویده یې ! ،ژر، ژر مي بستره ټوله کړه او دبانديي راووتم د ویالې په غاړه مي اودس تازه کړ او جومات ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننوتم، لمونځ سوی وو، مولوی صاحب او مقتدیانو د دعا لپاره لاسونه لپه کړي وو، یوې خواته په لمانځه ودریدم لمونځ مي ادا کړ، چي راوتم مولوی صاحب راږغ کړ او دځان خواته يې ور بللم.

مولوی صاحب زما د ناوخته پورته کېدلو علت وپوښت، ما هیڅ نه وویل هغه په ډېره قهرجنه لهجه خبري پیل کړې هغه وویل:

_ ته باید له نن وروسته سهار وختي پورته سې؛ آیا ته نه يې خبر سهار وختي پورته کېدل څومره ګټي لري؟

زه غلی وم هغه خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

_ الله تعالی(ج) فرمایي : د سهار لمو نځ ادا کړئ ځکه دا دشپې او ورځي د ملایکو د حاضریدو وخت دی؛

همدارنګه رسول الله (صلی الله علیه واله وسلم)فرمایي: د سهار دوه رکعته لمونځ له ټولي دنیا او هغه څه چي په دنیا کي دي غوره دی، د م اخستن له لمانځه وروسته د علم له زده کړي پرته بل څه ته مه را ټولیږئ، زما د امت په وختي پا څیدلو کي برکت اچول شوی دی.

کله چې هغه خبري پای ته ورسولې، را ووتم او هغې خوني ته راغلم چیرته چي د مدرسې طالبانو د سهار ناشته تیاره کړې وه؛ د سهار په ناشته کې د معمول او نورو مدرسو په څېر وچه سره مړۍ او شین چای ایښودل سوي وو، د ناشتې تر کولو وروسته درسونه پیل شول ما هم په لومړي ځل "صرف میر" راوخیست او د مولوی صاحب مخي ته کښېناستم.

مولوی صاحب د کتاب شروع او پای ته د ښه نیت دعا وکړه او ویې ویل:

_ صرف د علم مور او نحوه يې پلار دی، ته باید دا ټول یا نیمی کتاب یاد کړې، ما هم د "هو" او "سمه ده " په پار سر ورته ښوراوه، یوه شیبه زما او د کتاب په اړه وږغیده بیا يې زه رخصت کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماسپښين مهال بازار ته د خپل کليوال ملګري سره ووتم، په لاره کي مي هغه تخته چي د پوليسو ۱۱۹ بيړنۍ شمېره وربانديي ليکل سوې وه سوځول سوې ده، تختې ته مخامخ د دوکان دېوال رنګ او ور يې مات سوی وو، مور هم هم دې دوکان ته ودريدو، يو پاو کلچې مي راوخيستې، له دوکاندار مي د مات وره او رنګ دېوال پوښتنه وکړه يو سوړ اسويلی يې وکيښ او ويې ويل:
تېره شپه طالبانو هغه وړاندي تخته چي د پوليسو لخوا درول سوې وه په راکټ ويشتلې، راکټ تر تختې وتلی او زما د دوکان په کونج لګېدلی دی، زه نه پوهيږم دوی به د تختې په ويشتلو کي څه تر لاسه کړې وي خو زما د کوچنيانو د خولې ګوله يې نيمې کړه، پرته له دې چي نور څه وو ايم له دوکانه يې راووتلو او د نور بازار په لور وخوځېدلو، ما د ځان او جامو وينځلو لپاره صابون راونيولو او بيرته مدرسې ته راغلو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې تکراري سوې، د معمول سره سم هره ورځ به ښه په خوند درسونه روان وو، زه به هم اوس هر سهار وختې پورته کېدم، کتاب مې تقريباً نيمايي ته رسېدلی وو، مولوی صاحب د ازمويني وويل د پنجشنبې په سهار د کتاب تر ازمويني وروسته کله چې بريالی سوم هغه راته وويل:

ـ زه پوهېږم ته به د دين ګټونکی او ساتونکی يې، د خدای په لار کې ستا شهادت زما تر ټولو لوړه آرزو ده، لکه څرنګه چې حسين ابن علي د مظلوم د حق او د عوامو د مصلحت د دفاع د و د خپله دنده وګڼله او په دې لاره کې يې لټې ونه کړه هغه خپل ځان يې د کربلا په لوی وژنتون کې قربان کړ او د خپل پالونکي په نزد د شهيدانو سرور شو او د انسانيت په تاريخ کې يې د سمون پالو د لاربنود مډال په غاړه واچوه.

ما د مولوی صاحب غټو سترګو ته په حيرانۍ سره کتل او هغه خپلې اوږدې څڼې يې تر خولې لاندې کړې، لاسونه يې په ږيره تېر کړل يوه شيبه غلی وو، بيا يې وويل:

ـ زما استاد د الله تعالی هغه بنده وو چې همېشه يې دا تلوسه درلوده چې د خدای ج په سپېڅلې لاره کې د يو سخت زړي ظالم او متجاوز کافر له لاسه په شهادت ورسيږي؛ ځکه ده د خپل خالق ج او د هغه د پيغمبر ص پر خبره پوره ايمان او باور درلود چې شهادت ، جنت ته د تللو تر ټولو لنډه کې لاره ده، هغه د قرآن او حديث په دې خبره پوره باوري وو چې له دې نه پورته درجه يوازې د انبياء عليهم السلام کېدای شي چې يو مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای تعالی د فرض عین حکم د پرځای کولو په غرض د متجاوز ظالم کافر په وړاندي میدان ته د براء بن مالک او د أنس بن نضر رض په څېر ور ودانګي او بیا د هم هغه کافر له لاسه اویا زخمونه وګالي او په شهادت ورسیږي.

د وخت او بخت کیسې دي؛ یو بل طالب چي تر ما څو میاشتي مخکي مدرسې ته راغلی، ده به ویل ما ټول عمر دلته او هالته لکه د هوایي مرغه تېر کړی، خپل کور یې په سترګو نه دی لیدلی، علت یې څه دی ولي کور ته نه ځې؟

ددې پوښتني په ځواب کي به لکه ګونګ داسي غلی شو.

د جمعې د ورځي په رخصتۍ ټول لیري او نژدې شاګردان رخصت شول، دا وخت یوه نجلۍ په کړکۍ کي تر سپوږمۍ سپینه راښکاره سوه، ویښتان یې شمال په یوه بله خوا وړي را وړي، سترګي مي ور وختې، تر وره را غبرګه مسجد ته را دننه سوه، نوکان یي ژوول، زما نوم یې اخیسته مور یې یوه منډه ورکړې وه چي مسافر طالب ته به یې ورکړې؛ ور ولاړ ووتم، سترې مشې مي ورسره وکړه ورته ومي ویل:

_ هغه زه یم مور ته دي زما لطرفه مینه او مننه.

طالب تر چخلکو غلي، غلي پسي کتل، سپیني پوندي یې له تورو سینډلو سره لا ښې ښکاریدې، کتاب یې پټ کړ د سترګو په اشاره یې د ځان خوا ته ور وغوښتم، خوله یې چوله کړه او ویې ویل:

_ څوک وه!؟

د باندي تیز باد سو، دوړي او خاوري جومات ته راننوتې، ور ولاړ سوم کړکۍ مي پوري کړه او طالب ته مي مخ ور واړاوه ومي ویل:

_ د هم دې کلي جنۍ ده، څو ورځي وړاندي یې مور د مسجد سره نژدې زیارت ته راغلې وه، او به یې غوښتې، په مدرسه کښي څوک نه وو، او به

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ورکړې، له ما يې نه پوهيږم تر څه پوري وپوښتل،ما يې په ځواب کښې وويل زه د پکتيکا يم او دلته د درس لپاره راغلی يم.
هغه سترګې ومښلې لکه چې د غرمې خوب ته يې ځان اماده کاوه، لږ موده غلی وو، بيا يې خبرې پيل کړې:
_ ,, د نا محرمي ښځې سره د سترې مشې پر وخت لاس تر څادر لاندې نيول بهتر او غوره دي ،، بل ځل پام کوه چې دا وړ له انجونو سره پوښتنه و نه کړې او هو ياد لره د دې ميرمن زوی عسکري کوله، وسلوالو و واژه لاس يې په مونږ پاک کړی، هغه وايي په مدرسه کې طالبان او سيږي، دا هم دوئ وژلی دی يوازې د مدرسې کسانو ميوند ښه پېژانده چې عسکري کوي.
ما له ځانه سره وويل:
((کيدای شي ګمان يې سم وي، مدرسه سم او بد فکرونه روزلی شي))
هغه په ډېره قهرجنه لهجه وويل: ولې غلی شوې!؟ لکه چې زما خبره ښه نه درباندې ولګېده.
و مې ويل:
_ هيڅ، زه به څه ووايم، نه پوهيږم تر ما مخکې دلته څوک او څنګه ..
طالب په غصه ښکاريده، په زوره، زوره يې خبرې پيل کړې او ويل يې:
_ ته بايد سپين او تور وپېژنې، زوی يې زمونږ او د ديدن دښمن وو، له خولې دې خبرې کاږي، دا ښځه به هم له کوم چا سره ضرور کوم لاس لري دومره کور سلا بلا نه چليږي .
و مې ويل:
_ کور يې ما ليدلی، زه به وظيفې ته ورتلم، کری ورځ د ټک او زرتارو کار کوي، د کلي ناوي او پيغلو ته بالښتونه ګنډي، له هغه به يوه ګوله مړی پيدا کوي، خوله او لاس به يې ورباندې ازاد وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې يې د خوب په بهانه پټې کړې، لږ ځنډ کرار سو، اړخ يې په بله بدل کړ،ورو غوندي يې وويل:

_ ته لا دلته نوی يې خپله به پوه سې.

تليفون يې وشرنګېده، په منډه ووت، بيرته رانغی زه، قاري صاحب او کليوال ملګري مي په مدرسه کي يوازي پاتي شول.

نن څوومه وه، نازکي، او د شنو سترګو نجلۍ به هر ماښام دوه يا درې مېنې د مسافر طالب په نوم مدرسې ته راوړې، نوکان ژوول يې يو عادت وو، په شونډو کښې يې يو څه وويل، ما وپوښتل:

_ پوه نه سوم څه دې وويل؟

په خندا کي شاته ولاړه وې ويل:

_ ته د پتکيکا يې؟

ما څه نه وويل دې لاس را اوږد کړ وې ويل:

_ ميړتون

په اوږه مي ميږی وو هم داسي مي پرېښود، دې ته مي وويل:

_ يا زه د پتکيکا نه يم خو د پکتيکا يم.

دا پخپله خبره وشرميده، تر وياله يې ټوپ کړل، منډه يې واخيسته پاولۍ يې لکه د آسپې شرنګيدې، تر دېوال پټه سوه له سترګو مي پناه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نبې شپې (برات) شپه وه، غوښتل مي کور ته زنګ ووهم، مور به مي يادوي، ګوندي زما د ږغ په اوريدو به خوشحاله شي؛ کله چي مي هڅه وکړه د ورور نمبر مي بند دی، فکر مي خراب شو اوس څه وکړم، نن به مي همزولي لوبي کوي ټول به د نن شپې له رواجي ميلې خوند اخلي او زه ...

ملګري ته مي زنګ وواهه شماره يې بنده وه، صبر کومه بله شماره به يې کار کوي، مخابراتي شبکه پرلپسې د ملګرو شمېرې بندي يادوي، د نيمي شپې انديښنو په غېږ کښې ونيوم، ځني يادونه مي تر خوا او شا را تاو شول په وجود کښې مي نا آرامي احساس کړه د باندي ووتم،د پينځلسمي سپوږمۍ لکه دچا په انتظار ولاړه وه ستورو د بنيادم په کړنو پسي پسخند واهه، سر راباندي وګرځيد دا وخت مي همزولي ويده شوي، نه پوهېږم کوم درد مي اوښکي وبيولې، کتاب مي خلاص کړ موضوع يې راته بې خونده ويسېده، د ليکلو هڅه مي وکړه هيڅ، هيڅ هر څه له ما تللي او خپه وو ساه مي واخيسته اوښکو ته مي له زړه د درد لاره وشوه؛ سترګي مي سره ورغلي وې خوب مي ليد ,, باد رڼې اوبه خړي کړي ،، د سهار اذانونه کېدل سترګي مي وغوړولې پورته شوم اودس مي تازه کړ لمونځ مي ادا کړ ، مولوی صاحب ته کښېناستم، د خوب تعبير مي وغوښت هغه وويل:

په خوب کي ځان په رڼو اوبو کي ليدل د روغتيا او سلامتي معنا لري دا چي تا خړي اوبه په خوب ليدلې برعکس ته به ناروغه شې، هو زه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم تاته کوم زیان ورسیږي، دوه رکعته لمونځ ادا کړه او ډېر تلاوت کوه.

هره شپه به د کور او ادې یاد راسره وو، تر ناوخته به یې خوب ته نه پرېښودم،په هم دغو ورځو کې قاري صاحب هم کور او کلي ته ولاړ؛ که ماځیګر به چکر ته ووتم هم بېرته به ژر راتلم ورځ په ورځ مې د خولې خوند خرابیده، وخت به نه راباندې تېرېده، تر روژې پورې قاري صاحب نه راغی، په هم دغه ورځو کښې مولوی صاحب د هغه طالب خبره هم یاده کړه چې له مدرسې تللی بیرته نه دی راغلی، مولوی صاحب وویل:

_ داسې بختور خلک او داسې بختور نصیب د هرچا نه وي، بختور سړی دی چې د ښې شپې په شپه یې د شهادت جام نوش کړی.

ماته یې ګوته ونیوه او زیاته یې کړه:

_ زه باور لرم ته به هم یو ورځ داسې شهید سې،هو که ته نه غواړې دتودې وینې په جوش کې له امریکایانو او د هغوئ له مزدورانو سره وجنګیږې په زور دې نه مجبورم، دا یاد لره هغه چا چې د مدرسې سړه مړی، خوړلې وي له دین سره خیانت نه کوي.

له هم دې سره مولوی صاحب ووت، ماته د خپل پلار هغه خبره را یاده سوه چې ویل یې:

تر هرڅه وړاندې "امن" کله چې د یو هیواد خلک د امن تر بیرغ او دسولې تر سیورې لاندې ژوند ولري، تعلیم او پرمختګ کوي، دین،مذهب او ناموس یې خوندي وي.

هغه به دا هم ویل:

زموږ په هیواد کې روانه جګړه پردۍ ده، د دین او مذهب تر نامه لاندې نوري،نوري شخصي او سیاسي ګټې په پام کې نیول سوي دي، چې قربانیان یې زموږ بې وسه ولس ګرځي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا ته روژه وه، قاري صاحب هم راغی، په راتګ يې خوشحاله سوم، ماځيګر مهال مو جومات را پاک کړ، يو کليوال مقتدي نوي غالۍ راوړي وې هغه مو هواري کړې د لاوډ سپيکر بيټرۍ مولوی صاحب چارج کړه ترڅو بيا سهار وختي د قران کريم تفسير د لاوډ سپيکر څخه وشي، ماخستن مړۍ وخوړل سوه، لمونځ او تراويح وشوې، مولوی صاحب راغی او ويې ويل: ستاسو د پشلمي لپاره به چای او نور هر څه چې وي زمونږ له کوره راځي غم يې مه کوئ.

او هم دارنګه هر پشلمي ته به يې خوندور د شيدو او شين چای، سوجي، حلوا او يا پراټې به يې راوړې، دمدرسې طالبانو د مولوی صاحب ستاينه کوله او دعاګاني يې ورته کړې.

يوه ورځ د غرمې په مهال قاري صاحب ته مي زنګ راغی له تليفون سره دباندي ووت لکه چې کومه خبر يې له ما پټوی، بيرته راغی وې ويل:

_ ما فکر وکړ له کوره زنګ دی خو هغه بل څوک وو

په خبرو کښي ورولويدم :

_ دا دي تر څه پوري وويل ما کله پوښتنه کړې ده ضرور يو څه شته چي ته يې له ما پټوې؟

هغه وويل :

_ ورور دي وو !

ورته ومي ويل:

_ ښه نو بيا يې څه ويل ها؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی چي پوه سو خبره نه پتېږي ويې ويل:

ـ وسله والو په کلي کښې مخابراتي شبکې سوځولي؛ ورور دي له مرکز څخه اړيکه نيولې وه او ويل يې، ويل يې ... خبره يې سره وړوله، سر يې ور پټ کړ ويې ويل:

ـ هيڅ هسي ټوکه مي وکړه !

ورته و مي ويل:

ـ څه يې ويل ته ولي له ما خبره پټوې؟

سر يې را لوڅ کړ، ګړی ته يې وکتل د لمانځه وخت دی، را ولاړ سو ويې ويل:

ـ ورور دي سلامونه ويل نن يا سبا به اړيکه درسره ونيسو ته به کابل ته راشې کورنۍ مو ګاونډي هيواد پاکستان ته ځي په کلي کښې ژوند سور اور دی .

درب ور يې را پوري کړ او له خوني ووت.

په سبا ورځ کله چي د ورور تليفون راغی که څه هم هيچا نه غوښتل چي زه له مدرسې څخه ولاړسم، يوازي د ادې خبره مي ومنله، زه او قاري صاحب مخ په کابل را روان شو، څو قدمه لا نه وو راغلي چي مولوی صاحب په مخه راغی ماته يې يو څو افغانۍ راکړې او مدرسې ته د بيا راتلو يې په ټينګار سره راته وويل.

د لاري په اوږدو کي هم دا فکر راسره وو، چي ولي زه په کراره سره درس نسم ويلی، که هم دا يوه مياشت نور دلته پاتي سوی وای کتاب به مي خلاص سوی وو، د پلار هغه خبر مي ذهن ته راغله چې ويل به يې ,, هڅه وکړئ هم دا نن مو د زده کړو وخت دی کله چي زه مړ سوم ناممکن چي تاسو به درس وواياست،،

کابل له کوټه سنګي سره نژدې له ټيکسي راښکته شو او د سړک له ژۍ، ژۍ سره غلي روان وو چي يو چا راپسي غږ کړو ، ما وليدل چي ادې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچني ورونړه مي د سړک له غاړي سره په لمده او ککړه ځمکه ناست وو، مشر ورور چي خوله يې له خندا ډکه وه زمونږ سره ستړي مشي وکړه، ادې ته مي ور منډه کړه، دواړه لاسونه مي تر غاړه ورچاپېر کړل او ښه ډېر مو سره وژړل دا زمونږ د جدايي د درد او په وصال کي د خوښۍ اوښکي وې.

قاري صاحب مو رخصت کړ، موټر ته پورته شو، د کابل ښار تر دنګو، رنګينو ودانيو، مارکيټونو او دوکانو راتېر شول، څومره چي موټر له ښاره ووت دومره به ځوريدم.

ادې زما د تيرو شپو او ورځو په اړه پوښتنې کولې کومي چي په مدرسه کښي تيري شوي وې، زړه نا زړه مي ځواب ورکاوه، کله چې ما له ادې څخه د پاکستان ته تلو علت وپوښت، هغې وويل:

_ طالبانو دي مشر ورورته په هم دې تور ګواښ کړی چي ګواکي دی د دولت سره د جاسوس په توګه کار کوي، پرلپسې يې جومات ته ليکونه راليږل چي له دولت څخه دي لاس واخلي د دې لپاره چي موږ مطمين سو يو څه وخت دي له هيواده دباندي ولاړ سي، بلآخره موږ دې ته مجبوره شو چي کلی پرېږدو او پاکستان ته ولاړ سو.

زه ډېر تږی سوم خو اوبه مي نه څښلې ځکه چي روژه وه، د مشر ورور او ادې هم روژه وه، خو کوچنيانو ته يې له هغه ماشوم څخه اوبه رانيولې چي د سړک له غاړي سره په خيرنو جامو کښي ولاړ وو.

د لاري په اوږدو کي خوب وړی وم، کله چي موټر ودريد را ويښ سوم که ګورم موټر د سړک له غاړي سره ولاړ دی او د چنارونو او ونو ها خوا ته پريمانه ربې اوبه بهيدې، له مشر ورور مي د ځای په اړه پوښتنه وکړه، هغه وويل:

دا د سروبي رواني اوبه بولي اصل کښي دا د کابل سيند اوبه دي کله چي د کابل له ښار څخه تيريږي د تينۍ په سيمه کي د لوګر سيند ور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځای کیږي او بیا د تنګي غار ته داخلیږي هم دارنګه د پنجشیر سیند ورسره یوځای شي، د سروبي نه وروسته وریښمین تنګي ته داخلیږي، داسې لغمان ته او بیا د کنړ سیند ورسره یوځای کیږي او بلاخره د پیښور سیمي ته ځي چي د اټک په ساحه کي زړه نا زړه د سند له سیند سره یوځای کیږي.

زه د سړک له ژۍ اوبو ته وربښکته سوم، اودس مي تازه کړ، دوه، دوه رکعته د سفر لمونځ مو وکړ او مخ په ننګرهار وخوځیدل، د ماځیګر لمونځونه مو په ننګرهار کي ادا کړل، سترګه لویدو ته تورخم بندر ته ورسیدل، د تورخم په بندر کښي مو پاکستاني عسکرو ته سل روپۍ په هم دې خاطر ورکړې چي مونږ افغانان یو او په غېرقانوني ډول د پاکستان خاوري ته ځو، ما وویل:

لر او بر ... خبره مي لا پوره نه وه چي مشر ورور مي په خوله لاس راونیو او ویې ویل:

دلته دا خبري مه کوه دا د دې خبرو ځای نه دی ناوخته کیږي مونږ باید ژر تر ژره مزل تر منزله ورسوو.

کله چي د خیبر تر دروازه تېرسو ، دا وخت د ماښام اذانونه هم وشول، په هم دې سیمه کښي د یو جومات سره موټر ودرید، د جومات مخي ته ناستو ماشومانو سرې اوبه او خرماوي راکړې روژه مات او لمونځونه مو وکړل، پېښور ته چي رسیدلو په یو هوټل کښي مو مړۍ وخوړه دا ځکه چي ټوله ورځ مو هیڅ هم نه وو خوړلي . په هم دې شپه د لاهور ښار ته وخوځیدو، سهار اذانونه شوي وو چي لاهور ته ورسیدلو، په هم دغه ورځ مونږ روژه نه ونیوه یو خو د پشلمي وخت تېر سوی و او بل ډېر زیات ستړي سوي وو .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم اګست د دوه زره یوولسم میلادي کال چې د پاکستان خپلواکۍ ورځ نمانځل کېده، په لاهور کښې زمونږ لومړۍ ورځ وه.
ګام په ګام شور_ ماشور جوړ وو، شپېلۍ او سندري غږیدې، لاري او کوڅې یې د پاکستان په ملي بیرغونو ښایسته کړي وې، د ماشومانو او ځوانانو په غامبورو د سپوږمۍ او ستوري ننبه انځور وه، تر دې وړاندي ما د کوم بل یا خپل هیواد د خپلواکۍ ورځ نمانځل نه وو لیدلي، دوري، دوري لا ډېر په ننداړو پسې وګرځیدم، ماخستن په تلویزون کښې د هم دې ورځ په مناسبت خبري کېدې او د خپل هیواد د ملي دفاع عسکر او مهیمات یې ننداړې ته وړاندي کول.
شپې او ورځي تېرېدلې د کوچني اختر ورځ را ورسېده ، اختر مرور وو یا که مونږ له اختره مرور وو، د کلي په نسبت اختر ډېر سوړ او بې خونده راباندي تېر سو، تر اختر وروسته مو په کارونو پیل وکړ، د نیمکو په یوه فابریکه کي مو کار کاوه، زه به د ورځي مهال ورتلم، مشر او تر ما کشر ورور به د شپې .
ماته یې درې زره پاکستانۍ روپۍ تنخوا وټاکله، زمونږ کور چې په کرایه مو نیولی وو، له فابریکې څخه ډېر لیري وو، دشپې لخوا به په فابریکه کښې پاتې کېدم ،د غرمې مړۍ د فابریکې په څښتن وه، ماخستن به مې نه خوړله، د سهار ناشته یو ګیلاس چای او پراټه مې له نژدې هوټل څخه په پور اخیستل ، کله چې د میاشتې اخیره سوه، تنخوا یې راکړه، زه مخکي له دې چې کورته ولاړ سم هوټل ته ورغلم زما د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناشتې يو زره پينځه سوه روپۍ سوي وې هغه ته مې روپۍ ورکړې او له پاتې نيمی روپيو سره کور ته روان سوم.
په هم دغه شپو ورځو کښې زمونږ د يو کليوال سره په تليفون وغږېدم، ما د قاري صاحب پوښتنه وکړه هغه مې په ځواب کښې وويل:
_قاري صاحب د ملي امنيت کسانو د سړک له غاړې سره د ماين ايښودلو په مهال نيولی او بندي دی.
کله چې د قاري صاحب له بندي کېدلو زمونږ کورنۍ خبره سوه، ډېر خفه شول، هم دا وجه وه چې په ما باندې يې باور له لاسه ورکړ او زه يې له درس ويلو منع کړم مدرسې ته يې د تلو اجازه نه راکوله.
له هغه وروسته مونږ درې سره وروڼو د ايلفي په فابريکه کښې کار پيل کړ، هر يو ته يې اوه، اوه زره پاکستانۍ روپۍ تنخوا وټاکله، دوه مياشتې کار مې وکړ د ايلفي د ډېر زيات ګيس او ککړې هوا تنفس د سينې درد او ټوخې په ناروغۍ اخته کړم بشپړه مياشت کار ته نه ووتم، ډاکترانو راته وويل:
ته بايد هوا بدله کړې ناممکن چې ته په يوه محدوده فضا کښې ښه سې ترڅو دې ازاده هوا تنفس کړې نه وي.
د ادې په مشوره خپل هيواد ته راستون سوم او يوځل بيا مې په مدرسه کښې درسونه پيل کړل دا مدرسه زمونږ د ولايت (پکتيکا) په يوه نژدې سيمه کښې وه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته مي يو بل ښه ملګری هم پيدا کړ، درسونه پيل شول، دې ملګري په درسونه کي زما سره ډېره مرسته کړه او هم دا رنګه د اړتيا وړ شيانو د اخيستلو لپاره يې پيسې هم راکولې، کله، کله به کور ته هم ورسره تلم، مور يې ډېره مهربانه ښځه وه، زه يې هم خپل زوی کړم، د جمعې ورځ چي رخصت به سوم له ده سره به يو وار ضرور کور ته تلم که به نه ورغلم مور به يي خفه کېده، زما برخه وچه او لمده ميوه به يې مدرسې ته راليږله، ماته هم لکه خپله ادې داسي زړه ته رانژدې وه.

د قاري صاحب څو نورو شاګردانو هم په هم دې مدرسه کښې درس وايه، د قاري صاحب نوم به يې هر وخت په خوله وو، خصوصاً د مولوي صاحب يوه شيبه هم له ياده نه ووت، قاری صاحب ربښتيا چي د اخلاقو يوه ښه نمونه وه، د هغه بنديخانې ته تګ په شاګردانو ډېر اثر کاوه ځکه خو به مولوی صاحب هر وخت د زندان ظلمونه بيانول او زمونږ په غوږونو کښې به يې د قاري صاحب د خلاصون لپاره د پاڅون خبري راڅخولې هغه وويل:

_ هغه بنديان چي حافظ او يا ديني عالم وي، په بېلا بېلو بهانو تر سختو شکنجو نيول کيږي، خوب ته يې نه پرېږدي، برقي شاټونه ورکوي د مرګ تر پولي يې رسوي، دوی ته په کال کي يوه جوړه جامې ورکول کيږي، خپلي جامې نه ور پرېږدي، هغه شيان چي د سره صليب له خوا بنديانو ته ورکول کيږي عسکر يې پټوي، او به او خوراک پخپل وخت نه ورته رسيږي، او هم دارنګه ځني بنديان له روغتيايي ستونزو سره مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي، کورنيو ته يې د نوموړي د علاج لپاره اجازه نه ورکول کېږي او نه هم دوی د بنديانو تداوي کوي، چي له امله يې ډېر بنديان مړه شي.
په دې ورستيو کښي مي دا ملگری وخت نا وخته په اونۍ کي څو، څو واره له مدرسې څخه د کور په بهانه به ولاړو بلآخره پسې ورک سو او نه راغی، کله چي مونږ خبر يدل هغه بلې مدرسې ته تللی وو.
زه يو څه وخت په هم دې مدرسه کښي پاتي سوم او خپل درسونه مي ويل، يوه ورځ يو طالب دا خبره وکړه چي خبره سپينه ده:
_ له نن وروسته به د ملا صاحب له کوره د مدرسې چنيانو ته اوبه نه راځي دا ځکه چي د ملا صاحب لور له چنيانو سره سپين سترگې کېږي.
يو بل طالب تر کړکۍ سر را ايسته کړ چي زموږ خبري يې اوريدلې وويل:
_ ښه نو څه به کوو په مدرسه کښي تودې څه چي يخې اوبه هم نسته مجبور يو چي د ملاصاحب له کوره د اوداسه او څښناک لپاره اوبه راوړو، کلی کومه داسي عامه ويا له يا نلکه نلري چي د نورو خلکو سره، سره د مدرسې چنيان هم اوبه ورڅخه راوړي.
دا خبري نن د ملاصاحب او چنيانو تر منځ هم سهار له لمانځه وروسته وسوې، دوئ پريکړه وکړه له نن وروسته به اوبه د گل اغا خان له کوره راوړي ځکه د هغوئ کور د ملا صاحب د کور په نسبت و دوئ ته نژدې دی؛ اوس چي گل اغا خان څه وايي دا به وروسته مالومه سي.
غرمه چي د شنو سترگو چنې د گل اغا خان کور ته د اوبو لپاره ورغلی، يوه بوکه اوبه يې ورکړې چي دا به يې لومړنۍ او اخرنۍ بوکه اوبه وي بيا به نه راځې، ځکه شين سترگی چنی د گل اغا خان اکا د ميرمني په سترگو بيخي ښه نه ورځي.
ومي ويل
_ نو چاره څه ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب په غصه سو ويې ويل:

_ دوئ وايي چي شنې سترګی به نه ورځي کوم بل يو دي اوبه راوړي مهمه نه ده چي شين سترګی به اوبه راوړي .

ومي ويل:

_ شين سترګی به څه کوي د پيالو وينځلو هم نه دی تېره شپه يې هم د ناظم الطلبا ګيلاس مات کړی وو؛ ورزياته مي کړه:

_ سمه ده شين سترګی به وچه ډوډۍ راټولوي، کاکو به ديګ پخوي، امين به د ګل اغا خان اکا له کوره اوبه راوړي فيصله وسوه.

اوس ټول خپل، خپل کارونه کوي لاکن ملا صاحب درس ته نه راځي بايد پوښتنه يې وکړو چي څه کيسه ده؛ لور يې مائيګر غوا پټي ته بيولې، ميرمن يې هم دروازې ته په پيشو پسې راوتلي وه، خو ملا صاحب نن څوومه ده جومات ته نه راځي کليوال يې له چا پوښتنه وکړي ؟

زه پخپله که څه هم د ملاصاحب سره مي دومره نه لګيږي بايد ورسم او پوښتنه يې وکړم، ورغلم ميرمن يې په څکو شونډو وويل:

_ خبره نه يم !

بيرته راغلم او په هم دې فکر کښېوم ناظم ته مي وويل:

_ نن هوا سمه ده؛ د ملاصاحب احوال به يو نه لا يو څوک راوړي، ته يو ځل د مير احمد کورته ورسه مير احمد د ملا صاحب پوخ يار دی.

_ مير احمد ته ورغلم هغه هم وايې :

خبر نه يم !

اوس چاره څه ده؟

په هم دې فکر کي وم؛ پرلپسې دوه، درې د موټر هارن ووهل سو، ور ووتم نا اشنا څوک دی، دسمال يې تر خولې تاو کړی، را ښکته سو، د موټر کيڼ اړخ ته يې منډه کړه دروازه يې ور خلاصه کړه، ملا صاحب را ښکته سو، موټر يې رخصت کړ او کورته ننووت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماځیګر لمانځه ته جومات ته راغی زما د یوې پوښتني په ځواب کښې وویل:

_ په مدرسه کې د اوبو نه شتون دا هرڅه ته په کتو سره مي د ښکته ولسوالۍ څخه چنده را ټوله کړه، تر څو دا ستونزي ورباندي حل او بل ته مو لاس اوږد نه شي.

څو شپې وروسته ملا صاحب موټر هم واخیست، کله، کله یې د دروازې مخي ته په چنیاڼو وینځه؛ او هو رښتیا له ملا صاحب سره سور رنګه سراچه موټر بیخي ښه ښکاري خو بشپړ کال ووت د ګل اغا خان له کوره اوبه راځي په مدرسه کي د اوبو نیستي، هستي نه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شپې ناوخته ډېر تږی سوی وم، را پورته سوم په بدنی کښي اوبه نه وې، په اوبو پسې د مدرسې انګړ ته راووتم سپوږمۍ بشپړه وه او ټول انګړ یې روښانه کړی وو، دا وخت که ګورم د مدرسې له څلورو خواوو د لیزر سرې بتۍ را باندي واچول سوې، وډار سوم پرته له دې چي اوبه وڅښم مدرسې ته ننوتم او نور ځنیانو مي راویښ کړل، مخامخ دروازه خلاصه سوه او د امریکایانو ټانک د مدرسې انګړ ته را دننه سو، څو تنه امریکایي عسکرو د بام لخوا چوترې ته راټوپ کړل، خوني ته راننوتل، زموږ په سرونو یې د ټوپک شپیلۍ ونیوې، په خولو یې پټۍ را وتړلې او انګړ ته یې راویستل، زما په شمول ټول ځنیان حیران وو او هغه عسکر یې څارل چي زموږ بسترې یې تر کړکۍ انګړ ته را غورځولې، د اشپزخانې ور یې مات کړ، ښه تر ډېره یې تلاشي وکړه فکر کوم هغه څه چي دوی یې په لټه وو پیدا نه کړل، دوه تنه عسکر زما خوا ته راغلل زما له خولې یې پټۍ خلاصه کړه، یو تن عسکر چې زه یې تر مټ نیولی وم راته وویل:

_ زه له دوی سره افغان ژباړن یم دا امریکایي عسکر غواړي له تا څخه څو پوښتني وکړي ، امریکایي عسکر له ژباړن سره خبرې کړې ژباړن زما څخه پوښتني کړې او ځوابونه به یې امریکایي عسکر ته ویل :

_ نن ستاسو په مدرسه کښې د نابلده کسانو ناسته وه؟

ومې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ فکر نه کوم، نن موږ یوازي وو او مولوی صاحب هم په مدرسه کښې نسته.
ژبا ړن ځان او د ټوپک شپېلۍ سمه کړه وویل:
_ ته باید خبري پټې نه کړې موږ کولای سو تاسو له ځانه سره یوسو او د جېل په تیارو کي مو بند کړو .
ومي ویل:
_ زه رښتیا وایم !
له ځانه سره یې روان کړم په داسي حال کي چي لاس یې زما په اوږه نیولی وو وویل:
_ آیا کله هم دلته د طالبانو یا کومي بلي نابلده ډلي ناسته کیږي یا سوې ده؟
ومي ویل:
_ میاشت ووته چي مدرسې ته راغلی یم داسي څه مي نه دي لیدلي، یوازي موږ او مولوی صاحب دلته وي، هغه هم کله چي درس راته ووایي بیرته ځي.
زه یې پرېښودم ژباړن امریکایي عسکر ته ورغی، یو بل عسکر له ټولو چنیانو تلاشي واخیسته بیا یې له خولې پټۍ ورخلاصي کړې، ټانکونو ته وختل او حرکت یې وکړ، موږ لا د مدرسې د ګډوډ سامان په سمولو او را ټولولو بوخت وو چي د سهار اذان وسو.
د لمانځه تر ادا کولو وروسته کله چي موږ درسونه پیل کړل د کلیوالو تګ، راتګ پیل شو او د بیګانۍ شپې د پیښې په اړه به یې ډول، ډول پوښتني کولې، مولوی صاحب چي دخلکو تګ راتګ او پوښتني ولیدې موږ یې رخصت کړو او مدرسه یې دڅو شپو په مخه را بنده کړه.
زه هم د خور کره راغلم، څو شپې او ورځي هلته وم، یو ماځیګر د ولسوالۍ له بازار سره نژدې د ماین چاودنه وسوه، چي دهم دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوالۍ عسکرپکښې شهيدان شول، زه د خور کره روان وم، د عسکر موټر راغی او زه يې له ځانه سره بوتلم، ددې پرځای چې ولسوالي ته مي يوسي پوستې ته يې يوړم، دا عسکر چې اکثرًيې زموږ کليوال او د شا او خوا نژدې سيمو وو، زه يې په رسۍ ووهلم، هغوئ هم دا يوه خبره کړه، ته بايد اقرار وکړې چې دا ماين دې ايښی، که ما هرڅومره د ځان سپيناوی وکړ په هم دې خاطر تور وم چې په ديني مدرسه کي درس وايم، شپه يې هلته د عسکرو په پوسته کې راباندي تېره کړه، دقومندان په ذهن کي دا هم ور ګرځيدل چې زما سره لوبې وکړي،تر دې وړاندي زما له ملګرو او همزولو سره يې په داسي کړنو خبر وم، دا چې په پوسته کي نور عسکر وو او دی پوهيده که داسي کومه هڅه وکړي مقاومت به يې وکړم، نه پوهيږم لوستونکي به څه فکر کوي، خو زما فکر بربنډ او عقل خام دی، د باور وزر مي مات دی، کنه الوت ته د هرچا زړه کيږي، د سهار په لمر باور نسته، که شپه په شپه کي داسي تکه توره پاتي سي، نا ممکن چې زما په مخ به بيا شمال لاسونه تېر کړي.

تر سهاره پوري يې زما لاسونه را تړلي وو، يو عسکر چې د پوستې ساتنه يې کړه ماته څو واره وويل چې اوس ټول عسکر ويده دي ته وتښته، هيڅوک هم ستا پوښتنه نه کوي ځکه د پوليسو قومندان دا حق نلري چې په خپله مخه يو څوک په پوسته کې بند کړي او ولسوالي ته يې نه بوځي، ما فکر وکړ که زه وتښتم هم دې عسکر ته لانجه جوړيدلی سي، کيدای سي قومندان يې له دندي وشړي، ټوله شپه داسي ويښ ناست وم که خوب به راغی سر به مي ښکته ولاړ او را ويښ به سوم.

سهار وختي اذانونه کېدل چې د پوليسو قومندان راويښ سو، زما لاسونه يې را خلاص کړل او کور ته تګ اجازه يې راکړه، کور ته راغلم او خور ته مي بهانه وکړه چې زه د يو ملګري سره تللی وم واده يې وو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته مې شپه تېره کړې ده، تر سهاره پورې سندرې او اتڼونه وو، خوب راځي غواړم ویده سم تر څو لږ آرام سم.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هغه وروسته چي په هیواد کي له حالاتو زړه تنګ سوی وم او ادې مي هم ډېره یادیدله، بیرته خپل کور ته چي اوس په لاهور کي ده ولاړم، او هلته له یو افغان دوکاندار سره په دوکان کي د یو کال مودې لپاره منشي سوم، له یو کال تېرولو وروسته یوځل بیا هیواد ته له ادې سره یوځای ددې لپاره ستون سوم چي خور مو هم د څه مودې لپاره له ځانه سره راولم.
که څه هم مشر ورور ډېر وویل چي دا ځل هغه خپله ولاړ سي، خو کور او کار ته په کتو سره ادې هغه دې ته راضي کړ چي زه له ادې سره یوځای وطن ته راسم.
دا هغه وخت وو چي په افغانستان کي د حامد کرزي تر دیارلس کلني دورې وروسته تازه په تازه د ملي یوالي حکومت رامنځ ته سوی وو، د ملي یوالي حکومت هغه وخت رامنځ ته سو کله چي ۱۳۹۳ کال ولسمشریزو ټاکنو د دویم پړاو د پایلو پر سر د دوو مخکښو نوماندانو، اشرف غني او ډاکتر عبدالله ترمنځ ناندرۍ او اختلافات راپورته شول او له څو میاشتو دوام وروسته، دواړو ټاکنیزو ډلو د ملي وحدت حکومت پر جوړولو هوکړه وکړه.
کلي ته له راتګ څو ورځي پس هغې مدرسې ته ورغلم چي د امریکایي ځواکونو تر چاپې وروسته مو رابنده کړې وه، دلته ټول نا بلده څېیان وو یوازي یو کس چي د مولوی صاحب د ترور زوی دی لا اوس هم شته،زما په لیدو خوشحاله سو، ما وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ ته پوهیږې زه دلته نه وم یوه اونۍ کیږي له لاهوره راغلی یم غواړم پوه سم چي زما ملګري اوس چیرته او څنګه دي؟
کله چې ما د خپل هغه ملګري پوښتنه وکړه چي اوس یې په بله مدرسه کي درس وایه هغه وویل:
_ ولي ته خبر نه یې چي هغه شهید سو؟
ومي ویل:
_ داسي څنګه کېدای سي هغه ډېر هوښیار ځوان وو او د هغه مور به تل ورته ویل چي له داسي کارونو څخه لري اوسه.
ځني وویل:
_ زه نه پوهیږم مور به یې هغه ته څه ویلي وي او کنه، بختور دی چي د محبس په دروازه کښې فدایي حمله وکړه او شهید سو، دا د ده برکت وو چي څو تنه زندانیان یې راخلاص کړل، یو معقول او ثابت حقیقت دی شهید چي کله د الله ج په لاره کي خپله وینه تویوي، د الله جل جلاله د رضا لپاره ځان قربانوي، د سر په بیه له اسلام او قرآن نه دفاع کوي، له خپل کور، اولاد بلکې ټول ژوند نه د الله جل جلاله د رضا لپاره تېرېږي، یقیني خبره ده چي الله جل جلاله به یې تر ټولو زیات نازوي.
زه هلته ډېر نه سوم پاتي او بیرته د خور کره راغلم، د ملګري مړیني راباندي زور وکړ، له ډېره خفګانه مي تبه سوه تردې چي ټوله شپه په ویښه راباندي تیره سوه.
په سبا ډاکتر ته ورغلم درمل یې راکړل، مګر بیا هم تبي دوام وکړ څو شپې او ورځي ووتې، زه لا ښه سوی نه وم چي د لوی اختر ورځي شپې سوې، دلته هم لکه د نورو ځایونو د مسلمانانو په څېر د قرباني لپاره چا پسونه، چا وزې او ګډې او چا غوایان رانیولي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دوه اونۍ وتلي وې چې مونږ بېرته لاهور ته راغلل او خور مې هم د څو شپو، ورځو په مخه راسره را وسته، لاهور ته له را رسېدو سره سم يو ځل بيا له هم هغه کس سره په دوکان کي منشي سوم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ د یو ملګري لیدو ته چي په روغتون کښي د ناروغۍ له امله بستر وو ورغلم، د ناروغ تر لیدو وروسته کله چي راووتم یوه نرسه په ډېره بیړه راپسې راغله او زما مخي ته ودریده، په داسي حال کي چي ساه یې درديده او لاسونه یې په سینه نیولي وو وې ویل:

_ ببښنه غواړم آیا تاسو مقتصد یاست؟

کله چي پوه سوم پښتنه ده او په روانه عامه لهجه خبري کوي حیران سوم، ځکه ما تردې وړاندي په پنجاب کښي پښتنه ډاکتره یا نرسه نه وه لیدلي، و مي ویل:

_ هو زه مقتصد یم دا چي تاسو ما پېژنئ او زه دي نه پېژنم لږ باید دځان په اړه ووايې؟!

وې ویل:

_ زما نوم پلوشه ده، دلته په هم دې روغتون کي د خدمتګاري په ډول د عملیاتو عملي زده کړي کوم، زه تاسو د پښخوا لا په رسنیو څارم او درسره بلده یم که زما ګمان سم نه وي نو ببښنه غواړم.

و مي ویل:

_ مننه اغلي زه مقتصد یم ستاسو ګمان سم دی دا چي زه ناوخته سوی یم غواړم ژر ووايې څه خدمت دي کولای سم؟

دا وخت یو امبولانس د بیړني خدمتونو دروازې ته ودرید، هغې وویل د ناروغ بیړنی حالت دی زه ځم ته نن ماخستن زما پیغام ته په طمعه اوسه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په طمعه، طمعه دا شپه تېره سوه، بله ورځ او شپه تېره سوه، د پلوشې پيغام نه راغی، هم دې ته مي انديښنه وه چي دا به څوک وي؟
د نا بلده روښان پيغام مي ولوست د سلام ځواب مي ورکړ، ډېر ژر يې پيغام راغی:
ولي دي دومره ناوخته کړ؟
ورته ومي ليکل:
د کوم بل چا د پيغام په طمعه وم.
_ ياني تاسو ته لومړی دهغه شخص پيغام مهم وو؟
_ بلکل
روښان په انگرېزي تورو پښتو ليکله او تر ډېره به يې ناسمه ليکله، ما ورسره ډېري خبري و نه کړې او د کتاب په مطالعه بوخت سوم، خوب وړی وم کله چي راويښ سوم، شپه نيمه وه، کتاب مي کېښود او پخپل ځای کي آرام ويده سوم.
سهار چي را پورته سوم، د ټولو ورځو په څېر نن هم لومړی پيغام د روښان وو، چي د ښې او نيکمرغه ورځ يې راته ويل، ځواب مي ورکړ:
_ ستاسو دي هم ورځ نيکمرغه وي!
هغه په لفظونو کي د خندا تمثيل وکړ او ويې ويل:
_ غواړم پوه سم ولي د نورو شپو په نسبت ناوخته ويده کېږې؟
ما څه نه ورته وليکل او دوکان ته ولاړم، ماسپښين مهال په دوکان کي يوازي ناست وم روښان ته مي پيغام ولېږو
_ سلامونه روښانه هيله ده ښه به يې؟
هغه دا مهال موجود نه وو، او ځواب يې ماخستن ناوخته راکړ:
_ وبخښئ وځنډيدم او د دې څو شپو هم چي انتظار دي وکړ بخښنه غواړم هيله ده ما به وبخښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ روښانه زما او ستا تر منځ د خپګان څه نسته نو بیا ولي شیبه په شیبه بخښنه غواړې؟
وې لیکل:
_ دا ځکه چې زه هم هغه پلوشه یم ...!
او بیا ده ساه مي واخیسته پیغام مي ولیک:
_ عجیبه کوې دا دومره ځورېدل په څه معنا وو؟
وې لیکل:
_ هیڅ ! غواړم سبا زموږ روغتون ته راسې ځکه چې پلار مي هم راځي، او هغه غواړي له تاسره ووینې .
په سبا له خپل ورځني کاره وزګار نه سوم روغتون ته نه ورغلم، ماښام چې کورته تلم د لارې په اوږدو د پلوشې زنګ راغی، کله چې مي ځواب ورکړ هغه نه وه غږ د سړي دی، له سلام وروسته یې وویل، زه د پلوشې پلار یم او غواړم تا له نژدې ووینم، خپلو خبرو ته یې دوام ورکړ هم دا اوس که ته هرځای یې زه هلته درځم، کله چې پوه سوم کومه بهانه نه مني ور غبرګه مي کړه:
هم دا اوس زه روغتون ته درځم په طمعه اوسه ، کله چې روغتون ته ورغلم پلوشې ته مي زنګ وواهه، پلوشه او یو بل سپین ږیری سړی چې لاسونه یې سره ورکړي وو د روغتون له دروازې را ووتل، زه پوه سوم چې هم دا یې پلار دی، موږ د سړک له غاړې سره یو ګردي میز ته کښېناستل، پلوشې دوه ګیلاسه تازه د مڼې جوس راوغوښتل، یو یې زما مخې ته کېښود او بل یې د ځان، ما خپل ګیلاس دهغې د پلار مخې ته ور نژدې کړ، پلوشې په شونډو کې وخندل:
د پلار مي د شکرې ناروغي ده هغه جوس نه څښي دا ستاسو دي، په ډاډه زړه یې وڅښه، پلار یې هم د پلوشې خبره تائید کړه او زیاته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا ته پوهېږې چي ما دلته ولي را بللی یې، رښتیا هم هیڅوک له خدای پرته دچا په زړه دومره ښه نه پوهېږي، پلوشه غواړي پښتو لیک لوست زده کړي که څه هم هغه اوس ډاکتره ده خو د پښتو لیک، لوست سره مینه لري، پرون یې ستا په اړه راته وویل او ما هم دا مناسبه وګڼله چي له تاسره ووینم، دا زما د نازولي لور پلوشې هیله ده چي پښتو لیک، لوست زده کړي زه لتا غوښتنه کوم چي دا هیله یې ورپوره کړې او زه باور لرم چي ته به په هم دې برخه کښي خپله همکاري له پلوشې څخه و نه سپموې.

دا وخت ماته له کوره زنګ راغی ادې وه، ناوخته سوی وم، کور ته چي راغلم د نورو شپو په پرتله ژر ویده سوم، سهار د پلوشې په زنګ راویښ سوم، تلیفون مي ورباندي بند کړ خبري مي نه ورسره وکړې، یوه شیبه مي بیا سترګي سره تللي وې چي ادې راباندي غږ کړ، لمانځه ته یې پورته کړم دلمانځه تر ادا کولو وروسته مي موبایل راوخیست، دپلوشې تر لسو زیات پیغامونه راغلي وو وروستی پیغام مي ولوست:

_ نه پوهیږم ته څومره بې غمه یې ما غوښتل چي خبري درسره وکړم خو تا...

ورته و مي لیکل:

_ ډېر وبخښه له خوبه وم وو ایه څه خبره ده؟

د مخابراتي شبکې د خدمتونو دڅانګي ځوابي پیغام راغی چي لیکلي یې وو ,, پیغام لیږل ناکام سو دغي شمیرې ته تر پیغام لیږلو وړاندي پخپل حساب کښي کریدت زیات کړئ ،،

نن مي دسهار ناشته هم په کور نه وکړه د پښتو ژبي یو کتاب مي را واخیست او دوکان ته ولاړم، موبایل ته مي کریدیت واچول، پلوشې ته مي زنګ وواهه، هغې ځواب نه کړ، ماځیګر مي یو قلم او کتابچه واخیستل روغتون ته ورغلم، پلوشه د روغتون په چمن کي ناسته وه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونو نوکان يي پرې کول زما په ليدو را ولاړه سوه، خندل يې، تر سترې مشي وروسته يې ځوکۍ راته سمه کړه، د روغتون يوې بلې خدمتګاري ته يې غږ کړ جوس يې راوغوښتل، پټه خوله ناسته وه او جوس يې څښل، قلم، کتابچه او کتاب مي د هغې مخ ته کېښودل، په ليدو يې خوشحاله سوه او زما لاس يې په لاس کښې ونيو، يوه شيبه د پښتو ژبې ليکدود په اړه وغږيدل، بيا يې کتابچه پټه کړه او وې ويل:

_ غواړم ولاړه سم چي ناوخته ده

ما څه نه وويل، پټه خوله را ولاړ سوم د ماښام اذان سوی وو چي له روغتونه را ووتم او دوکان ته راغلم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلوشې ته مي د خوا له په رسنۍ باندي د ليکدود په اړه مالومات ورکول او هغې به له ځان سره په کتابچه کي ليکل، يوه ورځ مي زړه وغوښتل ورسم او وګورم ليک يې څومره زده کړی، ماځيګر مهال مي زنګ ورته وواهه، ويل يې ناممکن نن به سره ووينو پلار ناروغه دی، خور مي روغتون ته راوړی له هغه سره بوخته يم کله چي وزګاره سوم حال درسره نيسم زه هم په طمعه يم.

ماښام يې زنګ راغی، ويل يې اوس راسه پلار مي اوس ښه دی هغه هم غواړي تا ووينې، زه هم وزګار وم او دستي ور روان سوم کله چي ورغلم، د روغتون هغې خدمتګاري وليدم چي تېر ځل يې موږ ته جوس راوړل، بستر خوني ته يې بوتلم، ما وليدل چي د پلوشې پلار په بستر پروت وو، سيروم ورته چالان دی، څنګ ته يې يوه شنې سترګي نجلۍ ولاړه وه، طلايي څڼې يې پر سپين مخ را پرتې وې، دا وخت پلوشه هم راغله پرته له دې چي ماته څه ووايي پلار ته ورنژدې سوه په تندي يې لاس ورکيښود، او ورته ويې ويل:

_ آغا مقتصد راغلی دی... !

هغه سترګي روښي کړې، د ښو په اشاره يې سترې مشي راته وويل زه د بستر سره په نژدې څوکۍ کښېناستم، پلوشې وويل: _ دا زما مشره خور روقيه چې په هم دې روغتون کي د قابلګي څانګې ډاکتره ده، که ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو ایې چې مخکې ولې دلته نه وه او تا نه ده لیدلې دا ځکه چې روقیه د څو ورځنې سیمنیار په موخه اسلام آباد ته تللې وه.
موږ ډېرې خبرې نه وکړې، پلوشې چای را وغوښت ما منع کړه، ناوخته سوی وم، د کوم چا د تلیفون په زنګ را ووتم او کور ته راغلم.
د کتاب په مطالعه بوخت سوم څو پاڼې مې نه وې لوستې عینکې مې په سترګو وې خوب وړی وم، په اړخ واوښتم، عینکې مې خرپ ماتې سوې، ځان مې سم کړی ځای بدل بیرته ویده سوم، په میاشت کښې یو ځل یا کله په اونۍ کښې دوه ځله مې عینکې ماتیږي، څوک به دا ګمان کوي چې د لوبو پر وخت یې ماتوم یا هم چا سره به مې لاس اچولی وي او څو سوکان به یې پر دا مخ، مخ وهلی یم؛ زه د دوئ ټولو دا خبري واورم او پرځان یې ځکه زغمم چې عینکې مې ماتې کړې وي، سترګې مې له درده رپیږي، وخت نا وخته مې اوښکې هم راوېښې سي بهیږي، دا عینکې هم زما د ژوند یوه برخه ګرځیدلې ده؛ په مونږ کې ډېرې غلطۍ شته چې له عینکو پرته له ورایه را معلومیږي مګر مونږ یې بیا هم نه وینو، خپلې وړې، وړې غلطۍ په پام کښې نیول په ټولنه کښې د لوی او ژور مثبت بدلون سبب ګرځېدلی شي؛ د تور ګمان عینکې په پوزه ګرځول لویه بدبختي ده او دا بدبختۍ خپل ځان ته په کتلو سره له منځه وړلی سو؛,, سترګې هرڅه لیدلی شي او کله چې په سترګو کې خس ولویږي، سترګې یې نه ویني هم دا رنګه موږ د نورو انسانانو عیبونه وینو او خپل عیبونو ته مو پام نه وي ،، نن چې زما عینکې یوځل بیا ماتې سوې وې د عینکو دوکان ته راغلم، سترګې یې وکتې، هغه وویل سترګې دې ژوبلې سوې دي د شپې مهال کله چې ویدیږې په یوه ټوټه باندې تړه، او ستاسو عینکې به ماښام ته جوړې سي.
موبایل ته مې پام سو چې د پلوشې دریم پیغام راغلی، ژر مې راخلاص کړ ,, سلام، که څه هم ما نه غوښتل درته ووایم، زه پوهیږم زما بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواخوږی نسته او که خواخوږی مي وي نو هغه به ته یې، زموږ د ارمانونو ځلی وران سو او له سیوري یې بې برخي شول ،که څه هم پلار مي ماخستن وفات سو تاته اوس وایم موږ کلي ته راغلل ،ما نه غوښتل ته بې خوبه سې، پرون مي ستا سترګو ته کتل ډېر ستړی وې ،،

زړه مي نه ومنل یا خو ډېر نا ارامه سوم، روغتون ته ورغلم د پلوشې پوښتنه مي وکړه یوې نرسي راته وویل پلار یې خپل پارتمینت ته وړی، پارتمینت د روغتون شا ته پلازې په دوهم پوړ کښي دریم نمبر دی، په بیړه ورغلم دروازه مي خلاصه کړه په مخامخ هنداره کښي مي خپل ببر ویښتان او خلاصي تڼۍ ګریوان ولید، د میز په سر نیم ګیلاس سوړ چای ایښی او د پرونۍ ورځي ورځپاڼه، یوه کتابچه فکر کوم قلم به چا له ځانه سره وړی وي، په الماری کښي کتابونه، کړکۍ خلاصه ولاړه وه، پرده یې شمال ته لکه د یوچا کمیس نڅېده، د لمر وړانګي راپرتې وې په کڅافات دانۍ کښي مروړل شوي کاغذونه؛ بیرته په زینو راښکته سوم لاندي تبخونه کښي یو څراغ روښانه دی نه پوهیږم دا وریښمین رومال به دلته له چا څخه لویدلی وي، د اوبو نلکه خلاصه پاتې نری، نری اوبه بهیږي، را ووتم یو ځل بیا بیرته پورته خیژم، وختم هرڅه په خپل ځای پاتي سوي دي، د پښو ښکالو راپسې وه،وارخطا راښکته سوم دوري، دوري مي کتل کېدای سي څه ناڅه داسي پیدا کړم چي پرونی دېره سوی سکوت وشړي.

د پلوشې نمبر ته چي هرڅومره زنګ وهم، موبایل یې بند وي، نه پوهیږم دا ورځ څنګه تېره سوه، د خپل پلار مړینه به راته سترګو، سترګو ته کېده، ماښام د تلویزون له لاري خبر سوم چي ماښام د پکیتکا ولایت د یحیی خیلو ولسوالۍ په پړاو سیمه کي په داسي مهال ځانمرګی برید وشوچي د دریو ولسوالیو د والیبال لوبي ټیمونو پایلوبه کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جسمي او ذهني ستړیا راباندي بار وه، د خوب غېږ ته مي ځان ور وسپاره، ویده سوی وم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سهار کله چې دوکان ته راغلم، د نور کله په څېر غښتلی نه وم، شونډان مې هم وچ سوي وو او هم دا رنګه په ټول وجود کښې مې د درد احساس کاوه، د تلویزون پردې ته ناست وم چې د پرونۍ چاودنې په اړه یې راپور ورکاوه

د تېر ماښام په ځانمرګي برید کې ۳۶ تنه ځای پر ځای ووژل شول او څوارلسو نورو د ژورو ټپونو له کبله په روغتون کې ساه ورکړه.

یو تن چې له خبریال سره یې خبرې کولې وویل:

۴۸ ټپیان چې روغتیایي حالت یې نازک وو، د ملي دفاع وزارت د هلیکوپټرو په واسطه پلازمیني کابل ته لیږدول شوي او د شهید محمدداود په پوځي روغتون کې تر درملنې لاندې نیول شوي دي.

ده زیاته کړه چې د ټپیانو د لیږدولو پر مهال هم یو تن ټپي په لاره کې ساه ورکړې ده؛ خو په ټپیانو کې د درو تنو ټپونه برسیرن وو چې تر درملنې وروسته کورونو ته رخصت شوي دي.

یو بل کس چې د امنیتي کسانو جامې یې په تن وې خبریال ته په خبرو کې وویل:

برید د غیبي خیلو په نوم کلي کې چې د یحیی خېلو ولسوالۍ لیرې کلی دی، داسې مهال ترسره شوی چې د درو ولسوالیو ځوانانو په خپلو کې د والیبال لوبه درلوده:

"د یحیی خیلو ولسوالۍ په یوه لیرې سیمه چې د غیبي خیلو په نوم یادیږي او کلی دی، هلکانو او ماشومانو د والیبال په میدان کې والیبال

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاوه او يو انتحاري چي چاوديدونکي توکي يې په ځان پوري تړلي وو، په هغه سيمه کي چي خلک د دې لوبي تماشې ته راټول شوي وو، انتحاري عمل اجراء کړی دی."

د راپور ترڅنګ يې د سيمي انځورونه، او د زخميانو حالت ننداري ته وړاندي کاوه، چي په وينو سرې ځپلې او د قربانيانو د بدن ځني غړي پکښې ښکاريدل، زه غلی ناست وم او د ټلويزون پردې ته مې کتل، استاد زما د مړاوي حالت پوښتنه وکړه، زه چي ډېر ناهيلی سوی وم هيڅ مي نه وويل او په خپل کار باندي بوخت سوم، ماځيګر مهال ډاکتر ته د خپل ځان د درملني لپاره ورغلم هغه وپوښتل:

_ داسي کوم څه دي چي تا ځوروي ولي ته نه پوهيږې ژوند څومره ښکلی دی؟

ومي ويل:

_په موټر کښي کښېناستم ژوند مي وليد چي ډېر په بيړه روان وو، انسانانو د يو بل څخه د مخکي تللو هڅه کوله، د اوبو غاړي ته ودريدم، د ژوند شيبې مي لکه اوبه بهيدې، د ونو پاڼې يې لکه زما ناکامي هيلي له ځانه سره يوه، يوه وړې، په کشتۍ کښي سپور سوم ژوند مي لامبو وهله، او کله چي د سرک بلي غاړي ته اوښتم ژوند تمام سو. هغه زما په خبرو وخندل او ويې ويل:

_ ولي د ژوند ترخې شيبې د خوږو شيبو په را يادولو نه هيروې؟

ومي ويل:

_غواړم هغه څه هېر کړم چي په اړه يې فکر کوم فکر مي خرابيږي، هر سهار مي د ژوند لومړنۍ او وروستۍ ورځ پيل کيږي زړه نا زړه د مزل کولو لپاره راووځم ځان مي ډاډه ساتم که وروستۍ ورځ مي هم وي ښايي نن دلمر تر غروب وړاندي خپل منزل ته ورسيږم په منزل کښي اوسېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته مهم نه دي، منزل ته رسيدل مي هيله ده ، زه مي هيڅکله هم خپل اميدونه نه ناهيلي کوم.

ډاکتر خپله اله کېښوده سترګي يې زما په سترګو کښې ښخي کړې او وې ويل:

_ نو بيا ولي دومره ناهيلی يې؟

ومي ويل:

_ نه پوهيږم ژوند به ماته څه راکړي ، د خپل عمر په اوږه باندي تکيه يم د شيبو په شمار شپې تېروم، هره شپه د شمعي په لمبه لاس سوځم غواړم ځان د درد له زغم سره عادت کړم.

ډاکتر زما لاس ونيو ورو يې وويل:

_ هر هغه څوک چي تا ځوروي بايد هېر سي او نور يې په اړه فکر کول ستا صحت ته تاوان رسوي نه فايده.

ومي ويل:

_ ياد يې لکه باد د درد سکروټې را تازه کړي، د تريخ چای تاوده غوړپونه تر ستوني تېر کړم، له تا او خلکو ټولي ګيلې په يو کاغذ وليکم اوس مي هم په جيب کي ډېر کاغذونه وراسته سوي، نن به دا کاغذ مخامخ د دېوال په چاق کښې کېږدم، يوې آرامي سندري ته کښېنم ګوندي ژوند مي زمزمه کړي زه اوس له کړېږو او نارو لويدلی يم، که ګونګ سم ډېري چيغې به مي د زړه دننه زندی شي.

هغه په زوره، زوره وخندل او ويې ويل:

_ زه اوس پوه سوم په رښتيا سره چي ته ليونی سوی يې. په هم دې وخت کښې زما په مټ کښې ستن ننيستله، سترګي راباندي درنې سوې، بې هوښه سوی وم.

کله چي په هوښ راغلم، ډاکتر او استاد دواړه مي تر سر ولاړ وو، زه يې په خپل ځای کښې را کښېنولم، بيخي آرام سوی وم، ذهني ستړيا مي له

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځه تللې وه، ډاکتر په يوه پرچې دوا راته وليکله او له کتنځايه را ووتم، ساعت ته مي وکتل د دوکان بندولو وخت وو، زه د دوکان په خوا روان سوم استاد تر لاس ونيوم هغه وويل دوکان مي بند کړی ناوخته دی اوس بايد کورته ولاړ سو .

له هغه وروسته پرلپسې څو شپې او ورځې په کور پريوتم تبې مي وې، يو ماځيګر کله چي لږ ښه وم د ماما له زوی سره راووتم، د ښار څخه د باندي صحرا ته ولاړو او د اوبو غاړې ته کښېناستل، ما وليدل چي يو ځوان څوک په دواړو پښو شل دی او دواړه پښې يې کږې دي د اوبو له غاړې سره په بايسکل کي ناست دی، زما د يوې پوښتني په ځواب کښې راته وويل :

_ د زړه په سترګو مزل کوم، کله چي مي پلار وفات سو، لاس او خوله مو نه سره چليدل لتا او ما سره مي مشوره وکړه، ژاولي، پتاسې او نور واړه، خواږه به مي د سړک له غاړي سره پلورل ګذاره مو کړه، اوس مي شکر هم دا د کورترمخ دوکان دی سهار راووځم ماښام لاړ سم، د لور مي مينه ده چي د اوداسه اوبه او خواړه تر دوکانه راوړي، زوی مي په پينځم او لورکی مي په څلورم ټولګي کي درس وايي هر څه زما د وس په اندازه راسره سم دي راضي يم له خپل خدايه .

زياته يې کړه :

_ د خدای تر خدايي جار سم چي هرڅه يې زما او خلکو په وس پوره او برابر دي، تنبلي يوه ناروغي ده که څوک وغواړي علاج يې ټينګه اراده او لوړ همت په ځان کښي را پيدا کول دي.

موږ ډېر نه کښېناستل چي د ادې زنګ راغی او کور ته يې وبللم ويل يې ناوخته ده، زه او د ماما زوی دواړه زموږ کور ته راغلل په هم دې شپه د نورو شپو په نسبت ژر ويده سوی وم، ما له ځانه سره فکر کاوه چي ښه سوی يم، او اوس کولای سم چي سبا دوکان ته ولاړ سم. ★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سبا ورځ سهار هم دوکان ته نه ولاړم، غرمه مهال د ترخو وریجو دوکان ته له یو بل ملګري سره ورغلم، نن یي تر پرون وریجي لا ښې پخې او خوندوري وې، د ده په وریجو غږېدل چي خبرې تر کیسو پوري سره ورسیدلې. ملګري مې له دوکانداره پوښتنه وکړه:

_تر دې دا ښه نه وه چي په همدې فابریکه کښي یا دښار په کومه بله دولتي څانګه کښي دې کار موندلی وای اسوده به وې او هم به دي کار جوړ و.

دوکاندار خوله خندا ته جوړه کړه او په خبرو کښي ورولوید ویې ویل:

_ ,, محترمه ! کله چي ما د سړک په غاړه په لاسي ریړۍ کښي وریجي خرڅولې ته په هم دې فابریکه کښي خدمتګار وې که ستا یاد شي کله، کله به دغرمې یا بریځر پر وخت راتلې او وریجي به دي خوړلې هغه وخت به ستا تنخوا تقریباً اوه زره روپۍ وه، ما به د ورځي زر روپۍ ټوله سودا کړه؛ اوس چي ته له خدمتګار وروسته د فابریکې منیجر سوې ما دوکان پرانیست ستا میاشتنۍ تنخوا اتلس زره روپۍ ده او زه د ورځي اته زره روپۍ سودا چي په هغوئ کښي درې زره روپۍ ګټه کوم، د نن ټوله خواري مي زما وروسته د زوی استراحت دی، او ستا ټوله خواري ستاسو د فابریکې د څښتن، را تلونکی کال به زمونږ دواړو ځامن چي همزولي او ټولګیوال دي څنګه چي مونږ دواړه وو، زما زوی به دوکان ته او زه به کرار د ژوند تر وروستۍ شیبې د میرمني په څنګ ووسم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبري يې لا پسې اوږدې کړې زما د ملګري په اوږه يې لاس ور کېښود ورته ويې ويل:
_ ستا زوی به ستا په څېر لومړی خدمتګار او بيا ... ملګري جيب ته لاس کړ په پټه خوله يې د دوه خوراکه وريجو سل روپۍ ورکړې او له دوکانه راووتل.
موبايل مي وشرنګېده، که ګورم پلوشه ده، له ملګري څخه لږ څنګ ته سوم او ځواب مي ورکړ:
_ سلام پخير راغلې هيله ده ښه به يې؟
هغې يوه شيبه څه نه وويل غلې وه، مجبور سوم بيا ورغږ کړم:
_ سلام ولي غږ نه کوئ زما غږ اورې پلوشې!؟
په داسي حال کي چي سلګۍ يې وهلې وې ويل:
_ اورم!
زه پوه سوم چي دا غږ د پلوشې نه دی پوښتنه مي وکړه _ څوک يې؟
وې ويل:
_ روقيه يم د پلوشې مشره خور
لږ نور مخکي ولاړم په ډېره تلوار سره مي ورته وويل:
_ پخير راغلې روقيې هيله ده ښه به ياستئ څه خدمت مو کولای سم؟
وې ويل:
_ پلوشه، پلوشه ناروغه ده ، غواړم ته هم راشې هغه اوس په روغتون کي بستر کوي، هيله کوم هم دا اوس راسه.
اړيکه يې پرې سوه، انديښني واخيستم، ملګری مي په خپل ځای پرېښود، زه د دوکان په پلمه روغتون ته ورغلم، روغتون ته له رسېدو سره مي په روقيه سترګې ولګيدې د بيړني خدمتونو د دروازې مخې ته ولاړه وه، زما په ليدو يې حوصله له لاسه ورکړه، کلک يې په غېږ کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونیولم او په چیغو، چیغو یې ژړل، اوښکي مي ور پاکي کړې د پلوشې پوښتنه مي وکړه، هغې په ژړا، ژړا کي وویل :

_ پرون دا مهال مور خپلي دندي ته راغلو، د پلوشې صحت ښه نه وو، نا آرامه وه، اوس لږ شیبه وړاندي بې هوښه ولویده .

ومي ویل:

_ ته غم مه کړه ان شاءالله هغه به ژر ښه سي، ته دا راته و وایه اوس چیرته ده؟

روقیې په داسي حال کي چي ژړل یې مخامخ خونې ته ګوته ونیوه، زه پوه سوم چي هلته ده، نژدې ورغلم، د وره خوا ته د وړې کړکۍ ترڅنګ چي پرده وربانديکش وه ودریدم .

د روغتون په لاوډ سپیکر کښي یې شپږویشتم نمبر او د میوند نوم واخیست، موریې له څوکۍ پورته سوه ماشوم یې ترلاس ونیوٌ، د ډاکتر خوني ته ننوتل له لږ ځنډ وروروسته بیا غږ سو وویشتم نمبر یې وویل ، وړوکی ماشوم او موریې له کتنځای څخه راووتل په انتظار خونه کښي زما ترڅنګ په ماته څوکۍ کښېناستل، وړوکی ماشوم غلی، غلی مور ته غږیده، مور به یې په ویښتانو کې مهرباني ګوتي ور وهلې، په سینه پوري به یې ونیوٌ، د دهلیز له وروستۍ خوني یوه نازکه نرۍ پیغله چي سپین کوټ یي اغوستی وو، د وړوکي میوند خواته راغله، له وجود او جامو یې د عطرو وږم راته، په نرمه او خوږه ژبه یې ورته وویل:

_ ماشاالله څومره ښه ماشوم دی نوم دي څه دی؟

ماشوم وویل:

_ میوند !

نرسي په داسي حال کښي چي پیچکاري یې ډکوله وې ویل:

ښوونځي ته ځې که نه، که ځې نو په څووم ټولګي کښي درس وایې ؟

میوند وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دریم ټولګي کي
ـ پلار به دي ویل میوند ډېر تکړه هلک دی لستونی دي در ونغاړه چي ته څومره زورور یې؟
میوند لستونی ور ونغښت لاس یې غبرګ کړ، خپلي متې ته یې وکتل او ویې ویل:
ـ سلمان خان یم!
نرسي د پمبې له پمبې څخه لږ پمبه ورپرې کړه، او میوند ته یې وویل:
ـ رښتیا هم لکه سلمان خان، ته دي دا سترګي پټې کړه اخ څومره ښې سترګي دي، سپین نرم لاسونه،او دا لاس دي موټ کړه .
میوند چیغي کړې:
ـ وخخخخ ته هم چیچکي لګوې!؟
نرسي وخندل:
ـ سترګي دي پرانېزه مور دي ویل د پیچکاري له ستني ډېر ډارېږي.
په هم دې وخت کي یو بله نرسه راووته دا هم هغه نرسه وه چي زه یې پېژندلم د پلوشې ملګری یم، له ځانه سره یې بوتلم، آسماني رنګه پلاستیکي خولۍ یې را په سر کړه، مول یې را ووهه او د پلوشې بستر ته یې ودرولم، یوه شیبه لا وتلې نه وه چي پلوشې سترګي را رڼې کړې، اوږده ساه یې واخیسته، زما په لیدو فکر کوم خوشحاله سوه، په شونډو کې وخندل، ما یې لاس ونیو، دبستر ترڅنګ نژدې په څوکۍ کښېناستم، روقیه هم راغله خندل یې، ژر، ژر یې خپلي او ښکي پاکولې، پلوشه یې په دواړه مخ ښکل کړه، ډاکتر راغی د پلوشې نبض یې وکاته، په پرچۍ یې درمل ولیکل او پلوشې ته یې د آرام کولو مشوره ورکړه.
پلوشې یو سوړ اسویلی وکیښ او وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ دلته مي زړه تنګيږي، غواړم خپلي کوټې ته ولاړه سم، دا چي د پلوشې کوټه هم د روغتون شاته نژدې وه، ډاکتر ورسره ومنله او ډېر ژر يې موږ ته رخصت راکړ چي پلوشه خپلي خوني ته ورسوو.
چي د پلوشې خوني ته ورسېدل، روقيې وژړل کله چي ما يې د علت پوښتنه وکړه هيڅ يې هم نه ويل، ما فکر وکړ د پلار ياد يې تازه سو، خو پلوشې وويل:
_د روقيې سبا ته واده دی، خاوند او خسرګنۍ يې نه غواړي نور روقيه داسي ووسي،دا چي د روقيې کوژدن پروسږکال سوې ده موږ هم څه ويلی نسو، دا وخت روقيه را ولاړه سوه او ماته مخامخ کښېناسته وې ويل:
_زه دا نه وايم چي زما واده کيږي يا هغه شخص زما خوښ نه دی، يوازي او يوازي هم دا درد راکوي او ما ځوروي چي کاش اوس مي پلار ژوندی يا موږ داسي بې وروره خويندي نه وای پيدا سوي.
ما که هرڅومره تسلي ورکړه، کوم ګټه يې نه وکړه، ماښام ناوخته په مړاوي قدمونو کور ته روان سوم.
ځني وخت يا که ووايم هر وخت هم سمه ده د انسان الوت ته زړه کيږي، لاسونه مروړي او وايي کشکي وزري مي لرلی چي الوتی وای په لوړو او ژورو، انسانان که د مرغانو په څېر وزري نلري مګر بيا هم الوت کولای شي، هيلي د انسان وزرې دي د لاس ته راوړلو لپاره يې هر ډول ممکنه هڅه الوت دی، ناهيلي د انسانانو له وزرو ښکې کاږي او له الوت څخه يې را ګرځوي، ژوند په اميد کيږي، هدف مزل دی هم منزل که په ژوند کښي هدف و نلرو مزل نه شو کولای چي مزل و نه کړو منزل ته نه رسيږو، په هم دې فکرونو کي ډوب وم چي کور ته ورسېدم.
هم هغه شپه زه چي راتلم ادې مي د ماما کره تللې وه، څو ګولې ډوډۍ مي وخوړه ځان مي د خوب غېږي ته ور وسپاره، تر ډېرو په خپل ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښي لټ په لټ اوښتم خوب نه راته، د شپې ناوخته چي د کورنۍ ټول غړي ویده شول، سترګي مي پټي کړې او خوب وړی وم.
ماغوښتل د خپل روح تر نزوله د شپې په تور تونل کښي څو ګامه مزل وکړم، د خاموشه دېوالونو حال واخلم او دمړو هیلو په قبرونو سلام ووایم، د ښار په څلور لاري کي روان وم، یوازي یو څراغ بلیده نوره تیاره وه، د څراغ ژېړبخوني رڼا ته ودریدم که ګورم یو څوک په لړګینه څوکۍ ناست دی سلګۍ وهي، ورنژدې سوم او پوښتنه مي وکړه:
ایا تاسو هم زما په څېر یو ورک څوک یاست چي د خپل روح نزول ته دشپې ترناوخته دښار په لارو او کوڅو کي انتظار باسئ؟
سر یې په داسي حال کښي را پورته کړ چي سترګي یې له اوښکو ډکي چینې ګرځېدلي وې په مخ یې د اوښکو ویالې را رواني وې د دې پرځای چي څه ووایي را ولاړ سو، بیا یې په دواړه مخه ښکل کړم، په ځیر، ځیر یې زما وجود او جامې تر نظر تېرولې وویل:
زما خدای ډېر مهربان دی، او زما دا یقین وو چي یو څوک به زما د سکوت د شور کرارولو ته رالیږي، زه پوهیږم چي زما او ستا د درد شریکولو تړون په ازل کي سوی او موږ دواړه هغه څوک یو چي دشپې ترناوخته پوري د ښار په لارو او کوڅو کښي دخپل روح په لټون پسي ګرځو، بیا یې د خپل جیب څخه یو کاغذ راویست او ماته یې ونیو:
ها دا ولوله هغه جمله ده چي ما هیڅکله شعر نه کړه مګر په لوستلو یې د درد احساس کوم، په وجود کښي مي څرېکه راولي او له سترګو مي اوښکي بهوي...
دا هغه شپه وه چي یو څوک مي د خپل ځان په څېر وموند چي د ښار په لارو او کوڅو کښي د خپل روح په لټون پسې په لوڅو پښو راوتلی وو، نغښتل سوی کاغذ مي پرانیست لیکلي یې وو ,, کاش انسانان په ماتو سړکونو کښي د وړو تورو میږیانو او په ویرانو کورونو کښي د مرغانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځالو ته ځیر وای، تر څو پوه سي مینه او ژوند تر لویو، لویو ماڼیو په ویرانو دېوالونو کښي ډېر ښکلي دي ،، کله چي ما وغوښتل یو څه ووایم، راویښ سوم سړی مي له سترګو پناه سوی او زه په خپل هغه بستر پروت وم چي ماخستن مي د مور په نه شتون کي د خوب لپاره پخپله را غوړلی وو.

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پخپلو ورځنيو کارونو بوخت وم، د روقيې واده په پټه خوله تېر سو، که څه هم زه يې وربللی وم، نه ورغلم، ما هيڅکله د هغوی په سترګو کې اوښکې زغملی نه سوې، زه پوهيدم څومره درد لري، په هم دې ورځو کښې مې يو سهار د پلوشې ليک ترلاسه کړ چې د ډاک په واسطه يې دوکان ته راليږلی وو ,, دخدای په دومره خدايي کښې زما تنهايي، دا هيڅوک نه مني نور خلک لا پرېږده زه پخپله په هم دې اړه که فکر کوم ګوته په غاښ سم، د سوچونو سيلاب مې واخلي، د خيال په يو لوی سمندر کښې مې واچوي، که مې لامبو زده نه وای پخوا به ډوب سوې وم، حوصله مې د بې اعتمادۍ په کاڼي چا ويشتلې، زرې، زرې وه، په راټولولو يې بوخت يم نرۍ ګوتې مې زخمي، زخمي په وينو سرې دي، څړيکه درد راسره ګرځي، بلآخره دا دی بلده سوم ماته درد يوه نشه وګرځېده، تا درد راکړ ما په ورين تندي د زړه په خونه کښې د يوې لرغوني تابلو په څېر راځوړند کړ، ما هيڅکله د درد په نوم چيغه نه وکړه زه پوهيږم که چيغې کړم درد ته دې توهين کيږي، په دې ورستيو کښې تا او خدای دواړو ته شرمنده يم، ډاريږم که له ژونده وروسته ژوندۍ او ستا په ليدو بيا ومرم خدای به زما په بيا مړينه نورو بندګانو ته څه ځواب ورکوي ، هم دا سوال دی چې په ذهن کښې مې ګرد ګرځي د خيال وني مې خوري، هو ربښتيا ستا راکړی د درد تخم راسره دی، په وجود کې به مې يو ، يو را ټوکيږي لکه شنې تنکۍ کبلې ،،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیک تر لوستلو وروسته یو ړ اندیښنه راسره سوه، داسي کوم درد دی چي ما پلوشې ته ورکړی، هغې دا خبري ماته په تلیفون هم کولای سوې، ولې د ډاګ له لاري ,, ډاربږم که له ژونده وروسته ژوندی او ستا په لیدو بیا ومرم خدای به زما په بیا مړینه نورو بندګانو ته څه ځواب ورکوي،، هم دا جمله مي په ذهن کي ګرځېدله او تر سترګو، سترګو کېدله.

ما د پلوشې سره اړیکې ښکته کړې، په خواله رسنۍ به یې تل دخپل پښتو لیک نمونې رالېږلې، زه پوهیدم چي اوس یې پښتو لیک زده کړی او تر پخوا ډېره تکړه ده، او ښه پښتو لیکلی سي اوس به یې زما سره هم په پښتو تورو پیغام لیږو، د پاکستان په رسنیو کې پرلپسې د ,,ضرب عضب،، عملیاتو خبري رواني وي چي د بلوچستان په سیمه کښي د تحریک طالبانو پر ضد وو، د پاکستان پوځ په شمالي وزیرستان کي د ضرب عضب عملیات په داسي حال کي پیل کړل چي امریکا او نورو غربي هیوادونو ترې غوښتنه کوله چي د حقاني شبکې او نورو ډلو پرضد دي بیړني ګامونه پورته کړي.

یوه ورځ ماځیګر د پلوشې ټلیفون راغی زړه نا زړه مي ځواب ورکړ هغې وویل:

_ د بې ځایه شویو کورنیو د درملني لپاره، شمالي بلوچستان او قبایلي سیمو ته چې د ,,ضرب عضب،، عملیات روان دي میډیکل کیمپ په پلان کښي نیول سوی، دغو عملیاتو لسګونه زره قبایلي وګړي دې ته اړ کړي چي خپل کلی ولس پرېږدي او په بنو ، پېښور او نورو سیمو کي د کډوالۍ ژوند وکړي، او د درملني لپاره کومه خاص وزله نلري.

زه پټه خوله وم هیڅ مي نه ویل یوازي د پلوشې خبري مي اوریدلې وې ویل:

_ مقتصده ! ته زما غږ اورې ! زه هم د ډاکترانو له ټیم سره ځم، کېدای سي هلته مخابراتي شبکې کار نه کوي او هم دارنګه موږ ته د ټلیفون

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو اجازه هم نسته، ځکه مي وغوښتل درسره خبري وکړم لطفاً په دعا کي مي یاده لره، اړیکه یې پرې سوه کله چي ما وغوښتل یوځل بیا ورسره اړیکه ونیسم ټلیفون یې بند سوی وو.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلویزون ته ناست وم خبریال وویل:
_پاکستاني پوځ ادعا کوي په تېرو دريو کلونو کې چي ضرب عضب عملیات یې پیل کړي تر ۳۵۰۰ پوري وسلوال او د هغوی قومندانان وژلي دي خو ولس پوهښتنه کوي چي وژل شوي کسان څوک دي، نومونه یې څه دي، او د کوم ځای اوسیدونکي وو.
یو بل کس د ټلویزون له خبریال سره خبري کوې او ویل یې:
_ترڅو چي د ښو او بدو ترهګرو د توپیر تګلاره نه وي ختمه شوې او د اسلام اباد دښمن د کابل او نوي ډلي دښمن نه وي ګڼل شوی تر هغو پوري به نه په پاکستان کي ترهګري ختمه شي او نه به دا عملیات کومه پایله ولري.
د پلوشې تر تګ وروسته هیڅ نه پوهیدم څه وکړم، زړه مي غواړي څو شیبې په دا خپلو غوږونو کښي ګوتي ونیسم، چیغي په سینه کښي ښخي کړم او هغه غمونه چي د خوځیدو نه دي د یاد په امسا یې د خیال په کوڅو کښي نادرکه کړم، ژوند په کولو ارزي اکثر زما څخه د اوبو له غاړي یا د تورو شپو په رڼولو تېر سي، څوک به دا هم وایي د چا سترګي به یادوم ممکن که د پرهرونو په ګنډلو بوخت وم څوک به را یاد سي، ناممکن په اړه یې تر یو غزل زیات فکر وکړم، نیمه شپه ده، دکتاب تر څوو مي پاڼي تېر سوی یم، یوځل بیا لومړی پاڼه را اړوم موضوع یې څه وه، نه پوهیږم فکر مي ګډ وډ دی هم دا اوس کتاب ږدم، د تلویزون نندارې ته کښېنم، دا به څووم چینل وي چې زما نه خوښیږي، نن تر هغه فلم هم تېر سوم کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي به ما په ډېر خوند سره کاته، غواړم ګوښه ووسم، موبایل مي باید کېږدم، عینکي په میخ ځوړندي کړم، سر ته بالښت کېږدم او ویده سم، دا څو ساعته ووتل لا ویښ یم خوب نه راځي، کله، کله فکر کوم فکر مي خراب سي، نه پوهیږم شپه څنګه تېره سوه، څه وخت خوب وړی وم، په سبا ورځ مي زړه وغوښتل د پلوشې لیک ته ځواب ووایم، ورځ ټوله فکرونو وخوړه، لمر د راوي سیند پښو ته ورولوید، زما په څېر یې د ټولي ورځي ستړیا د غرونو په رڼو اوښکو کي پرېمنځله، شپون د خپلي رمې تر شا تنده تر خپل وار پوري ساتلي وه، تر اوبو ټوپ سوم ښار ته مي په نرۍ لاره مړاوي، مړاوي قدمونه وهل ښار ته له رسېدلو سره سم د کتابخانې په زینو وختم سیبنه یې بنده وه ، د پارک ژۍ ته مي د تنهایي سوړ ماښام رسولی، له جیبه مي د پلوشې لیک راویست، د سړک له غاړي سره مي د هوټل په تناره لمبه کړ، یو ګیلاس اوبه مي وڅښلې، انتظار تر نیمي شپې دی، که نن بیا د درد تنهاکي را ویښي سوې سهار ته به مي سترګي ووځي.

ماخستن په لیک لیکلو بوخت سوم

السلام علیکم...!

زړه خو به مې هر وخت غوښتل چي درته ووایم، دا دریم کال دی چي مونږ یو بل پېژنو ډېر رازونه او خاطرې مو له یو بل سره شریکي دي ، خو ما تر اوسه پوري تاسو ته لا هم هغه خبره نه ده کړې چي دوه کاله وړاندي مي باید درته کړې وای، پوهیږم چي زما دا خبره نه هم نن تاته ارزښت لري او نه یې کوم بل وخت درته ارزښت درلود یا به یې ولري، د دې خبري څرګندوني ته هیڅ اړتیا نه وینم، په زړه او روح مي بار دی، ځوروي مي، ژوند نیمګړی دی، ښایي سبا په رڼو سترګو نه ووینم، ما ډېر ناوخته کړو ، ملامت یم، غواړم د زړه تنهاکه مي وچوي هغه تنهاکه چي له څو کلونو مي په زړه ولاړه ده او دردوي مي، داسي شیبه ه زما نه په یاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي چي ستا لیکل شوي کرښي ولولم او اوښکي مي نه وي بهیدلي، دا تر ټولو سخته ده چي زما د اوښکو د بهیدلو علت څه دی ، زه ولي ژاړم هیڅ نه پوهیږم .

دا لیک چي تاته یې لیکم په داسي حال کي چي لاسونه مي پړک اخیستي، د زړه درزا په غوږنو اورم، د تلویزون غږ بند دی، د چای پیاله راته سړه شوې ده په غړپ کولو نه ارزي، زه ډېره بخښنه غواړم چي اوس هم نشم کولای چي په هم دې لیک کي د خپل زړه خبره ستا زړه ته درولیږم،،

کاغذ مي له کتابچې را څیري کړ، نغښتی، نغښتی مي په جیب کي واچاوه، نه پوهیدم څنګه به دا لیک پلوشې ته ولیږم، هغه اوس دلته نسته او تلیفون یې هم مسلسل بند وي، آیا پلوشه به هم په عملیاتو کي وژل سوي وي، چیرته به وي، څه به کوي، مړه ده که ژوندۍ؟

دا او دې ته ورته نوري ډېري خبري مي په ذهن اخته وې، چي د پلوشې زنګ راغی، ژر مي ځواب ورکړ، نا پامه مي تر خولې ور ووتل:

_ سلامونه زما ګراني چیرته یې، ولي دي داسي پرېښودم؟

بیرته غلی سوم لکه پخپلو الفاظو چي پښېمان وم، ما داسي کله غوښتل ممکن دا به د زړه او روح ناره وه، تلیفون مي له لاسه ولوید، وارخطا غوندي ودریدم، په تکرار سره یې څووم زنګ راغی، د ځوابولو جرئت مي نه درلود، حوصله مي له لاسه ورکړې وه، په هم دې وخت کي د پلوشې پیغام راغی ,, زما زړګیه هیله ده ما وبخښه، زه پوهیدم چي تاته به ډېره یادیږم، دلته مخابراتي شبکې کار نه کوي نن چي رخصت وم له خپلو ملګرو زه د بلوچستان شاه نوراني مزار ته په چکر روانه یم د لاري په اوږدو کي درته زنګ وهم، بیا هم درته وایم هیله ده ما وبخښه ،، د پیغام تر لوستلو وروسته مي بیا هڅه وکړه چي زنګ ورته ووهم، نمبر یې بند سوی وو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تلويزون پردې ته ناست وم، په يوه او دوه يې نه پوهيدم، ماښام ناوخته مي ځان ته يو چای را وغوښت، چای يې لا نه وو راوړی چي د تلويزون په پرده بيړنی خبر سو، د تلويزون وياندې په ډېره بيړنۍ لهجه خبري کولې او په تکرار سره يې هم دا يوه خبره کړه ,,چي د بلوچستان په خضدار سيمه کي چاودنه شوې ده ،،

مسلسل يې له خپلو خبريالانو سره اړيکه نيوله زه هم پټه خوله ورته ناست وم، دا وخت د دوکان خاوند هم راغی، د پيښي د لا ښه تفصيل لپاره يې چينل بدل کړ، د تلويزون په پرده په غټو ټکو ليکل سوي وو (د بلوچستان په خضدار سيمه کې د «شاه نوراني» په نامه زيارت کي چاودنه شوې چې په نتيجه کي يې شاوخوا پنځوس تنه وژل شوي او شاوخوا سل تنه پکي ټپيان شوي دي) ځمکه رابانديې وګرځيده، په هيڅ نه پوهيدم، د پلوشې نمبر پرلپسې بند وو، پيغامونه مي ورته وليږل هيڅ ځواب يې نه راته.

رسنيو هم دا يو خبر تازه کاوه او مالومات يې خپرول، يو تن خبريال په خپلو خبرو کي وويل:

نن د شنبې په ماښام په دې مزار کې له پنځو تر شپږ سوه زيارت کوونکي موجود وو چي نابيره وربانديې چاودنه وشوه او په نتيجه کي يې شاوخوا يو نيم سل کسانو ته مرګ ژوبله واوښته.

د چاودني يوه عيني شاهده وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"چاودنه وشوه، موږ له خپلو بچيانو سره د پيښې له ځايه په منډه را ووتلو، په مزار کې عُرس روان وو، د ښځو رقص يا «دهمال» شروع وو، چاودنه وشوه."

د عيني شاهدينو په وينا په مزار کې چې خلک راټول وو، ځکه هم زياتو خلکو ته پکې مرګژوبله واوښته.

يو بل عيني شاهد وايي:

"موږ ولاړ وو خلک د وجد په حالت کې وو، نابېره چاودنه وشوه، د هيڅ چا پر حالت دچا حال نه وو، خلکو منډې وهلې، هلته اتيا نيوي کسان په وينو کې لت پت پر ځمکه پراته وو.

شپه په داسې حال کې چې ځمکې د خوب لپاره ځای نه راکاوه رابانديې تېره سوه، د لمانځه تر ادا کولو وروسته مې موبايل راواخيست ما غوښتل چې د پلوشې حال واخلم د روقيې په پيغام مې سترګې ولګيدلې:

هڅه مې وکړه درسره خبرې وکړم ته لکه چې ويده سوی وې کېدای سي خبر سوی به هم يې چې د صوفيانو په مزار کې چاودنه سوې ده،زه هم دا اوس کوټې ته روانېږم په پرونۍ پېښه کې پلوشه او د پلوشې په شمول زموږ دوه نورې ډاکترانې هم شهيدانې دي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې د پلوشې له مړيني خبر سوم، سر راباندې وګرځېده، په دواړو لاسو مې کلک ونيو په ځمکه کښېناستم، او له سترګو مې اوښکه را جلا سوه، د دې لپاره چې څوک را باندې پوه نسي له کوره را ووتم او دوکان ته راغلم، د غرمې وخت وو چې استاد د کوم کار لپاره دباندې ووت او زه يوازې پاتې سوم، زړه تنګي را باندې بار سوه، لکه ليونی سر مې د ميز په شيشه وواهه، له خپل ځايه را ولاړ سوم او د ځان وژنې اراده مې وکړه.
د استاد تر راتګ وړاندې د بريښنا تارونو په لوڅولو لګيا سوم، په ډېره تلوار او وارخطايي سره مې د چاقو په مرسته د بريښنا تارونه لوڅ کړل، له ژوند څخه ستړی او ماتې مې منلې وه، ما نه غوښتل نور يوه شيبه هم ژوندی پاتې سم، تارونه مې په موټ کې ونيول، کوم اثر يې نه وکړ، يو ځل بيا مې لاس ور وړ هم داسې وشول او هيڅ اثر يې نه راباندې وکړ ، وروسته پوه سوم چې بريښنا نه راځي او تر راتلو پورې يې نيم ساعت وخت پاتې دی.
د بريښنا د راتګ په طمعه وم چې استاد راغی، پرته له دې چې سلام واچوي يا د نور کله په څېر د کار په اړه خبرې وکړي زما سترګو ته ځير سو او وې ويل:
_ په تا څه شوي دي؟ سترګې دې ولې داسې سرې اوښتې لکه ښه ډېر چې دې ژړلي وي.
زه غلی وم هغه خپلې خبرې لا پسې اوږدې کړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ په څو، څو واره مي منع کړی يې چي تلويزون او موبايل ته ډېر مه ګوره، تا هيڅکله زما خبري و نه منلې، ته وګوره سترګي دي څرنګه لکه د وينو ډکي کاسې سرې، سرې اوښتي دي، راځه چي اوس ډاکتر ته ورسو، چي ښه سې.

ومي ويل:

_ زه ښه يم او نه غواړم ډاکتر ته ورسم، زما د سترګو درد پخوانی دی او دا له هغه وخته چي په مدرسه کي وم، تر نيمو شپو مي کتابونه لوستل، او بې خوبه به وم.

هغه وويل:

_ ته وګوره په هغه مخامخ هنداره کي ترڅو پوه سې زه ولي درته غصه يم، آيا ستا پام نه دی نن څه ورې ښکاريږې، لکه يو ښه ,,ګنهګار،، چي شراب يې څښلي وي، يا هغه قاتل چي ډېر بې ګنا انسانان يې وژلي وي.

ما نه غوښتل چي استاد هم ډاکتر ته راسره ولاړ شي

ورغبرګه مي کړه:

_وخت د کار دی ښه به دا وي چې ته په دوکان کي پاته شې زه پخپله هم دا اوس ډاکتر ته ورځم.

روغتون ته ورغلم کله چي خدمتګاري نجلۍ وليدم را وړاندي سوه او راته وې ويل:

_ آيا ته هم هغه څوک يې چي تر دې وړاندي هم راغلی وې او د دې روغتون ډاکتر دي ملګری دی؟

که ته هم هغه څوک يې نو بيا ولي د دې پر ځای چي ښه سې حالت دي ترپخوا هم خراب سوی.

ما څه نه ويل، دې تر لاس ونيوم او کتنځای ته يې بوتلم ،ډاکتر چي زه وليدم را ولاړ سو تر مټ يې ونيولم، څوکۍ يې راته سمه کړه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښېناستم. ډاکتر زما سترګي او فشار وکاته، خپله اله یې په غاړه کي واچوله او په خبرو یې پیل وکړ:

_ موږ د څو لسیزو راهیسې د جګړې او لانجو له امله کړېږو چي دغه ناورینونه نه یوازي جسماني روغتیا بلکې زموږ او تاسو په رواني روغتیا یې هم اغیزه کړې ده.

خپګان او له حادثې وروسته رواني اختلالات د رواني ستونزو له معمولو اختلالاتو څخه دی چي پخوا به په زړو سړو او ښځو کي لیدل کېدل، له بده مرغه نوموړي رواني ستونزي په اوس وخت کي ستا غوندي په نورو ډېرو ځوانانو کي هم لیدل شوي دي.

چي باعث یې د دوامداره جګړې شتون، اقتصادي ستونزي، تاوتریخوالی ، بې سوادي او نور ګڼ شمېر لاملونه دي زه نه غواړم په هم دې اړه بحث اوږد سي باید ووایې چي کوم داسې درد دی چي تا ځوروي؟

دا ستا لپاره تکراري پوښتنه ده، مګر زما لپاره نوې ده ځکه چي تر اوسه پوري تا ځواب نه دی راکړی .

ومي ویل:

_ ډاکتره! زه نه پوهېږم د کوم یو درد څرېکه به وي چي ما تر نورو ټولو دردونو ډېر ځوروي، زما تر ټولو لوی ارمان چي له لیسې فارغ سم او بیا د خپلي خوښي په څانګه کښې پوهنتون ولولم هیڅکله پوره نسو ، په اتم ټولګي کښې وم چي زده کړي په هیواد کښې د نا امنۍ له امله راڅخه پاتي سوې، او کله چي ما وغوښتل د پلار په څېر ښه دیني عالم سم، عالم نه سوم، اوس هم چي را یاد یې کړم زما د همزولو له احساساتو سره څرنګه لوبې وشوې او په یوه بله بهانه یې د خپل مقصد لپاره قرباني کړل، په خپل حال شکر ادا کړم.

او بیا ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر راتږدې سو وې ویل:
_ او بیا څه وشول ولې پخپله خبره کښې ودریدې؟
ومې ویل:
ما په دومره پټه خوله مینه وکړه چې زما چوپتیا چیغې ووهلې او ټول خپل، پردي یې راباندې خبر کړل، هرڅه مې وکړل د مینې لپاره، انتظار، سجدې، دعاوې، ژړاوې او ډېر هغه څه چې ناممکن وو ما یې د ممکن کولو لپاره هڅې وکړې، لاکن دا به زما نصیب وو، او بیا کله چې زه دلته راغلم، په کار مې پیل وکړ، له کاره سره بلد سوم...
پخپلو خبرو کې ودریدم ما نه غوښتل تردې زیاتې خبرې وکړم
ډاکتر وویل:
_ اندیښنې ،عاطفې ترینګلتوب، دزور ودونه، د کورنۍ او کوم خاص چا څخه جلاوالی دا هرڅه یو انسان په رواني ناروغۍ اخته کوي، زه یې په تا کښې ښې وینم، ته باید د زړه حال بیان کړې چې زړه دې سپک سي او درملنه دې وسي.
ومې ویل:
_ د پلوشې سره د زړه تړل او هم دا رنګه هغه لیک چې هیڅکله به هغې ته نه ورسیږي ما اوس هم ځوروي.
بیا مې هغه لیک چې پلوشې ته مې لیکلی وو، ډاکتر ته ونیو، هغه ژر، ژر عینکې په سترګو کړې او د لیک په لوستلو بوخت سو، کله چې لیک یې پای ته ورساوه زما لاس یې پخپل لاس کې ونیؤ وې ویل:
_ مقتصده ! که ته پوه سې اوس هم کولای شې بیا بیرته یو نوی ژوند پیل کړې، ته وګوره لمر په لوید و دی، سهار به دا لمر له نویو هیلو سره را پورته کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرامتیا ته د رسیدو لپاره باید په خپل ژور خپګان باندي غلبه وکړي، د ژوند د مسایلو په وړاندي مثبت حالت ولره، په ډېره آرامۍ له خپله ځایه پورته شه.

دا وخت يې زه له کتنځایه خپلي خوني ته راوستم، کړکۍ يې خلاصه او ځوکۍ يې راته سمه کړه، زما سترګي په هغه تابلو ونښتې چي د طبیعت منظره پکښې جوړه وه، رواني اوبه، دیوې پېغلي نجلۍ شوخ عکس دی چي د کيڼ لاس نرۍ سپینه ګوته يې په سرو شونډو کښې نیولې په مړوند کښې يې زرغونه بنګړي دي، شنې غټې سترګي او تور خنجر باڼه، په څنګ باندي راګوري ،ګاړګوتۍ څنې يې په مخ راپرتې دي په ښي لاس کښې يې کتابچه نیولې، په کتابچه د لمر غروب عکس دی، سپینه غاړه ډک، ډک غامبوري لري، په سوربخن کمیس کي ولاړه وه او د نجلۍ شاته یوه ونه ښکاریږي چي په ښاخونو يې مرغان ناست دي.

هغه وویل:

_ کښېنه ! ته باید قدم ووهې، له خپلو دوستانو سره مشوره وکړې او هر څومره چي کولای شې له ځانه اندیښنې لري کړه ، له ځان سره خبري اتري وکړه، تر څو وکولای شې، د ژور خپګان او د راتلونکي ژوند په وړاندي یو کلک او ټینګ شخصیت وروزې.

په څوکۍ باندي کښېناستم، یو سوړ اسویلی مي وکیښ او ډاکتر ته مي وویل:

_ زه نه پوهیږم څه وکړم ته ووایه زه څنګه کولای سم یو نوی ژوند پیل کړم ؟

وې ویل:

ـ له خپل خدای سره راز و نیاز وکړه، او هغه ځواک چي الله (ج) پوري اړوند دی، هغه ته يې پرېږده، چي هغه خپلي چاري کنټرول کړي ، هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسان چي تل برید کوي او ویره خپروي، د مؤمنانو او آرامه انسانانو په پرتله ډېر لږ بریا ته رسیږي .

دا وخت روغتون له ناروغانو ډک سوی وو، او د ډاکتر په طمعه ناست وو، خدمتګاره نجلۍ دا ګووم ځل دی چي په ډاکتر پسې راغله، زه یې رخصت کړم او د سبا لپاره یې بیا وبللم، پرلپسې یوه اونۍ ډاکتر ته ورتلم او هغه به راسره په بېلا بېلو موضوعګانو خبري کړې، کله، کله به یې دومره وژړولم چي سترګي به مي له اوښکو وچي سوې، درد به یې کاوه.

زه اوس تر پخوا ډېر ښه سوی وم، ډاکتر به ویل:

خپلو سترګو ته استراحت ورکول او څو دقیقو لپاره د سترګو پټول، شنو ځایونو او روانو اوبو ته کتل، څو شیبو لپاره ژوره او آرامه ساه اخیستل او د یاداشت کتابچه کي خپل ځورونکي خاطرات لیکل ټولي هغه لاري چاري دي چي په ژور خپګان اخته کس سره مرسته کولای شي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کي د ملي يوالي حکومت له ګلبدين حکمتيار سره د سولي تړون لاسليک کړ، په هم هغه ماښام مي له خپل مشر ورور سره دا پريکړه وکړه چي موږ او زموږ کورنۍ هم بايد ژر تر ژره خپل هيواد ته ستانه شي.
«دغه هوکړه په (۱۳۹۵ال د تلي ۸) ولسمشر محمد اشرف غني او ګلبدين حکمتيار لاسليک او سمدلاسه يې د عملي کېدو ډاډ ورکړشو.»
په هم دې شپه تر سهاره پوري کړکۍ ته ويښ پروت وم او له سپوږمۍ سره مي د ماضي ترخه کيسه تېروله .سهار چي
آئينې ته ودريدم خپل ګنهګار مخ مي وليد، ور نژدې سوم سترګي مي په سترګو کښې ښخي کړې، د ېوال مي په سوک وواهه په هنداره کي مي ځان مخاطب کړ او ورته ومي ويل :
_ په رښتيا سره چي ته لوی ګنهګار يې ! يوازي دا نه ده چي تا د خپل خدای نا فرماني کړې بلکه تا پخپل ځان ظلم کړی، له ژونده تېښته برياليتوب نه دی.
بيا مي مخ ته يوه لپه اوبه ور واچولې له ځانه سره مي وويل:
له انسان پرته بل هيڅ داسي مخلوق نسته چي له ژونده يې زړه تور سوی او ځان يې وژلی وي.
هو که ته داسي لکه دا نن او پرون په وړو، وړو خبرو مايوسه کېدې نو په دې پوه سه چي ته لا تر اوسه لوی سوی نه يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ چې ما په خپل خیال کي خپله جنازه په اوږو اخیستې روان وم، یو ناڅاپه چیغه مي تر غوږ سوه، له خپل سیوري سره ودریدم، له دوهمي چیغي سره یې پوه سوم چي امید راپسې راغی، یوه شیبه د فکر دېوال ته ودریدم، له ډېري ژړا کمزوری سوم، لویدم، پورته کېدم، امید تر لاس ونیوم راپورته یې کړم په مخ، مخ یې دوه زوروري څپېړي راکړې او وې ویل:

لتا مي دا طمعه نه کېده چي ته دي زما په ناخبرۍ کښي خپله جنازه خاورو ته وسپارې، زما پر مخ چي تودې اوښکي رواني وې د دریدلو هیڅ توان مي نه درلود ورغبرګه کړه:

ما همېشه په تنهایي کښي ستا لاس نیولی او تا همېشه داسي پرېښودم نن چي راوګرځېدې خپل ځان راباندي وزن کوې، ولي زما فکر دومره غدار قاضي درته ښکاره سو؟

هغه خپل تندي ته په لاس ټس ورکړ:

اووف ته هیڅکله پوه نه شوې آیا تا کله له خپل سیوري پوښتلي چي ولي په تیاره کي له تا تښتي او په رڼا کي درسره وي ؟

یوه شیبه غلی سوم او بیا مي له خپل سیوري وپوښتل:

تا ولي یوازي په رڼا کښي زما لمن نیولې وي؟

هغه زما د حرکتونو پېښې وکړې او وې ویل:

دا مي لتا زده کړل، څرنګه چي یو انسان تر خپل مقصد پوري د بل چا لمن نیسي او هم دارنګه زه تل د حقایقو تر پښو لاندي تړلی یم ؛ پوښتنه مي وکړه :

حقایق څه دي؟

_ حقایق هر هغه څه چي په تور کي سپین او په سپین کي تور راباسي لکه رڼا .

ورغبرګه مي کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ د هر شعور او لاشعور شي سره د خپل وجود سيوری وي تا کله په هم دې اړه فکر کړی؟

زما په ځېرېدې لاس تر زني لاندي کېښود په مغروره لهجه يې وويل:

ـ کېدای سي دوئ نه پوهيږي زه ولي د دوئ لمن نيسم مګر زه دومره پوهيږم هيڅ يو حقيت له عقل او سترګو پټېدلی نه شي، زه يو سيوری يم چي تاسو ته ستاسو د وجود شتون بيانوم تل هڅه وکړئ له تياري رڼا ته ووځئ، تياره حقايق وژني د خپل وجود شتون درک کړئ، تر څو چي هم دا د حقيقت شتون ممکن وي ناممکن که ما تياره چيرته زندی کړي ،کله چي ما خپل شتون درک کړ، اميد مي تر لاس ونيو را ولاړ سوم، يوځل بيا د خپل منزل پر لوري زړه نا زړه له ځان سره وخوځيدم، لمر په ژوند باندي تودخه خرڅوله.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library